

[Industriministeren]

den betænkning, som et udvalg om andelskasser afgav til mig i maj 1984.

Det væsentligste i forslaget herom er indsættelse af to nye afsnit i bank- og sparekasseloven om andelskasser og om en sammenslutning af andelskasser. Efter lovforslaget bliver virksomhed som andelskasse omfattet af lov om banker og sparekasser, og andelskasser undergives fremover samme regler som banker og sparekasser. Lovforslaget indeholder imidlertid den nyskabelse, at andelskasser kan indgå i en sammenslutning, hvorved flere andelskasser under ét gennem et fælles centralorgan i fællesskab opfylder de bestemmelser, der gælder for virksomhed som pengeinstitut. Sådanne ordninger kendes navnlig fra Nederlandene under betegnelsen Rabo-ordning. Det har været ønsket fra danske andelskasser, at der blev en tilsvarende mulighed i Danmark, og ligesom udvalget har jeg fundet det rimeligt at efterkomme andelskassernes ønsker på dette punkt.

EF-direktivet stiller visse betingelser for en Rabo-ordning. Disse betingelser er, at centralorganet og de tilsluttede andelskasser hæfter solidarisk, at centralorganets og de tilsluttede andelskassers solvens og likviditet kontrolleres på konsolideret grundlag, at centralorganet kan give instrukser til de tilsluttede andelskasser, og at ordningen allerede bestod pr. 15. december 1977. Vi ved, at det er muligt for danske andelskasser at opfylde disse betingelser. De andelskasser, der ikke kan eller ikke ønsker at opfylde bank- og sparekasselovens krav, vil blive undergivet tilsyn efter 1934-loven om visse spare- og udlånsvirksomheder og kommer derved under tilsyn efter denne lov. 1934-loven er ikke så detaljeret som bank- og sparekasseloven. Efter 1934-loven stilles f.eks. ikke krav om størrelsen af egenkapitalen, idet denne skal fastsættes under hensyntagen til arten og omfanget af den pågældende virksomhed. Med lovforslaget er alle former for erhvervsmæssig ind- og udlånsvirksomhed under lovregulering, og der skabes derved en bedre beskyttelse af indskyderne.

EF-direktivet fra 1977 omfatter også bankvirksomhed. Et udvalg afgav i juni 1984 en betænkning og foreslog, at den ind- og udlånsvirksomhed, som hidtil er blevet drevet i personlig form af bankierer og vekselere, fremover skulle drives i selskabsform efter bestemmelserne i lov om visse kreditin-

stitutter. Fondsbørsvekselereres personlige virksomhed skulle herefter begrænses til kommissionsforretninger på fondsbørsen.

Den opblomstring af børsen, som er sket i de seneste år, har fremskyndet behovet for at tilpasse fondsbørsens system således, at den kan blive rammen om en større del af værdipapirhandelen. For at effektivisere og modernisere Københavns Fondsbørs har bestyrelsen for fondsbørsen iværksat et reformarbejde og hos en engelsk børs ekspert fået udarbejdet en rapport. Rapporten indeholder en række forslag til forbedring af fondsbørsens funktion. Disse og andre forslag vil være med til at styrke fondsbørsens rolle som formidler af risikovillig kapital til erhvervslivet. På denne baggrund har jeg valgt at udskyde gennemførelsen af bankierudvalgets forslag. En revision af fondsbørsvekselerernes forhold kan mere hensigtsmæssigt indgå i det samlede reformarbejde om Københavns Fondsbørs. På den måde undgås det, at reformen sker i flere dele, der måske ikke fuldt ud passer sammen, og vi undgår dermed risikoen for lovindgreb, der kun får en kortvarig virkning. Jeg vil gerne understrege, at der er tale om et reformarbejde, der meget hurtigt må gennemføres. Jeg forventer at kunne fremsætte de lovforslag, som børsreformen kræver, i efteråret 1985.

Lovforslaget rummer desuden nogle mere teknisk betonedede ændringer i bank- og sparekasseloven, investeringsforeningsloven og kreditinstitutloven, der moderniseres og tilpasses i overensstemmelse med de praktiske erfaringer.

Idet jeg i øvrigt henviser til de til lovforslaget knyttede bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Birthe Hansen (SF):

Jeg skal hermed på forslagsstillernes vegne tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Barseldagpenge til nyuddannede).

(Lovforslag nr. L 120).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 516

1) Til indenrigsministeren af:

Dagmar Mørk Jensen (RV):

»Agter ministeren at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om indførelse af almindelig børnevaccination mod mæslinger, fåresyge og røde hunde (MMR-vaccine) – og i givet fald hvornår?«

Skriftlig begrundelse

Der findes sikre, effektive vacciner mod mæslinger, fåresyge og røde hunde. Sundhedsstyrelsen har over for indenrigsministeriet anbefalet indførelse af MMR-vaccine til alle børn i 15 måneders alderen og 12 års alderen. De fleste steder i udlandet vaccinerer man rutinemæssigt børn mod disse sygdomme. I USA har man f.eks. vaccineret børn mod mæslinger gennem de sidste 20 år. Danmark er gennem Danida involveret i store mæslingevaccinationsprojekter i flere ulande.

Mæslinger er en alvorlig børnesygdom, der i nogle tilfælde kompliceres med hjernebetændelse, som kan medføre varige men i form af psykiske og fysiske handicap. I sjældne tilfælde kompliceres sygdommen af en fremadskridende form for hjernebetændelse med dødelig udgang.

Røde hunde er sjældent nogen alvorlig sygdom for det enkelte barn, men mange får ikke røde hunde i barndommen. Mange kvinder i den fødedygtige alder har derfor ikke antistoffer mod røde hunde, og såfremt de smittes inden for de tidligste graviditetsmåneder, kan de føde børn med svære fosterskader i form af døvhed, forskellige grader af åndssvaghed og medfødte misdannelser som f.eks. hjertefejl.

Fåresyge er i nogle tilfælde hos børn kompliceret af meningitis. Hos voksne kan sygdommen ramme testiklerne og føre til nedsat eller manglende evne til at avle børn.

Gennem vaccination kan disse sygdomme og deres komplikationer forebygges effektivt.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

I anledning af det stillede spørgsmål kan jeg sige, at det eksisterende vaccinationsprogram tilbydes personer under 18 år, der har dansk indfødsret, som det hedder, eller har bopæl her i landet; de kan få gratis vaccination mod kighoste, difteri, stivkrampe og polio samt tuberkulose.

Jeg er meget optaget af, at dette vaccinationsprogram udvides, sådan at børn bl.a. på 15 måneder og 12 år tilbydes vaccination mod mæslinger, fåresyge og røde hunde netop for at forebygge en række alvorlige komplikationer senere i deres tilværelse. Regeringen har da også på den baggrund, næsten så længe vi har siddet, som det også vil være spørgeren bekendt, haft et stort ønske om en sådan udvidelse af børnevaccinationsprogrammet.

Det er imidlertid sådan, at et sådant program koster en del penge – ca. 21 mill. kr. i startåret og derefter 14,2 mill. kr. årligt fremover, og i indenrigsministeriet har vi ikke haft økonomisk mulighed for at iværksætte programmet i de forløbne år, sådan som vi gerne havde villet.

Imidlertid søger vi i forbindelse med finansloven 1986, om det er muligt at skaffe penge til at finansiere dette program, så svaret er altså umiddelbart, at det vil jeg meget gerne, men spørgsmålet er bare, hvordan katten jeg skaffer penge til det.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Jeg siger tak til ministeren for imødekommenhed. Jeg er klar over, at det ikke altid er ligetil at skaffe penge, men netop i dette tilfælde mener jeg ikke det skulle være noget stort problem. Ifølge tidsskriftet Medicinal Debat fra oktober 1984 findes der nogle beregninger, som viser, at det skulle komme til at hvile i sig selv; man mener, at det stort set skulle være udgiftsneutralt. I den forbindelse har man naturligvis taget hensyn til, hvad man forventer at spare i henseende til senge-dage og medicin, men man har overhovedet ikke taget hensyn til de lettelser og besparelser, der bliver for befolkningen, og slet ikke til de goder, der følger af, at man bliver fri for bekymringer. For os at se skulle der altså være meget gode muligheder for at få dette her til at hvile i sig selv økonomisk, og vi håber, at ministeren vil arbejde videre med det. Da vi er foregangsland på mange områ-

[Dagmar Mørk Jensen]

der og også deltager i udenlandske vaccinationsprogrammer, forekommer det os lidt mærkeligt, at vi skulle være bagud på dette område.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg er totalt enig, og derfor har jeg også på alle måder, som fru Dagmar Mørk Jensen ved, forsøgt at få finansieret et sådant børnevaccinationsprogram; jeg finder det meget vigtigt, at vi går i gang med det – også ud fra den argumentation, at ordningen på et eller andet tidspunkt vil kunne hvile i sig selv. Nu er det imidlertid sådan med sådan nogle forebyggelsesprogrammer, at der går en årrække, før effekten viser sig, sådan at man kan sige, det går op. Jeg kan sige, at der efter sundhedsstyrelsens vurdering og dens beregninger vil gå et ganske langt åremål, før man kan sige, at udgifterne, som jo altså er store på årsbasis, er indhentet. Man har nævnt noget helt oppe i nærheden af 20 år, hvilket lyder temmelig alvorligt. Når man sætter så store udgifter i gang pr. år som i størrelsesordenen 20 mill. kr., varer det altså en årrække, inden effekten viser sig, som med al anden forebyggelse. Derfor kan man sagtens argumentere med, at det kan betale sig på længere sigt, og spørgsmålet er, om det overhovedet er værd at tage en diskussion om, hvorvidt det kan betale sig eller ej, for det kan naturligvis i hvert fald betale sig for de mennesker, det vedrører. Men problemet er altså udgangskonomen i det, og jeg synes, at det, man kan gøre, og som jeg altså gør og har gjort, så længe jeg har siddet, er at prøve at finde nogle penge, som vi kunne finansiere det med. Nu er mange af vore bestræbelser jo gået ud på at spare nogle steder for at stoppe nogle andre huller i stedet for, men jeg ville da meget hellere, hvis vi havde mulighed for det, bruge nogle af bespareelserne hertil, men det har der, som fru Dagmar Mørk Jensen ved, ikke rigtig været basis for i de forløbne 2½ år. Men jeg håber altså, at vi kan skaffe pengene til det i 1986, for der er ingen, der ønsker det børnevaccinationsprogram mere end jeg.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Det glæder mig meget, at vi er enige om målet, og jeg er overbevist om, at det kan lykkes at finde pengene, men jeg vil gerne

spørge, om jeg kan få et bestemt tilsagn fra ministeren om, at det i hvert fald kommer med i 1986.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Ja, så kan jeg ikke nære mig. Fru Dagmar Mørk Jensen ved godt, at dette børnevaccinationsprogram har været med i de politiske drøftelser, der har været også i det forløbne år, og derfor må jeg sige til fru Dagmar Mørk Jensen, at finansieringen af det afhænger meget af, hvad vi kan blive enige om at spare. Det sidste siger jeg med lidt malice, men jeg bliver nødt til at sige det i denne sammenhæng, for det hænger altså sammen med de finanspolitiske drøftelser, vi i øvrigt har. Programmet har været lagt på bordet adskillige gange under de politiske drøftelser, der har været.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 525

2) Til *miljøministeren* af:

Margrete Auken (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til et fællesnordisk forslag til Oslokonventionen (konvention af 15. februar 1972 til forhindring af havforurening ved dumpning fra skibe og luftfartøjer) om forbud mod dumpning og havafbrænding af kemisk affald på Nordsoen?«

Skriftlig begrundelse

Hvert år dumpes omkring 8 mill. t industriaffald i det område, der dækkes af Oslokonventionen, hovedsagelig fra England, Frankrig, Belgien og Vesttyskland.

I et 2.500 km² stort område 325 km sydvest for Esbjerg afbrændes hvert år omkring 100.000 t stærkt giftigt kloreret affald på specialskibe indregistrerede i Singapore, Liberia og Vesttyskland. I 1982 modtog Nordsoen – og i et vist omfang de skandinaviske lande – 8-9 t delvis ukendte klorerede miljøgifte, 9-10 t tungmetaller og 30.000-40.000 t saltsyre.

Konsekvenserne for havmiljøet i afbrændingsområdet, hvorfra danske fiskere lander brisling, tobis, rødspætter og torsk, er sporadisk undersøgt, og undersøgelserne udføres ikke rutinemæssigt.

[Margrete Auken]

Konsekvenserne for havmiljøet af dumpning er bedst dokumenteret fra Tyskebugten, nordvest for Helgoland, hvor Vesttyskland dumper affald fra produktionen af titandioxid.

Affaldsbortskaffelse til søs er umulig at kontrollere. På grund af de lave bortskaffelsesomkostninger og mangelen på effektiv kontrol er dumpning og havafbrænding af kemisk affald ikke noget incitament til reduktion af affaldsmængderne eller til en aktiv indsats for at finde mere forsvarlige produktions- og affaldsbehandlingsmetoder.

På miljøministrenes konference om Nordsøen i efteråret 1984 kunne der ikke opnås enighed om et stop for dumpning i Nordsøen – på grund af modstand fra England, Frankrig og Belgien. I Oslokommissionen er det vedtaget, at der inden 1990 skal findes en slutdato for havafbrænding.

Arbejdet med at finde en slutdato for havafbrændingen forsinkes til stadighed, fordi kommissionens medlemslande endnu ikke har indsendt de fornødne oplysninger.

De nordiske lande, Danmark, Sverige, Norge, Island og Finland, er alle kontraherende parter i Oslokonventionen. Vedtagelse af forslag i kommissionen kræver tre fjerdedele flertal blandt de 13 medlemslande.

Et forslag om forbud mod dumpning og havafbrænding af kemisk affald bør kobles sammen med en obligatorisk rapportering til sikring af, at forureningen ikke øges fra andre kilder som følge af beslutningen.

En sådan vedtagelse ville sikre, at kommissionens vedtagelse om, at der skal etableres programmer til undersøgelse af alternative affaldsbehandlingsmetoder, herunder genbrug og alternative produkter og produktionsveje, bliver ført ud i livet. Dette forudsætter, at medlemslandene afsætter de fornødne ressourcer til at tage opgaven alvorligt.

Margrete Auken (SF):

Jeg kan gøre opmærksom på, at det, vi foreslår her, nærmest er gratis. Det må så kunne glæde miljøministeren i første omgang.

Danmark har en god dumpningspolitik – det er der ingen der skal være i tvivl om, i hvert fald når vi skal tale om den. Jeg vil høre ministeren opmærksom på, at vi f.eks. endnu ikke har stoppet dumpning i Dan-

mark; Grindsted har stadig væk sin tilladelse. Vi er imod havafbrænding, som er en endnu mere absurd måde at slippe af med sit affald på end den direkte dumpning, men heller ikke her er Danmark helt på plads. Jeg har lige nu hørt fra Holland, at vi ikke har opfyldt vore forpligtelser om tilbagemelding, og det er der faktisk næsten heller ingen af de andre lande i Oslokonventionen der har.

Derfor bliver vi nødt til at vise vores gode vilje lidt mere i handling, og det har vist sig, at vore fællesnordiske forslag har været meget effektive. Det ved jeg ministeren vil holde med mig i, og ministeren skal have megen ros for at have fremmet disse forslag. Miljøudvalget har ønsket at få fremsat et fællesnordisk forslag til Oslokonventionen, men mig bekendt er der ikke sket spor endnu, og derfor spørger jeg ministeren, hvornår vi hører noget, og hvornår der kommer gang i det.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Lad mig indledningsvis slå fast, at jeg med hensyn til både dumpning og havafbrænding af kemisk affald deler den grundopfattelse, som er kommet til udtryk i det stillede spørgsmål.

Jeg finder i lighed med fru Margrete Auken, at der er tale om helt uacceptable metoder til bortskaffelse af affald. I konsekvens heraf vil jeg arbejde for, at anvendelsen af de nævnte metoder bringes til ophør. Det er også det, der har taget meget af vores energi og tid i det sidste halve års tid.

Hvad angår forbud mod dumpning, har Danmark allerede markeret den nævnte grundholdning. Det skete jo stærkt under den nylig afholdte Nordsøkonference i Bremen, hvor Danmark argumenterede for et dumpningsforbud og blev støttet af de nordiske lande samt Holland og Vesttyskland. Tre lande, herunder England, kunne imidlertid ikke tilslutte sig et forbud.

På det kommende nordiske ministerrådsmøde, som vil finde sted i Reykjavik i begyndelsen af marts i forbindelse med Nordisk Råds session, har jeg bedt om, at vi drøfter, hvorledes vi f.eks. inden for Oslokonventionen kan tage et fællesnordisk initiativ på dette område. Sigtet med et sådant vil være at få de flest mulige lande til at slutte op bag et antidumpningssynspunkt.

[Miljøministeren]

Hvad angår havafbrænding, blev der på Oslokommissionsmødet i Bruxelles i 1981 opnået enighed blandt konventionslandene om, at Oslokommissionen skal mødes før 1. januar 1990 for at fastsætte en endelig dato for ophør af afbrænding af kemisk affald på havet.

Dette ophør skal ikke kun omfatte afbrænding af kemisk affald på Nordsøen, men afbrænding i hele konventionens område. Der er endnu ikke fastsat en dato for, hvornår beslutningen om en slutdato skal træffes. Da fastsættelsen af denne dato er en afgørende forudsætning for stillingtagen til den endelige ophørsdato for havafbrænding, vil jeg ligeledes på det kommende nordiske ministermøde bede om, at vi drøfter, hvorledes et fællesnordisk initiativ inden for Oslokonventionen kan udformes.

Margrete Auken (SF):

Jeg vil gerne først selvfølgelig sige tak til ministeren for de gode viljer. Jeg må indrømme, at jeg synes, der er for lidt konkret i det. Det er faktisk længe siden, at miljøudvalget, efter at vi fik referatet fra Nordsøkonferencen, foreslog, at man tog det initiativ på fællesnordisk plan, og jeg er bekendt med, at både postvæsen og telefon og andre slags kommunikation fungerer de nordiske lande imellem. De forslag, som vi tidligere har lagt frem, behøvede ikke at afvente det fællesnordiske ministermøde i forbindelse med sessionerne, og jeg kan ikke rigtig forstå, men måske har jeg misforstået det – det håber jeg – at man ikke tager initiativer inden; at det ikke allerede er sket, får være, hvad det er, men hvorfor kan vi ikke være klar med det meget hurtigere? Hvis ministeren oven i købet har en markering fra Nordsøkonferencen, hvor vi i Danmark fik opbakning fra de nordiske lande, skulle der vel ikke være nogen hindring for, at vi forholdsvis hurtigt kan gøre det klart. Jo tidligere vi kommer med dette forslag, jo bedre er chancerne for, at der kan arbejdes i de andre lande, så Holland i hvert fald kan gå rigtigt med ind i det. Vi får problemerne med England, men vi er jo efterhånden klar over, at vi aldrig kommer ud af stedet, hvis vi skal sidde og vente på, at England kommer med i denne sag.

Jeg vil gerne have et lidt klarere løfte om, at vi kan gå i gang nu med at forberede det,

ikke mindst fordi, som ministeren jo ved, miljøarbejdet er noget, der optager de nordiske befolkninger meget i det nordiske samarbejde. Jeg synes, det er for svagt, og jeg kan ikke rigtig begribe, hvorfor vi ikke kan gøre det før, ligesom jeg altså ikke kan begribe, at det ikke er sket for længe siden.

Hvad angår havafbrænding, ved ministeren også godt, at fastsættelse af den omtalte dato er en meget svag handlingsplan. Modstanden mod havafbrænding er jo betydelig mere veludviklet i Oslokonventionen, end dumpningspolitikken er, så også det burde kunne blive klart inden, men det tror jeg til gengæld går hurtigere igennem, og jeg kan bedre leve med, at vi først får det på plads senere, men jeg synes egentlig, begge dele skulle kunne klares allerede nu, og vil gerne have en klarere begrundelse for, hvorfor det ikke sker.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Nu er tid jo noget mærkeligt noget at arbejde med; derfor er jeg også lidt forbavset over, at det udtryk kommer fra fru Margrete Auken: nu er det længe siden, at der er sket noget. Der er vel næppe sket så meget på et år vedrørende netop de spørgsmål, som der er sket inden for det sidste år, så jeg glædede mig over fru Margrete Aukens holdning til dumpningsspørgsmålet, for jeg føler også, der er opbakning til den forholdsvis kontante politik, vi kører i øjeblikket fra det danske miljøministeriums side. De nordiske lande deltog jo for Norges og Sveriges vedkommende i Bremenkonferencen. Man var klar til at tage disse ting op, så snart det rent praktisk kunne lade sig gøre. Vi har undersøgt muligheden for at få afholdt et fælles ministermøde tidligere, det har ikke været praktisk muligt, hvorimod man nu mener, at der er chancer for, at vi kan samles alle sammen, når Nordisk Råd mødes, og det er på det møde, vi har bedt om at få sat sagen på dagsordenen. Så der arbejdes så hurtigt, som vi kan, med dette spørgsmål.

Hvad angår spørgsmålet om 1990 og Oslokonventionen i forbindelse med havafbrænding, er det sådan, at havafbrænding er inde under Oslokonventionens område, men det er lang tid at vente, og det er navnlig lang tid at vente, når man tænker på, at vi først skal have fastsat datoen for, hvornår vi skal

[Miljøministeren]

mødes for at fastsætte en endelig dato. Det er det, vi ligesom ikke rigtig kan leve med, og det er derfor, jeg har bedt om at få det på dagsordenen for om muligt at tage et fælles initiativ inden for Oslokonventionen til i alt fald at få afklaret nogle datoer så hurtigt som muligt, så det ligger fast.

Margrete Auken (SF): .

Ministeren undervurderer helt klart sine evner, kan jeg høre, for ministeren siger, at han arbejder så hurtigt, som han kan. Nej, det passer ikke, for hvad angår de andre forslag, som vi har fået igennem både i Londonkonventionen og i Pariskonventionen, behøvede vi ikke at holde møder; det foregik aldeles fortræffeligt ved, at man benyttede andre, moderne kommunikationsformer såsom postvæsenet, telefonen og sådan noget. Det kan sagtens lade sig gøre, og det ligger jo næsten klar.

Jeg er stadig væk meget skuffet over, at jeg ikke nu får et løfte om, at det selvfølgelig går i gang, sådan som også udvalget har bedt om det. Det er ikke noget, der koster penge; det er muligt, at der ikke er ansat folk nok i styrelsen, idet vi åbenbart går fuldstændig i døren med sennepsgassen i øjeblikket. Men det er altså ikke nogen undskyldning for, at vi ikke kommer videre, og jeg kan godt komme og skrive brevene – sørge for, at det kommer i orden.

Det, jeg prøvede at fortælle før med hensyn til havafbrændingen, var, at kun tre af Oslokonventionens lande har meldt tilbage til den hollandske miljøstyrelse, som aftalen var, og blandt disse tre lande, altså Danmark, Norge og Sverige, har Danmark ikke engang udfyldt det skema, man skulle, men bare sendt bunden af papirkurven derned. Det er ikke nogen god måde at gøre det på, hvis vi skal have sagen afsluttet.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg opfatter fru Margrete Aukens udtalelser om undervurdering af mine egne evner og om langsommelighed som udtryk for et ønske om hurtigst muligt at få klarlagt disse spørgsmål. Jeg forstår også, at fru Margrete Auken mener, manglende mandskab i miljøstyrelsen eller andre steder i vores regie kan være en hindring. Må jeg sige klart og tydeligt: ingen af disse dele er en hindring her,

men det forudsætter jo, at andre også arbejder med. Fra dansk side har vi for længst været klar til et møde og har bedt om det, men de andre lande skal med. Vel kan vi skrive til hinanden, og vel kan vi tage telefonen, men fru Margrete Auken er også bekendt med, at der er mange ingredienser inde i disse spørgsmål, som skal afklares, og for at sikre, at vi får en afklaring, så alle nordiske lande står ubrydeligt sammen om afgørelsen, når den træffes, er det nødvendigt, at vi sidder sammen og gennemdrøfter spørgsmålet. Det er baggrunden for, at jeg accepterer et møde nu i begyndelsen af marts, og at vi dermed forhåbentlig kan nå et langt skridt videre i den retning, vi begge to ønsker vi skal gå.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 352, 353, 404 og 421

Carsten Andersen: spm. nr. S 363, 364, 392, 412 og 415

Maisted: spm. nr. S 380, 405, 410, 430, 472-475 og 483

Leif Hermann: spm. nr. S 384, 448-450, 456, 457, 460 og 487

Steenholdt: spm. nr. S 388

Dohrmann: spm. nr. S 389, 453, 458 og 470

Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 390, 403, 414 og 454

Arne Bjerregaard: spm. nr. S 391

Birthe Hansen: spm. nr. S 393, 440 og 484

Thoft: spm. nr. S 395, 413 og 447

Alice Faber: spm. nr. S 396 og 434

Camre: spm. nr. S 397

Lenger: spm. nr. S 398-401, 425, 442, 443, 488 og 491

Hans Hækkerup: spm. nr. S 402

Torben Lund: spm. nr. S 406-408

Hanne Thanning Jacobsen: spm. nr. S 409

Tommy Dinesen: spm. nr. S 411 og 451

Henning Nielsen: spm. nr. S 416

[Tredje næstformand]

Bernhard Baunsgaard: spm. nr. S 417
 Albrechtsen: spm. nr. S 420, 431 og 441
 Kofod-Svendsen: spm. nr. S 423
 Ebba Strange: spm. nr. S 424 og 471
 Margrete Auken: spm. nr. S 426, 435, 452,
 466-468, 485 og 486
 Tove Lindbo Larsen: spm. nr. S 427
 Jens Otto Madsen: spm. nr. S 428
 Inger Harms: spm. nr. S 429
 Tonni Nielsen: spm. nr. S 432
 Ingerlise Koefoed: spm. nr. S 433
 Agerschou: spm. nr. S 437 og 438
 Per Stig Møller: spm. nr. S 444
 Birgith Mogensen: spm. nr. S 445
 Pelle Voigt: spm. nr. S 446
 Fogh Rasmussen: spm. nr. S 461
 Bente Nielsen: spm. nr. S 462
 Inger Stilling Pedersen: spm. nr. S 463 og
 464
 Stavard: spm. nr. S 465
 Hjortnæs: spm. nr. S 494

Spm. nr. S 352

Til *finansministeren* (27/11 84) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvor i finansloven står det, at der er aftalt et særligt beløb til børnefamilier for 1985, der skal tilgodese den skattelettelse, der er aftalt ved forliget med fremskridtspartiet og de radikale i oktober 1983?«

Svar (10/12 84):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Regeringen er indstillet på, at børnefamilierne skal tilgodeses i 1985 gennem en kontant udbetalingsordning i lighed med 1984-ordningen. Der er derfor blevet fremsat ændringsforslag til finanslovsforslaget 1985 svarende hertil, således at beløbet kommer til at fremgå af finansloven for 1985.

Spm. nr. S 353

Til *finansministeren* (27/11 84) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvor meget vil det koste at sende en børnecheck ud til børnefamilier set i forhold til en generel skattelettelse for disse som aftalt med fremskridtspartiet ved forliget i oktober 1983?«

Svar (10/12 84):

Finansministeren (Palle Simonsen):

I 1985 vil der i lighed med 1984 til personer med børn under 10 år blive udbetalt et kontant beløb på 800 kr. pr. barn. Det samlede provenutab for staten herved vil udgøre ca. 470 mill. kr.

Udgifterne til selve gennemførelsen af den kontante udbetaling er opgjort til ca. 3,6 mill. kr., hvoraf lidt under halvdelen er til porto og papir. Der foreligger ikke oplysninger om, hvad det alternativt ville have kostet i administrative udgifter at forhøje personfradraget for den samme personkreds med et beløb, der ville have givet en tilsvarende skattelettelse. Det ville i givet fald kræve en ændring i de EDB-systemer, som fastlægger oplysningerne i forskudsregistreringen for indkomstskattepligtige personer i 1985. Hertil kommer, at det ville være nødvendigt separat at udbetale en check til de personer, hvis indkomst er så lav, at de ikke kan udnytte forhøjelsen af personfradraget fuldt ud.

Spm. nr. S 363

Til *finansministeren* (28/11 84) af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren oplyse, om ændringen af cirkulære om begrænsning af løn under sygdom (karensdagsloven) er forhandlet med centralorganisationerne i henhold til hovedaftalen på det statslige område?«

Begrundelse

Ændringen i cirkulæret griber ind på en række områder i den enkeltes ansættelsesforhold og handleevne i forhold til arbejdspladsen, hvilket ikke synes at være i tråd med finansministerens udsagn om, at den offentlige arbejdsplads skal være en god arbejdsplads, hvad den næppe kan siges at være, når finansministeren ikke engang overholder almindelige forhandlingsforpligtelser.

Svar (11/12 84):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Udkast til ændret cirkulære om lov om begrænsning af løn under sygdom er i maj 1984 af finansministeriet sendt til centralorganisationerne med anmodning om disses bemærkninger.

[Finansministeren]

Centralorganisationerne kommenterede udkastet skriftligt i august 1984.

Forhandling om udkastet har fundet sted i september 1984 mellem centralorganisationerne og finansministeriet, uden at parterne frafaldt visse af deres synspunkter på forskellige bestemmelser i udkastet.

Spm. nr. S 364

Til *finansministeren* (28/11 84) af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren oplyse, om der er udarbejdet nogen vejledning til brug for »arbejdsgiveren«, når denne skal tage stilling til, om personalet er åbenbart uarbejdsdygtigt?«

Begrundelse

I finansministeriets cirkulære om lov om begrænsning af løn under sygdom (karensdagsloven) pkt. 14 gives der »arbejdsgiveren« – hvem det så end måtte være – bemyndigelse til at sende personale hjem, hvis arbejdsgiveren »skønner«, at den ansatte ved fremmødet er åbenbart uarbejdsdygtig på grund af sygdom, med den konsekvens, at dagen betragtes som en karensdag.

Svar (11/12 84):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Der er ikke udarbejdet vejledning af den nævnte art, idet man ved formuleringen af bestemmelsen i punkt 14 i cirkulære af 5. oktober 1984 om lov om begrænsning af løn under sygdom netop har lagt vægt på at undgå en tvetydig bestemmelse.

Den ansatte skal være så syg, at han ved fremmødet er *åbenbart* uarbejdsdygtig, før bestemmelsen kan bringes i anvendelse.

Baggrunden for, at det har været nødvendigt at indføje bestemmelsen, er, at der er konstateret eksempler på, at ansatte flere dage i træk er mødt syge op på tjenestestedet for derefter at gå hjem uden at have udført egentlig tjeneste – i den formodede hensigt at undgå bortfald af løn for 1. hele fraværsdag.

Hertil kommer, at det i visse tilfælde af sikkerhedsmæssige hensyn kan være nødvendigt at hjemsende en person, der er åbenbart uarbejdsdygtig på grund af sygdom, idet pågældende i en sådan tilstand i visse tilfælde

kan være til fare såvel for sig selv som for sine omgivelser.

I tilslutning til spørgsmålet kan det oplyses, at den ansattes melding om sygdomsforfald sædvanligvis ikke udløser krav om en lægelig vurdering, ligesom der kun undtagelsesvis kræves lægelig dokumentation for sygefravær.

Spm. nr. S 380

Til *miljøministeren* (29/11 84) af:

Maisted (FD):

»Hvordan sikrer ministeren sig, at offentlige prøveinstanser ikke virker bremsende på afprøvningen og godkendelsen af danske og udenlandske virksomheders kvalificerede midler til at forbedre vandkvaliteten på alle områder?«

Begrundelse

Det er spørgeren bekendt, at virksomheder, der har fremlagt kemiske systemer, der har været afprøvet, til en effektiv miljøbeskyttelse af alle former for vandområder og grundvandsressourcer, herunder begrænsning af nitratforurening og af ophobning af tungmetaller samt imødegåelse af forureningen på skov- og markarealer, møder en bureaukratisk modstand fra de kontrollerende miljømyndigheders side.

Dette medfører, at landbrugere, skovejere, erhvervsvirksomheder og kommuner, der har forureningsproblemer, ikke hurtigst muligt bliver orienteret om de nyeste og prisbilligste metoder til at forbedre vandkvaliteten på alle områder.

Svar (11/12 84):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg ser mig ikke i stand til på baggrund af de af spørgeren nævnte oplysninger at besvare spørgsmålet nærmere; men jeg er ikke bekendt med, at instanser inden for miljøministeriets område skulle virke bremsende på afprøvningen og godkendelsen af danske og udenlandske virksomheders kvalificerede midler til at forbedre vandkvaliteten.

Spm. nr. S 384

Til *statsministeren* (30/11 84) af:

[Leif Hermann]

Leif Hermann (SF):

»Har statsministeren været bekendt med den lange række af grove overtrædelser af miljø- og byggelovgivningen samt af den kommunale styrelseslov, der lå bag den af statsministeren overbragte henvendelse angående Convex A/S's miljøgodkendelse til miljøministeren?«

Begrundelse

TV-udsendelsen »Kikkerten« den 28. november 1984 fremhævede, at direktøren for Convex A/S i Nibe havde bedt statsministeren overbringe en skriftlig henvendelse til miljøministeren angående virksomhedens miljøgodkendelse, der var anket til miljøstyrelsen. Udsendelsen oplyste videre, at statsministeren over for miljøministeren havde tilskyndet denne til at fremme sagen mest muligt.

Svar (10/12 84):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg har ikke været bekendt med, om der skulle være sket overtrædelser af miljø- og byggelovgivningen eller af den kommunale styrelseslov. Min rolle i sagen har alene været at videregende en henvendelse fra Convex Biotechnology A/S i Nibe til miljøministeren.

På nuværende tidspunkt er miljøstyrelsen i færd med at vurdere det allerede foreliggende materiale i sagen samt at vurdere, hvilke yderligere oplysninger styrelsen finder det fornødent at rekvirere.

Spm. nr. S 388

Til *udenrigsministeren (30/11 84)* af:

Steenholdt (Grøn.):

»Kan udenrigsministeren oplyse, om det er korrekt, at japanske fiskere har drevet fiskeri i grønlandske farvande, og i bekræftende fald oplyse, hvem der har givet tilladelse til dette fiskeri, hvilke fiskearter der er tale om, og hvor mange tons der er fisket?«

Begrundelse

Det er i Grønland opfattelsen, at der med japansk indregistrerede fiskerskibe med japansk besætning er foretaget fiskeri i grøn-

landske farvande, uanset at det i forbindelse med Grønlands udtræden af EF er aftalt, at grønlandske farvande er forbeholdt grønlandske fiskere bortset fra de indgåede fiskeaftaler.

Det forekommer derfor at være et brud på disse aftaler, såfremt japanske fiskere har udøvet fiskeri ved Grønland.

Svar (10/12 84):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Der er ikke indgået en aftale med Japan om kvotatildeling i grønlandske farvande. Derimod er udenrigsministeriet bekendt med, at Grønlands hjemmestyre har indgået aftale med 2 japanske rederier, hvorved det tillades to trawlere at foretage forsøgsfiskeri efter rødfisk med henblik dels på oplæring af grønlandske fiskere i dette fiskeri og dels på muliggørelse af eksport til Japan af specielle produkter af rødfisk.

Spm. nr. S 389

Til *ministeren for offentlige arbejder (30/11 84)* af:

Dohrmann (FP):

»Hvorfor har ministeren ikke for længst solgt det DSB-ejede Hotel Astoria i København til en driftig privatperson? Eller mener ministeren, det offentlige er bedre til hotel-drift end erhvervsfolk?«

Begrundelse

DSB har mere end nok at gøre med personbefordring til lands og til vands. Det giver derfor anledning til megen undren, at en minister i den regering, der påstår at ville indskrænke skatteyderbetalte aktiviteter, krampagtigt fastholder grebet om et godt beliggende hotel, hvor en privat erhvervsdrivende virkelig kunne skabe en driftig, valuta-indbringende forretning.

Svar (10/12 84):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Hotel Astoria blev i oktober i år udbudt til leje, og forhandlinger er i gang med de interesserede.

Spm. nr. S 390

Til *arbejdsministeren* (3/12 84) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Kan ministeren oplyse, om ATP-tallene, som viser, at der er kommet 50.000 flere i arbejde det sidste år, er nærmere undersøgt for, om antallet af deltidsindbetalere er faldet i forhold til fuldtidsindbetalere?«

Begrundelse

Der er betydelig usikkerhed om, hvorvidt der rent faktisk er kommet så mange nye arbejdspladser, som der siges at være.

På et spørgsmål til statsministeren har jeg fået det svar, at når arbejdsløshedstallene kun er faldet med ca. 4.000–5.000, skyldes det, at tilgangen til arbejdsmarkedet ikke har været 20.000 som beregnet i april, men derimod 40.000 som beregnet i oktober. Hermed er i virkeligheden også klargjort en betydelig usikkerhed. Det må være i alles interesse at finde baggrunden for de tal, der offentliggøres. Da ATP-bidrag indbetales i forhold til timetal, kan der rent faktisk være tale om, at en del mennesker, der tidligere har arbejdet på deltid, er overgået til fuldtidsarbejde via en betydelig udvidelse af timetallet, dvs. overarbejde. I så fald er det antallet af arbejdstimer, der er steget, og ikke antallet af ansatte.

Svar (10/12 84):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Beskæftigelsesopgørelserne på baggrund af ATP-indbetalingerne er baseret på summen af de kvartalsvise ATP-bidrag, der er indbetalt af de enkelte arbejdsgivere. Der foreligger ikke i disse indberetninger oplysninger om indbetalte beløb for de enkelte ansatte og heller ikke angivelse af antallet af personer inden for hver af beløbsgrænserne i ATP-reglerne. Statistikken giver derfor ikke direkte oplysninger om antallet af beskæftigede personer.

Det er således teoretisk muligt, at en del af stigningen i ATP-indbetalingerne i 1984 kan henføres til ændringer i antallet af arbejdstimer for de allerede beskæftigede, hvorved ATP-reglernes beløbsgrænser passerer. Det vil først i forbindelse med oplysningsmateriale for 1984, hvoraf fremgår indbetalte ATP-

bidrag for de enkelte personer, være muligt at få en detaljeret belysning af betydningen af ovennævnte. Dette materiale forventes at foreligge omkring april 1985.

Det må imidlertid på forhånd anses for usandsynligt, at stigningen i beskæftigelsesomfanget for de allerede beskæftigede kan forklare en større del af stigningen i det samlede beskæftigelsesomfang. Der skal således være tale om et meget stort antal deltidsbeskæftigede, der har passeret ATP-reglernes beløbsgrænser, før dette medfører en væsentlig stigning i beskæftigelsesomfanget.

Endvidere viser anden beskæftigelsesstatistik for perioden – baseret på antallet af beskæftigede personer – en betydelig stigning i beskæftigelsen.

Endelig viser ATP-tallene, at beskæftigelsesomfanget er steget mest i de erhverv, der har de laveste deltidsfrekvenser. Således tegner fremstillingsvirksomhed og bygge- og anlægsvirksomhed sig for ca. 40 pct. af den samlede beskæftigelsesfremgang. Disse erhverv har kun en deltidsfrekvens på ca. 7 pct. sammenlignet med godt 20 pct. for samtlige erhverv.

Spm. nr. S 391

Til *justitsministeren* (3/12 84) af:

Arne Bjerregaard (KrF):

»Finder ministeren anledning til en stramning af våbenbekendtgørelsen som følge af den senere tids knivdrab i henholdsvis Ålborg og Bøllerup?«

Begrundelse

Besiddelse af knive, der anvendes som våben, er ifølge våbenbekendtgørelsen tilladt, når klingens længde ikke overstiger 12 cm. Ved en skærpelse af bekendtgørelsen enten ved totalt forbud eller ved at sætte den tilladte længde på knivbladet væsentligt ned må det formodes, at vold begået med knive kan mindskes og dermed også antallet af knivdrab.

Svar (11/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ifølge våbenlovens § 4, nr. 1, er justitsministeren bemyndiget til at udstede forbud blandt andet mod at erhverve, besidde, bære

[Justitsministeren]

eller anvende skarpe våben, hvis klingelængde overstiger 12 cm.

Denne regel blev indført ved en ændring af våbenloven i 1946, og det fremgår af den daværende justitsministers redegørelse i landstinget forud for ændringslovens vedtagelse, at årsagen til, at man havde foreslået denne begrænsning, var, at man ikke ønskede at kræve, at spejderorganisationer og lignende skulle have tilladelse til at besidde disse mindre våben.

Justitsministeriet har i den gældende våbenbekendtgørelse udnyttet adgangen til at udstede et sådant forbud ved i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 1, at gentage lovens ordlyd.

Samtidig er der i våbenbekendtgørelsens § 3, stk. 2, gjort undtagelse for så vidt angår dolke og knive, der almindeligt anvendes som værktøj i et erhverv eller til husholdningsbrug.

Det er justitsministeriets opfattelse, at den begrundelse, der i sin tid blev givet for at indsætte bestemmelsen i loven, fortsat er af væsentlig betydning, idet en skærpelse af reglerne på dette område medføre et urimeligt krav om våbentilladelse til en række dolke og knive, som – ud over i et fåtal af tilfælde at kunne blive misbrugt i forbindelse med kriminalitet – i betydeligt omfang tjener forskellige nyttige formål.

På denne baggrund finder justitsministeriet ikke, at der er grundlag for at overveje en skærpelse af våbenloven på dette punkt.

Spm. nr. S 392

Til *socialministeren* (4/12 84) af:

Carsten Andersen (SF):

»Opfatter ministeren det som værende i overensstemmelse med intentionerne bag særforsorgens udlægning, at handicappede diskrimineres i børnehaver og fritidshjem som f.eks. i Birkerød, når deres ophold dér kan være direkte medvirkende til institutioners nedlæggelse på grund af den økonomiske belastning?«

Begrundelse

Som det fremgår af en artikel i Aktuelt den 3. december 1984, har Birkerød kommune vedtaget, at der betales forskellige takster i børnehaver og fritidshjem i kommunen,

således at institutioner, hvor der er handicappede, eller institutioner, hvor der ikke er fyldt helt op, skal have større forældrebetaling end de øvrige.

Resultatet bliver institutionslukning, og/eller at forældre til handicappede presses til at tage deres børn ud.

Svar (12/12 84):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Det følger af reglerne i bistandslovens § 73, stk. 1, at kommunalbestyrelsen bestemmer, om forældres betaling for deres børns ophold i daginstitution skal beregnes på grundlag af udgifterne ved driften af den enkelte institution eller på grundlag af de gennemsnitlige udgifter ved driften af institutioner af samme type i kommunen.

Efter hvad der er oplyst for socialministeriet, går Birkerød kommunalbestyrelses beslutning ud på, at der skal anvendes gennemsnitstakster for vuggestuer samt for de børnehaver, der har småbørnsgrupper. Derimod skal de øvrige børnehaver og fritidshjemme fortsat have individuelt fastsatte takster.

En betalingsordning af denne karakter ligger efter socialministeriets opfattelse inden for, hvad bistandsloven giver mulighed for, hvorfor ministeriet ikke har grundlag for at kritisere kommunalbestyrelsens beslutning.

Spm. nr. S 393

Til *ministeren for offentlige arbejder* (4/12 84) af:

Birthe Hansen (SF):

»Hvad kan ministeren oplyse om de økonomiske aspekter i den aftale, der er indgået mellem post- og telegrafvæsenet og Kommunernes Landsforening om en besøgstjeneste for enlige og ældre, herunder om de økonomiske konsekvenser for brugerne?«

Svar (14/12 84):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Det var en forudsætning for, at P&T kunne påtage sig opgaven, at der kunne opnås fuld omkostningsdækning for den pågældende service, og betalingen og de øvrige vilkår for besøgstjenesten er derfor fastsat på dette

[Ministeren for offentlige arbejder]

grundlag efter forhandling mellem Kommunernes Landsforening og P&T.

Det er op til den enkelte kommune, om den vil tilslutte sig ordningen på de aftalte vilkår. Gebyret for servicen udgør følgende beløb pr. beboer pr. kvartal:

Besøg alle arbejdsdage	1.400 kr.
Besøg 3 gange om ugen	700 kr.
Besøg 1 gang om ugen	280 kr.
Besøg 2 gange om måneden	210 kr.
Besøg 1 gang om måneden	140 kr.

Enkeltstående besøg i særlig anledning udgør 70 kr. pr. besøg.

Gebyret betales af den enkelte kommunes social- og sundhedsforvaltning, og ordningen er derfor gratis for de enkelte beboere.

Ordningen er en omsorgsforanstaltning, der tager sigte på, at ældre og enlige længst muligt kan forblive i eget hjem (bistandslovens § 60). Udgifterne for kommunen bør således ses i relation til, hvad der kan opnås af besparelser derved.

Spm. nr. S 395

Til *udenrigsministeren* (4/12 84) af:

Thoft (SF):

»Hvorledes agter ministeren at sikre den nødvendige brede folkelige debat om det såkaldte Dyvigudvalgs sikkerhedspolitiske rapport, når rapporten først gøres tilgængelig for offentligheden engang i marts 1985?«

Begrundelse

Spørgeren har i den forløbne uge modtaget talrige henvendelser om at fremskaffe en kopi af Dyvigrapporten, idet udenrigsministeriet har nægtet at sende rapporten til folk, der har ønsket den mod betaling. Ministeriet har oplyst, at rapporten bliver tilgængelig for offentligheden i forbindelse med en SNU-udgivelse i marts 1985, der også vil indeholde den vigtigste debat om rapporten.

Da rapporten imidlertid kun har været tilgængelig for folketingets medlemmer og dagspressen, mener jeg, at denne fremgangsmåde ikke sikrer den nødvendige folkelige debat. Jeg skal derfor opfordre ministeren til at give befolkningen mulighed for at rekvirere rapporten mod betaling allerede nu i den

foreløbige udgave. Såfremt ministeriet ikke mener at kunne løse denne opgave, skal jeg anmode om tilladelse til at kopiere rapporten med det formål at distribuere den til kostpris.

Svar (12/12 84):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Spørgsmål nr. S 395 om Dyvigrapporten giver mig anledning til tre bemærkninger:

For det første, at udenrigsministeriet selv sagt ikke har nægtet interesserede rapporten. Det har været hensigten at supplere det første oplag på 1.000 eksemplarer med et senere oplag i bogtryk, men det viste sig hurtigt, at efterspørgslen umiddelbart blev så stor, at det ikke ville være muligt at efterkomme den med den beskedne trykstekniske kapacitet, ministeriet råder over.

For det andet, at Dyvigrapporten derfor mandag den 17. ds. udkommer i et nyt og større oplag (3.000 eksemplarer), trykt hos Schultz og til en pris af 40 kr. pr. stk. Der er allerede reklameret herfor gennem annoncer i dagspressen, ligesom jeg selv fra folketingets talerstol under debatten den 7. ds. benyttede lejligheden til at gøre reklame for den supplerende udgivelse. Hvis heller ikke dette ekstra oplag viser sig tilstrækkeligt, vil jeg naturligvis være indstillet på hurtigt at lade trykke endnu et oplag – om end dette næppe vil kunne nå frem i handelen tids nok til at indgå i julehandelen. Under alle omstændigheder vil den ovenfor nævnte bogtrykte udgave komme i handelen senere, idet det sikkerheds- og nedrustningspolitiske udvalg vil udsende Dyvigrapporten samt uddrag af debatten omkring den som led i SNU's skriftserie. Denne publikation forventes klar allerede i løbet af januar måned.

For det tredje, at jeg på denne baggrund naturligvis ikke kan give spørgeren tilladelse til at kopiere rapporten med det formål at distribuere den til kostpris – om end jeg meget værdsætter spørgerens interesse for, at rapporten får en vid udbredelse.

Spm. nr. S 396

Til *statsministeren* (4/12 84) af:

Alice Faber (SF):

»Vil statsministeren som hjælp til handicappede, som er bundet til kørestol, foran-

[Alice Faber]

stalte installering af kodet kaldesystem på statslige kontorer og institutioner, herunder Christiansborg, som ikke i forvejen har systemer, som giver adgang for kørestolsbrugere?»

Begrundelse

En stor del af de offentlige institutioner er bygget så uhensigtsmæssigt, at det er umuligt for handicappede og kørestolsbrugere at få adgang til dem og færdes i dem. Det må være målet, at alle offentlige bygninger indrettes handicapvenligt. Da dette mål langtfra er nået, finder spørgeren, at et kaldesystem, hvor den handicappede kan sætte sig i forbindelse med en vagtordning som kan være den handicappede behjælpelig med at komme ind i bygningen, ville være en rimelig lappeløsningservice over for handicappede.

Svar (11/12 84):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Regeringen vil gennem boligministeriets ejendomsdirektorat gerne foreslå og bekoste et kodet kaldesystem til brug for handicappede kørestolsbrugere i de bygninger, der administreres af ejendomsdirektoratet, såfremt der synes at være et behov for kaldeanlæg i den pågældende bygning.

For så vidt angår statens øvrige bygninger vil jeg tilkendegive over for ministrene, at de hver især inden for deres område bør overveje behovet for at søge tilsvarende handicaplettelser gennemført.

Det kan tilføjes, at den handicappede kan erhverve senderen til systemet som hjælpemiddel i henhold til bistandslovens § 58, såfremt betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Med hensyn til Christiansborg kan jeg oplyse, at folketingets præsidium efter det for mig oplyste i øjeblikket overvejer at give tilladelse til at installere tilsvarende kaldeanlæg, og at man ved de bygnings- og installationsarbejder, der nu skal iværksættes på Christiansborg, vil søge at etablere bedre adgang for handicappede.

Spm. nr. S 397

Til *miljøministeren* (4/12 84) af:

Camre (S):

»Findes der noget sted i Danmark miljörisici, som i det værst tænkelige tilfælde kunne udløse katastrofer som gasekspllosionen i Mexico City i november og det netop indtrufne cyankaliumgasudslip i Bhopal i Centralindien?»

Begrundelse

Med kort mellemrum er der indtruffet to omfattende miljøkatastrofer i henholdsvis Mexico og Indien. I begge tilfælde er der tale om ulykker i industrielle anlæg, og i begge tilfælde meldes der om hundreder af dræbte.

Her i Danmark forestiller de fleste mennesker sig nok, at så omfattende ulykker ikke kunne ske her – at de er et resultat af mangelfulde miljømæssige forhold i nogle meget fattige lande.

Der kan på den baggrund være anledning til at spørge miljøministeren, om vi også her i landet har tilsvarende fareelementer, som i det værst tænkelige sammentræf af uheldige omstændigheder kunne udløse en omgående og omfattende katastrofe.

Findes der gasanlæg, benzindepoter, kemikaliedepoter el.lign., som ved brand, eksplosion eller anden kemisk reaktion kunne true store befolkningsgrupper?

Megen miljøødelæggelse fremkommer som en langsom – man kunne sige snigende – forgiftning af luft, vand eller jord. Det er naturligvis af uendelig betydning, at der sættes ind mod disse miljøtrusler, men samtidig bør vi ikke lukke øjnene for, at der kan udløses omfattende, øjeblikkelige katastrofer ved fejlfunktioner i tekniske anlæg, som ikke er anset for farlige, idet de hidtil har fungeret godt.

Det vil være af interesse at kende miljøministerens vurdering af de væsentligste risici af denne art i Danmark og at vide, hvilke forantaltninger katastroferne i Mexico og Indien medfører herhjemme.

Svar (17/12 84):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Spørgsmålet, om der i Danmark findes miljörisici, som i det værst tænkelige tilfælde kunne udløse meget store ulykker, har igennem mange år været genstand for erhvervslivets og myndighedernes overvejelser. Disse

[Miljøministeren]

overvejelser har medført, at der til stadighed sker forbedringer af de sikkerhedsforanstaltninger, som kræves i forbindelse med transport, oplagring og anvendelse af kemikalier, brændstoffer osv., som i givet fald kunne udløse store ulykker eller katastrofer.

Jeg vil her især fremhæve to aktiviteter inden for de seneste år, som netop har til formål at nedsætte risikoen for større ulykker.

Den ene aktivitet følger af, at vi i EF har været med til at gennemføre et direktiv om risikoen for større uheld ved industrielle aktiviteter (82/501/EØF). Dette direktiv er om sat til dansk lov gennem bekendtgørelser udstedt af arbejdsministeren og miljøministeren. Det er et hovedsynspunkt i dette direktiv og den nationale lovgivning, at myndighederne gennem oplysninger om og risikoanalyser af de industri anlæg, som betragtes som særlig risikobetonede, løbende får forbedrede muligheder for at sikre, at anlæggene er indrettet og drives på en sådan måde, at risikoen for større uheld til stadighed nedbringes.

Et andet væsentligt led i dette direktiv er, at myndighederne i EF-landene skal udveksle oplysninger, såfremt der sker større uheld, bl.a. for at man heraf kan få mulighed for at vurdere, om andre anlæg af samme slags kan forbedres.

Direktivet trådte i kraft i januar 1984, men vil først i 1989 være udbygget til fuldt ud at omfatte analyser af eksisterende virksomheder. Jeg vil dog nævne, at der allerede er gennemført risikoanalyser omkring Dansk Sojakagefabrik og Kommunekemi, og at disse analyser finder anvendelse ved myndighedernes vurderinger af disse anlæg.

Miljøstyrelsen, som sammen med direktoratet for arbejdstilsynet står for den danske kontakt til EF-Kommissionen på dette område, er i øvrigt ikke bekendt med, at der er sket større uheld i medlemslandene, siden direktivet trådte i kraft.

Den anden aktivitet er det ekspertudvalg, som den daværende arbejdsminister nedsatte i 1981 for at få betydelige risici ved tekniske anlæg og processer nærmere belyst.

Udgangspunktet for dette udvalgsarbejde var en konstatering af, at der i forbindelse med tekniske anlæg og processer fra tid til anden indtræffer særdeles alvorlige ulykker, og et ønske om at placere den forebyggende indsats mod alvorlige ulykker i en større

sammenhæng, hvor man med udgangspunkt i en samlet risikokortlægning og under anvendelse af tilgængelig ekspertviden og erfaringer fra indtrufne ulykker søger at skabe den bedste forebyggende indsats.

Dette udvalg, som består af repræsentanter for erhvervslivet og en lang række offentlige myndigheder, forventes at afgive betænkning i løbet af ganske få måneder, hvorefter det så må vurderes, hvordan dette arbejde følges op.

Jeg finder afslutningsvis grund til at understrege, at det stadige arbejde med forebyggelsen af store ulykker ikke betyder, at man kategorisk kan afvise en risiko for, at sådanne ulykker kan ske. Jeg er imidlertid af den opfattelse, at de aktiviteter, som foregår på dette område, er af en sådan art og et sådant omfang, at der ikke på dette tidspunkt er behov for væsentlige ændringer heri.

Spm. nr. S 398

Til udenrigsministeren (5/12 84) af:

Lenger (VS):

»Vil udenrigsministeren optage forhandlinger med bl.a. Algeriet om udlevering af børn, der er bortført til udlandet på trods af, at forældremyndigheden er tilkendt den af forældrene, der bor her i landet?«

Begrundelse

Udenrigsministeriet har hidtil afvist at gå konstruktivt ind i forhandlinger omkring udleveringsaftaler mellem Danmark og lande, hvortil et stigende antal børn bortføres.

Det er forståeligt, at der er vanskeligheder med – i den konkrete situation, hvor et barn er blevet bortført – at få etableret en gennemførlig udleveringsaftale, men derfor bør udenrigsministeriet netop igangsætte nogle forhandlingsinitiativer, der på lang sigt kan sikre, at børn ikke kan bortføres til udlandet og dermed blive forment samkvem med den ene af forældrene.

Der opholder sig for tiden 12 bortførte børn alene i Algeriet, og det forekommer derfor besynderligt, at udenrigsministeriet afviser at hjælpe de herværende forældre med at gennemføre forhandlinger om udlevering.

Udenrigsministeren kunne også overveje muligheden for at få etableret samkvemsafta-

[Lenger]

ler, der kunne modvirke det stigende antal bortførelser til udlandet.

Alternativet til den nuværende praksis er, at de forældre, der ønsker deres børn tilbage til Danmark, selv må rejse til de pågældende lande og ofte kaste sig ud i særdeles farlige situationer, hvis konsekvenser er helt uoverskuelige for både dem selv og børnene.

Svar (21/12 84):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Ifølge straffelovens § 215 straffes den, som unddrager en person under 18 år forældres myndighed eller forsorg.

Ikke desto mindre forekommer det i en række tilfælde, at en af forældrene, typisk en udenlandsk fader, i strid med den danske moders ønske bortfører fælles børn til udlandet eller nægter at bringe dem tilbage. »Internationale barnebortførelser« er et ulykkeligt fænomen, der påkalder sig stigende opmærksomhed på internationalt plan. Det har været taget op i FN, i Europarådet, af EF og af Haagkonferencen om international privatret. Der foreligger 2 multilaterale konventioner, som tilsigter at dæmme op for problemet: en europæisk konvention af 20. maj 1980 om anerkendelse, gennemførelse og genoprettelse af forældremyndighed (Luxembourgkonventionen) og en konvention af 25. oktober 1980 om de civile retlige aspekter af internationale barnebortførelser (Haagkonventionen). Konventionerne gælder imidlertid kun for de (få) lande, der har tiltrådt dem. Spørgsmålet om de nordiske landes tiltrædelse er fremdeles genstand for overvejelser. Da landenes lovgivning om forældremyndighed er så forskelligartet – ofte er der tale om uforenelige retssystemer – volder en gensidig anerkendelse af forældremyndighedsafgørelser selvsagt betydelige vanskeligheder. Etablering af bilaterale aftaler om forældremyndighed er derfor en meget kompliceret sag.

Inden for det muliges rammer gør udenrigstjenesten selvsagt sit yderste for at bistå danske mødre med at få deres bortførte børn tilbage. Dog kan der i realiteten bl.a. på grund af den manglende internationale regulering af forholdet i flertallet af tilfælde ikke gøres stort andet end at søge kontakt formidlet mellem sagens parter og appellere til bistand fra implicerede udenlandske myndig-

heder. Ofte vil den eneste mulighed være, at den danske part anlægger sag ved domstolene i børnenes opholdsland, men chancerne for at få medhold er i reglen små. For de muslimske lande gælder det generelt, at forældremyndigheden så godt som undtagelsesfrit er hos faderen.

I anledning af det stillede spørgsmål har ambassaden i Algeriet afgivet en udtalelse, som illustrerer problemernes kompleksitet. Jeg har valgt at citere direkte fra ambassadens indberetning, hvis konkluderende betragtning jeg deler:

»Tilfældene er forskellige. For to børns vedkommende er forældremyndigheden tilfaldt faderen, for fire andres er der ikke truffet bestemmelse om forældremyndigheden. For de øvrige seks børns vedkommende har moderen forældremyndigheden, men forældrene til tre bortførte søskende bor på ny sammen i København, og for ét barns vedkommende har moderen efter besøg hos barnet i Algeriet besluttet sig til at acceptere situationen.

Både ved den første bortførelse, vi kender til, som er fra 1976, og efter at serien af nye bortførelser begyndte i december 1982, har vi gennem ambassaden været i forbindelse med de algeriske myndigheder.

I nogle tilfælde har mødre imidlertid udtrykkeligt anmodet ambassaden om ikke at underrette myndighederne, idet de var bange for, at det blot ville gøre ondt værre. Den omstændighed, at der er ret få sager, og at de er af ny dato og desuden ret forskelligartede, har medført, at spørgsmålet om indgåelse af en generel aftale hidtil ikke har været inde i billedet.

Spørgsmålet er ikke specielt for Danmark. Et land som Frankrig er i en tilsvarende situation og har valgt at indlede forhandlinger med Algeriet om en familieretskonvention, som menes også at kunne danne grundlag for et samarbejde mellem myndighederne i bortførelsessager. Da sagen er på forhandlingsstadiet, kan foreløbig intet nærmere oplyses.

Hvis Danmark indgår en hertil sigtende overenskomst – med Algeriet eller med andre lande – ville det dog ikke blive en »udleveringsaftale« (det udtryk, spørgeren anvender), men i gunstigste fald en aftale, der måske kunne danne grundlag for medvirken fra myndighederne i det andet land til at opnå

[Udenrigsministeren]

en mindelig ordning og i hvert fald til at muliggøre samkvem med barnet.

Vi kan imidlertid ikke gøre os håb om at få en overenskomst igennem, så længe der ikke er indgået nogen overenskomst med Frankrig, der jo historisk og geografisk står Algeriet nærmere end vi. Vi mener derfor, at det er rigtigst fortsat at søge de algeriske myndigheders forståelse for vore synspunkter i de enkelte tilfælde og eventuelt at vende tilbage til spørgsmålet om en generel overenskomst, når resultatet af Frankrigs forhandlinger foreligger.«

Spm. nr. S 399

Til *justitsministeren* (5/12 84) af:

Lenger (VS):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange ansøgninger om politisk asyl der er endeligt afgjort siden 1. januar 1984, herunder give oplysninger om fordelingen mellem tilladelser og afslag og for afslagene vedkommende om, hvor mange af disse der var åbenbart grundløse, allerede da ansøgeren stod ved grænsen?«

Begrundelse

Folketingsmedlem Lars P. Gammelgaard har ifølge dagspressen den 28. og 29. november 1984 angrebet dansk flygtningepolitik for »tossegodhed«.

Hr. Gammelgaard finder det især utilfredsstillende, at asylansøgere ikke kan afvises ved grænsen, når deres anmodninger om asyl er »åbenbart grundløse«.

Da ansøgninger, der allerede ved grænsen er »åbenbart grundløse«, naturligvis også vil blive afvist i den sidste ende, og da hr. Gammelgaards udtalelser jo næppe kan bygge på sager, som endnu ikke er afgjorte, ønsker spørgeren de nævnte oplysninger og lægger især vægt på, hvor stor en andel afslagene udgør, samt hvor mange af disse der allerede ved grænsen var »åbenbart grundløse«.

Svar (28/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg har fra direktoratet for udlændinge fået oplyst følgende:

I tiden fra den 1. januar til den 7. december 1984 har 787 personer fået meddelt asyl her i landet.

I perioden fra den 1. januar til den 1. december 1984 har 30 personer fået endeligt afslag på deres ansøgninger om asyl.

Justitsministeriet har ikke oplysninger om, i hvilket omfang de asylansøgninger, der er meddelt endeligt afslag på, har været åbenbart grundløse.

Spm. nr. S 400

Til *justitsministeren* (5/12 84) af:

Lenger (VS):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes han definerer bekvemmelighedsflygtninge, samt hvor mange af disse der siden 1. januar 1984 har fået tilladelse til – henholdsvis afslag på ansøgning om – ophold i Danmark?«

Begrundelse

Folketingsmedlem Lars P. Gammelgaard har ifølge dagspressen den 28. og 29. november karakteriseret en stor del af asylansøgerne som »bekvemmelighedsflygtninge«, og ministeren har også selv anvendt denne betegnelse.

Da såvel ministerens som hr. Gammelgaards udtalelser herom nødvendigvis må bero på allerede afgjorte sager, ønsker spørgeren at få oplyst, hvor mange »bekvemmelighedsflygtninge« der er givet tilladelse henholdsvis afslag til siden 1. januar 1984.

Spørgeren går ud fra, at ministeren ikke blot vil anvende begrebet om enhver, som flygter for at undgå krigstjeneste, og at ministeren vil begrænse anvendelsen til personer, som både er flygtet uden grund, og som kunne vende tilbage uden risiko for forfølgelse.

Svar (28/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

En del asylansøgere kan ikke sandsynliggøre, at de som følge af, hvad der er sket dem i hjemlandet, har velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en særlig social gruppe, politiske anskuelser eller frygter forfølgelse af andre, lignende grunde.

[Justitsministeren]

Justitsministeriet har ikke kendskab til, hvor mange af disse der må anses for bekvemmelighedsflygtninge.

For nogle af disse personers vedkommende har flygtningenævnet fundet det betænkeligt at kræve, at de vender tilbage til hjemlandet, idet de kommer fra lande, i hvilke ophold i udlandet efter udløb af pas eller i øvrigt i lang tid kan befyrgtes at føre til alvorlige konsekvenser for den pågældende.

Justitsministeriet har ikke oplysninger om antallet af personer, som på denne baggrund har fået asyl her i landet.

Spm. nr. S 401

Til *justitsministeren* (5/12 84) af:

Lenger (VS):

»Hvilke andre steder end i Danmark mener ministeren at asylansøgere under tilstrækkelig sikkerhed kan opholde sig, mens deres ansøgning behandles?«

Begrundelse

Ministeren besværede sig i sin flygtninge-redegørelse til folketinget i oktober 1984 over, at asylansøgerne har ret til at opholde sig i Danmark, mens deres ansøgning behandles.

Trods flere spørgsmål herom under folketingsdebatten oplyste ministeren ikke, hvor han så mente at flygtningene skulle være under sagsbehandlingen, og nu har folketingsmedlem Lars P. Gammelgaard gentaget ministerens kritik af denne praksis.

Spørgeren ønsker derfor oplyst, hvor ministeren mener at asylansøgerne ellers burde være, mens ansøgningerne behandles.

Svar (28/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg nævnte i min redegørelse af 10. oktober 1984 til folketinget, at udlændingemyndighederne efter det oprindelige forslag til udlændingelov kunne træffe beslutning om, at en udlænding ikke skulle have ret til at opholde sig her i landet under behandlingen, såfremt hans klage måtte anses for åbenbart grundløs.

Jeg finder, at det ville have været forsvarligt at nægte asylansøgere, hvis ansøgning må anses for åbenbart grundløs, ret til at op-

holde sig her i landet under behandlingen af en eventuel klage over et afslag på asyl fra direktoratet for udlændinge, når direktoratet må anse klagen for åbenbart grundløs.

Spm. nr. S 402

Til *energiministeren* (5/12 84) af:

Hans Hækkerup (S):

»Vil ministeren oplyse årsagen til, at behandling af vurderingsprogrammet for Lulu-feltet nu snart har varet et helt år?«

Begrundelse

Det er af væsentlig betydning for tilrettelæggelsen af Danmarks energipolitik at have et overblik over, hvor store vore ressourcer i undergrunden er, ikke mindst ved godkendelse af indvindingsforanstaltninger.

Svar (12/12 84):

Energiministeren (Enggaard):

Bevillingshaverne fremsendte den 30. december 1983 en rapport for Lulu-strukturen under henvisning til § 2, stk. 5, i aftalen af 19. maj 1981 mellem energiministeren og bevillingshaverne. Bevillingshavernes forslag til arbejdsprogram for vurdering af strukturen angav, at denne måtte vurderes i lyset af resultaterne fra Vest-Lulu-1-boringen, som på daværende tidspunkt var under udførelse. Endvidere fremgik det, at et mere definitivt arbejdsprogram ville blive udarbejdet i lyset af udviklingen på Vest-Lulu.

Ved skrivelse af 3. januar 1984 blev energistyrelsen anmodet om en udtalelse vedrørende det fremsendte vurderingsprogram for Lulu.

Ved skrivelse af 6. april 1984 anmodede bevillingshaverne om, at perioden for vurderingsprogrammet for Lulu måtte blive forlænget med henblik på, at et mere detaljeret arbejdsprogram for Lulu kunne fremsendes i forbindelse med vurderingsprogrammet for Vest-Lulu. Vest-Lulu-1-boringen blev afsluttet den 18. januar 1984, således at fristen for indsendelse af et vurderingsprogram for denne struktur var 18. juli 1984.

Energistyrelsen udtalte i en foreløbig indstilling om Lulu-strukturen den 12. april 1984, at bevillingshavernes anmodning om en udsættelse af vurderingsperioden burde

[Energiministeren]

imødekommes, da en samlet vurdering af de to strukturer såvel i en indvindingsmæssig sammenhæng som i en teknisk/geologisk vurderingsmæssig sammenhæng ville kunne tilvejebringe oplysninger om begge strukturer, som ville kunne give et bedre grundlag for en kommerzialitetsvurdering. På grundlag af styrelsens vurdering meddelte ministeriet herefter bevillingshaverne, at et mere detaljeret arbejdsprogram for Lulu-strukturen skulle fremsendes senest 18. juli 1984, idet man samtidig præciserede de reserveopgørelser, som programmet skulle tilgodese.

Den 18. juli d.å. modtog ministeriet herefter et vurderingsprogram for Vest-Lulu og – efter en kort udsættelse af fristen – den 31. juli et revideret program for Lulu. Energistyrelsen har siden behandlet de to forslag og fremsendt en samlet indstilling herom den 14. november 1984.

Energiministeriet forventer at færdigbehandle sagerne snarest.

Spm. nr. S 403

Til *arbejdsministeren* (5/12 84) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Hvad kan ministeren oplyse vedrørende stigningen i arbejdsstyrken, og hvad er baggrunden for denne eventuelle stigning?«

Begrundelse

I et svar fra statsminister Poul Schlüter angående den påståede stigning i beskæftigelsen på 35.000–40.000 fra 1983 til 1984 oplyses, at det økonomiske sekretariat har ændret sit skøn på udviklingen i arbejdsstyrken med ca. 15.000 – nemlig fra aprilskøn på 25.000 til oktoberskøn på 40.000.

I Økonomisk Oversigt fra det økonomiske sekretariat er der imidlertid ikke tale om skøn, men om en forbløffende konstatering: »så må der være sket en stigning i arbejdsstyrken på 40.000«.

Svar (11/12 84):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Der findes endnu ingen arbejdsstyrkestatistik for 1984. Derfor må udsagn om arbejdsstyrkeudviklingen i 1984 basere sig på, at beskæftigelses- og ledighedsstatistikken sammenholdes. Det fremgår såvel af Økonomisk

Oversigt fra det økonomiske sekretariat, oktober 1984, som af finansredegørelsen, december 1984, fra budgetdepartementet, at den samlede beskæftigelse stiger med ca. 40.000–45.000 personer fra 1983 til 1984. Da ledigheden falder med 5.000 personer fra 1983 til 1984, indebærer dette, at arbejdsstyrken må være forøget med 35.000–40.000 personer fra 1983 til 1984. I forhold til skøn tidligere på året er dette en opjustering af arbejdsstyrkeskønnet med ca. 15.000 personer. Selv om skønnet for arbejdsstyrkevæksten for 1984 således er væsentligt ændret, svarer opjusteringen dog kun til ca. 0,5 pct. af den samlede arbejdsstyrke.

Da der ikke foreligger arbejdsstyrkestatistik for 1984, er det ikke muligt at oplyse, hvorfra den ekstra tilvækst i arbejdsstyrken hidrører. Herom kan der på nuværende tidspunkt kun gisnes. Det er nærliggende at antage, at de seneste års dårlige beskæftigelsesmuligheder har påvirket tilgangen til arbejdsmarkedet, således at unge har fået udskudt tidspunktet for indtræden i arbejdsstyrken. De kan have påbegyndt et uddannelsesforløb fremfor at søge ind på arbejdsmarkedet. Eller uddannelsessøgende kan på grund af den almindelige stagnation i beskæftigelsen have haft vanskeligheder ved at skaffe sig erhvervsarbejde ved siden af uddannelsen. Beskæftigelsesfremgangen i den private sektor har forbedret situationen for disse grupper og kan således have trukket dem ind i arbejdsstyrken.

Opsvinget i den private sektor kan også have påvirket afgang fra arbejdsstyrken ved, at personer har udskudt tidspunktet for tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Er det ovenstående forhold, der ligger bag den ekstra store arbejdsstyrketilgang, vil den store tilgang i 1984 være et engangsfænomen. Ledighedsudviklingen igennem efteråret, hvor den sæsonkorrigerede ledighed nu synes at falde, tyder da også på, at arbejdsstyrkestigningen er ved at ebbe ud.

Spm. nr. S 404

Til *socialministeren* (5/12 84) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren undersøge, hvilke forhold der berettiger til, at socialforvaltningen i Nørresundby tilbageholder 3 små børn mod

[Pia Kjærsgaard]

deres mors vilje, og vil ministeren gribe ind over for denne bureaukratiske og umenneskelige handling?»

Begrundelse

Der henvises til oplysninger i B.T. den 5. december d.å., side 16, hvor der fortælles om en mors kamp for at få sine børn tilbage, efter at hun igen har fået ordnede forhold, herunder fast bolig og ægteskab. Det kan og bør ikke være nogen sagsbehandlers opgave at ødelægge menneskers tilværelse under henvisning til nogle bureaukratiske regler. Det er urimeligt, at folk, der sætter børn i verden og selv ønsker og evner at brødføde og opdrage dem, skal berøves denne mulighed af bedrevidende personer.

Vi har efterhånden været ude for flere tragiske eksempler på »eksperter« afskrækkende og umenneskelige behandling af de svage i vort samfund.

Spørgeren håber derfor, at ministeren vil undersøge sagen til bunds så hurtigt som muligt, så den omtalte familie kan fejre jul i fællesskab med børnene.

Svar (13/12 84):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Da sager om anbringelse af børn uden for hjemmet må anses for meget alvorlige, er der i bistandsloven indbygget mange sikkerhedsventiler for at undgå, at der gribes ind mod forældrenes vilje, medmindre det er absolut påkrævet af hensyn til barnets velfærd – som der står i lovens § 123.

Afgørelsen skal træffes på et møde i det sociale udvalg (i visse store kommuner magistraten), der suppleres med retskredsens byretsdommer og en pædagogisk-psykologisk konsulent. Kan udvalget ikke holde møde, kan foranstaltninger, som af hensyn til barnets velfærd ikke kan opsættes, ifølge § 127 iværksættes foreløbigt af formanden eller næstformanden. En foreløbig afgørelse skal senest inden 7 dage forelægges det sociale udvalg til godkendelse, og endelig afgørelse skal træffes af udvalget inden 1 måned.

Udvalgets endelige afgørelse kan inden for en frist af 4 uger indbringes for den sociale ankestyrelse. Derimod er der efter bistandsloven ingen adgang for mig til at gribe ind i

en konkret sag om anbringelse af børn uden for deres hjem.

Jeg kan oplyse, at reglerne i bistandslovens afsnit VIII, der giver socialudvalgene hjemmel til at gribe ind, senest blev ændret ved lov nr. 130 af 31. marts 1982. Et af hovedformålene med lovændringen var, at der skulle ske en styrkelse af forældrenes retssikkerhed, bl.a. gennem regler om, at forældrene skal have tilbud om advokatbistand.

Om den sag, der er baggrund for spørgsmålet, er det oplyst over for socialministeriet, at der er truffet en foreløbig afgørelse med hjemmel i bistandslovens § 127. Denne foreløbige afgørelse er inden 7 dage blevet godkendt af det sociale udvalg.

I overensstemmelse med reglerne i § 127 – der kræver endelig afgørelse inden 1 måned – vil sagen på ny blive behandlet i udvalget inden jul.

Spm. nr. S 405

Til *arbejdsministeren* (5/12 84) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren redegøre for den korrekte forståelse af cirkulæreskrivelse af 24. november 1983 om offentlig finansiering og jobskabelse, punkt IV, C?»

Begrundelse

Det er spørgeren bekendt, at der er forskellig opfattelse af, hvad der må henregnes til »lønudgifter«. I henhold til det i spørgsmålet nævnte punkt kan »ovrigt udgifter« finansieres af lov 488-midlerne med et beløb højst svarende til lønudgiften til jobskabelsesmidlerne.

Spørgeren udbeder sig forklaring på, om der til lønudgiften kan henregnes de elementer (faktisk timeløn + sociale tillæg + mestersalær + moms), der normalt indgår i lønudgiften, når private firmaer udfører arbejdet på normale vilkår, eller der kun må indgå den direkte lønudgift.

Svar (14/12 84):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

I henhold til cirkulæreskrivelse af 24. november 1983 om offentlig finansiering og jobskabelse kan lønudgifter til personer, der ansættes i henhold til §§ 21 og 22 i bekendt-

[Arbejdsministeren]

gørelse om jobskabelse, finansieres af lov 488-midler samt øvrige udgifter med et beløb højst svarende til de ovenfor nævnte lønudgifter. Udgifter til formandsløn, til særlig konsulentbistand og til instruktører kan dog afholdes fuldt ud af lov 488-midler.

I lønudgifterne medregnes alle lønudgifter, herunder feriegodtgørelse, søgnehelligdagsbetaling samt alle sociale bidrag såsom sygedagpenge, ATP samt bidrag til arbejds-skade- og ansvarsforsikringer m.v., i det omfang de afholdes af arbejdsgiveren. Lønudgiften opgøres inkl. moms. Udgiften til mestersalær henregnes til »øvrige udgifter«.

Spm. nr. S 406

Til *justitsministeren* (5/12 84) af:

Torben Lund (S):

»Mener ministeren, at flygtningetætheden i Danmark er af et sådant omfang, at der på nuværende tidspunkt bør optages forhandlinger med UNHCR eller andre lande om genbosætning?«

Begrundelse

Der findes i udlændingelovens § 20 hjemmel til at inddrage opholdstilladelse til en flygtning, såfremt den pågældende er kommet hertil som led i en omfattende indstrømning af flygtninge og tredjeland har erklæret sig villigt til at modtage og yde den pågældende beskyttelse.

Det stillede spørgsmål skal afklare, om ministeren finder tidspunktet inde til at bringe denne bestemmelse i anvendelse ved indgåelse af genbosætningsaftaler.

Svar (13/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Som det er fremgået såvel af den redegørelse, jeg gav folketinget i oktober måned, som af de statistikker, der forelå ved mit samråd med retsudvalget den 15. november 1984 og med finansudvalget den 5. december 1984, har antallet af spontane asylansøgere her i landet nu nået et meget højt niveau. I november måned indrejste således 780 asylansøgere, hvilket er det hidtil højeste tal for en måned, og der er fortsat ingen tegn på en dæmpning af tilstrømningen. Over 3.600 udlændinge har nu søgt asyl i Danmark i 1984.

Dette indebærer, at der fra dansk side er stor interesse for de bestræbelser, der på internationalt plan kan iværksættes for en samlet ordning vedrørende behandlingen af asylansøgnings og modtagelse af asylansøgere, navnlig fra Iran. Jeg er bekendt med, at FN's flygtningehøjkommissariat har overvejelser om, hvorledes en sådan international tilrettelæggelse kan ske. Justitsministeriet har allerede givet udenrigsministeriet en række oplysninger til brug for flygtningehøjkommissariatets overvejelser.

For så vidt angår flygtninge, der har fået meddelt asyl, er jeg endvidere bekendt med, at flygtningehøjkommissariatet også overvejer spørgsmålet om genbosætning af iranske flygtninge.

Jeg har i anledning af det stillede spørgsmål rettet henvendelse til udenrigsministeren for at understrege, at justitsministeriet fortsat lægger stor vægt på, at man fra dansk side støtter disse bestræbelser med henblik på en samlet international løsning af en række af de aktuelle flygtningeproblemer.

Spm. nr. S 407

Til *justitsministeren* (5/12 84) af:

Torben Lund (S):

»Kan ministeren oplyse, om og i givet fald i hvilket omfang de iranske asylansøgere, som i de seneste måneder er kommet til landet i stort tal, ville være blevet afvist ved landegrænsen efter den før 1. oktober 1983 gældende praksis?«

Begrundelse

Det er ofte blevet hævdet, at tilstrømningen af iranske flygtninge skyldes, at asylansøgere ikke længere kan afvises ved landegrænsen, men har ret til at få asylansøgning realitetsbehandlet i direktoratet for udlændinge og flygtningenævnet. Derfor vil en sammenholdelse af de gældende regler og den dagældende praksis i relation til de iranske flygtninge være relevant for lødigheden af den fremtidige debat.

Svar (28/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det er ikke muligt at opgøre, i hvilket omfang de nævnte iranske asylansøgere, af hvil-

[Justitsministeren]

ke hovedparten stadig har deres sag under behandling, ville være blevet afvist ved landegrænsen efter den i henhold til den tidligere udlændingelovgivning gældende praksis.

Jeg vil dog tilføje, at selv udlændinge, hvis asylansøgning må anses for åbenbart grundløs, for eksempel fordi de end ikke påberåber sig omstændigheder, som har relation til kriterierne i udlændingelovens § 7, stk. 1, nr. 1 (flygtningekonventionens kriterier), eller andre asylbegrundende kriterier i henhold til den praksis, som foreligger vedrørende udlændingelovens § 7, stk. 1, nr. 2, efter lovens § 48 har ret til at opholde sig her i landet under sagens behandling i direktoratet for udlændinge og under behandlingen af en eventuel klage i flygtningenævnet.

Spm. nr. S 408

Til *justitsministeren* (5/12 84) af:

Torben Lund (S):

»Hvorledes er flygtningetætheden, dvs. antal flygtninge pr. 100.000 indbyggere, i Danmark i forhold til andre vesteuropæiske lande?»

Begrundelse

Svaret vil tjene til vurdering af flygtningeproblemet i Danmark.

Svar (28/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Direktoratet for udlændinge har over for justitsministeriet oplyst, at direktoratet ikke fører statistik over flygtningetætheden her i landet.

Dansk Flygtningehjælp har imidlertid opgjort antallet af indbyggere pr. flygtning i visse europæiske lande. Af Flygtningehjælpens opgørelse, som senest er offentliggjort i tidsskriftet *Flygtninge* i kort og tal, 2. udgave 1982, fremgår blandt andet følgende:

Indbyggere pr. flygtning:

Belgien	350
England	887
Frankrig	535
Holland	940
Norge	949
Sverige	346
Vesttyskland	649

Til sammenligning kan det oplyses, at det tilsvarende tal for Danmarks vedkommende er opgjort til 1.275.

Ministeriet har ikke kendskab til, på hvilket grundlag statistikken er opgjort.

Det kan oplyses, at direktoratet har modtaget foreløbige opgørelser om antallet af asylansøgere i år i nedenstående lande. Landenes samlede folketal (1984) er anført i højre kolonne:

		mill.
England:	1.377	56
(Årets første 6 måneder. Tallet omfatter såvel ansøgninger indgivet i United Kingdom som udenfor samt ved grænsen).		
Vesttyskland:	28.683	62
(Perioden 1. januar–1. november 1984).		
Finland:	17	4,8
Norge:	ca. 250	4,1
Sverige:	ca. 9.000	8,3

Antallet af spontane asylsøgere i Danmark til 1. december er ca. 3.300 personer.

Dette tal omfatter ikke ansøgninger, der er indgivet til en dansk repræsentation i udlandet.

Det kan endvidere oplyses, at antallet af ansøgninger for månederne september, oktober og november 1984 er 540, 631 og 780.

Spm. nr. S 409

Til *undervisningsministeren* (5/12 84) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Hvor mange skader er der sket inden for de sidste 2 år på de tekniske skoler, og hvor mange skader er der sket inden for andre uddannelser – sidestillet med EFG-basisåret – hvori der indgår værkstedsundervisning, laboratorieforsøg el.lign.«

Begrundelse

Under henvisning til svar af 4. december 1984 på spørgsmål nr. S 341 af 26. november 1984 ønskes det oplyst, hvor mange skader det drejer sig om.

Svar (17/12 84):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Man er ikke i besiddelse af oplysninger, der kan besvare det stillede spørgsmål. Dette

[Undervisningsministeren]

vil i givet fald kræve en større undersøgelse, omfattende samtlige tekniske skoler m.v.

Det kan dog tilføjes, at man ved samtaler med ledere af de tekniske skoler har fået det indtryk, at det er sjældent, at EFG-elever har været udsat for ulykker i forbindelse med undervisningen.

Spm. nr. S 410

Til *justitsministeren* (6/12 84) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren fortsat tillade, at flygtninge i et uforholdsmæssig stort antal anbringes i små landsbysamfund?«

Begrundelse

I henhold til dagspressen er ca. 300 flygtninge anbragt i et feriehotel i bysamfundet Blokhus med normalt ca. 200 indbyggere.

I hvorvel spørgeren kan forstå vanskelighederne med at anbringe det fortsat uacceptabelt stigende – og uforberedte – antal flygtninge, finder spørgeren, at det er en urimelig og uovervejede beslutning at koncentrere et så stort antal flygtninge i et lille landsbysamfund.

Det er spørgerens tro, at der næppe vil komme noget godt ud af at konfrontere forskellig kultur og religion med hinanden, sådan som det sker i nævnte tilfælde.

Svar (28/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Antallet af asylansøgere, der kommer her til landet, har som bekendt i løbet af 1984 været voldsomt stigende. Der er således i september, oktober og november ankommet henholdsvis 540, 631 og 780.

Indlogeringen af dette meget betydelige antal mennesker har givet direktoratet for udlændinge betydelige vanskeligheder, og der har i mange tilfælde med meget kort varsel måttet indlogeres asylansøgere i ledige, egne ejendomme. I alt 14 faste modtagelses- og indlogeringscentre er i løbet af de seneste måneder tilvejebragt i et samarbejde med Dansk Røde Kors, der på justitsministeriets vegne varetager den daglige drift af centrene. Direktoratet for udlændinge undersøger løbende mulighederne for ibrugtagning af ydeligere faste indlogeringscentre, og justitsmini-

steriet har blandt andet fra politikredsene indhentet oplysninger om mulige indlogeringssteder. Oplysningerne herom er i vidt omfang af politiet indhentet fra kommunale myndigheder.

Direktoratet for udlændinge vil i videst muligt omfang søge at orientere lokale myndigheder og sikre, at der etableres et samarbejde ved oprettelsen af indlogeringscentre. Man må imidlertid være opmærksom på det ofte helt akutte behov for ibrugtagning af centrene, så snart de er tilvejebragt, og på, at dette som regel ikke gør det muligt at tilvejebringe en fordeling af asylansøgerne i forhold til befolkningens fordeling. Denne fordeling bør man snarere søge tilvejebragt ved integration af flygtninge.

Det er justitsministeriets indtryk, at lokalsamfundene generelt har været åbne over for at modtage asylansøgerne i den nuværende situation.

Spm. nr. S 411

Til *arbejdsministeren* (6/12 84) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage i anledning af den rapport om arbejdsmiljøet på slagterier, som er kommet fra direktoratet for arbejdstilsynet?«

Begrundelse

Der har i såvel TV som radio og aviser været en debat på baggrund af denne rapport. Samstemmende mener man, at der er tale om »rystende forhold« på vore slagterier.

Det vil derfor virke naturligt, om ministeren hurtigt griber ind for at sikre et bedre arbejdsmiljø i denne sektor.

Svar (14/12 84):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

På baggrund af en indhentet udtalelse fra direktoratet for arbejdstilsynet kan jeg oplyse følgende:

Rapporten »Arbejdsmiljøet i danske slagterier«, som er udarbejdet af direktoratet for arbejdstilsynet i samarbejde med parterne på slagteriområdet, beskriver arbejdsmiljøforholdene i branchen på baggrund af besøg på en række virksomheder.

[Arbejdsministeren]

Rapporten påpeger en række arbejdsmiljøproblemer på slagteriområdet og angiver løsningsmuligheder eller forslag til forbedring af arbejdsforholdene.

Rapporten er udarbejdet som en hjælp til branchen i arbejdet for at forbedre arbejdsmiljøet. Såvel arbejdstilsynet som arbejdsgruppen bag rapporten opfordrer til et samarbejde i branchen.

Alle de berørte virksomheder har sikkerhedsorganisation, og der er en central bedriftssundhedstjeneste, som omfatter hovedparten af virksomhederne. Desuden er branchen omfattet af branchesikkerhedsråd nr. 9. Der er således gode forudsætninger for, at branchen først og fremmest selv forsøger at løse arbejdsmiljøproblemerne med bistand fra arbejdstilsynet.

Direktoratet for arbejdstilsynet finder det derfor rimeligt, at branchen selv gør en forstærket indsats på arbejdsmiljøområdet, inden der planlægges særlige tiltag fra arbejdstilsynets side.

Jeg kan henholde mig hertil.

Spm. nr. S 412

Til *justitsministeren* (6/12 84) af:

Carsten Andersen (SF):

»Har justitsministeriet beføjelser til at udstede retningslinjer for, hvilke handlinger der skal opfattes som straffelovsovertrædelser?«

Begrundelse

Af en artikel i Information den 1.-2. december 1984 fremgår det, at »justitsministeriets samarbejdsudvalg har diskuteret dommen fra vestre landsret, som pure frifandt en ung mand, der var tiltalt for at gøre skråt optegnet mod en betjent«, og det fremgår endvidere, at formanden for Dansk Politiforbund på baggrund af mødet udtaler: »Nu vel, så stopper vi med den sag, men vi har en anden kørende.«

I spørgsmål nr. S 1132 spurgte spørgeren, om der er udstedt cirkulære eller anden forordning, der opfordrer politiet til at opfatte fingertegnet eller andre tegn og bevægelser som lovovertrædelser.

På dette spørgsmål svarede ministeren, at der ikke er udsendt cirkulære eller lignende af den art, som spørgsmålet omhandler. Såfremt referaterne af justitsministeriets samar-

bejdsudvalgs møder indeholder meddelelser af den art, som formanden for Dansk Politiforbund giver udtryk for i sine udtalelser til Information, må jeg betragte det som en opfordring fra ministeriets side.

Svar (12/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det er domstolene, der i hvert enkelt tilfælde afgør, om der foreligger en strafbar overtrædelse af gældende lovgivning. Ifølge grundloven er domstolene uafhængige i denne virksomhed.

Dette indebærer, at ingen minister kan instruere domstolene om, hvorledes konkrete sager skal afgøres. Efter min opfattelse er dette grundlovsfæstede princip af afgørende betydning for den retssikkerhed, vi ønsker at have.

Det tilføjes, at retsplejelovens opbygning af anklagemyndigheden indebærer, at den overordnede anklagemyndighed – og i sidste instans justitsministeriet – kan fastsætte retningslinjer for politiets og anklagemyndighedens behandling af straffesager. Men som nævnt er det domstolene, der uanset sådanne retningslinjers indhold afgør, om der i en konkret situation foreligger et strafbart forhold eller ej.

Spm. nr. S 413

Til *forsvarsministeren* (7/12 84) af:

Thoft (SF):

»Med hvilken hjemmel har FET (forsvarets efterretningstjeneste) gennemført overvågning af Samarbejdskomiteen for Fred og Sikkerheds lokaler i Gothersgade, hvor længe er denne overvågning foregået, og hvad var formålet hermed?«

Begrundelse

Spørgeren henviser til Ekstra Bladet den 24. november 1984 pag. 12.

Svar (12/12 84):

Forsvarsministeren (Engell):

Forsvarets efterretningstjeneste har ikke gennemført nogen som helst overvågning af de nævnte lokaler.

Spm. nr. S 414

[Forsvarsministeren]

Til *justitsministeren* (6/12 84) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange politimestre der nægter lejlighedsbevillinger til sports-, by- og markedsfester, samt baggrunden for disse beslutninger?«

Begrundelse

Politimesteren i Horsens har nægtet lejlighedsbevilling til byfesten i Brædstrup. Dette kan få følger af forskellig art, såsom besvær for sportsforeninger m.fl. ved at klare sig økonomisk, hvis de ikke, ved f.eks. byfester, kan skaffe sig ekstraindtægter til arbejdet. Derfor ønskes det oplyst, om denne beslutning også er taget i andre politikredse, i givet fald hvilke samt baggrunden herfor.

Jeg skal ikke afvise, at der kan være tungtvejende grunde, siden beslutningen nu er taget; men i det mindste må det grundigt undersøges, om Horsensområdet af en eller anden årsag skulle være særlig belastet.

Svar (13/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

De såkaldte lejlighedsbevillinger er reguleret af § 22 i restaurationsloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 141 af 30. marts 1978 om restaurations- og hotelvirksomhed med videre.

Det fremgår af stk. 1 i den nævnte bestemmelse, at politiet ved fester, møder, markeder med videre kan tillade, at en »dertil udpeget person, fortrinsvis en restauratør, udøver en af loven omfattet virksomhed uden anden adkomst«.

Politiets afgørelser kan indbringes for industriministeren og ikke justitsministeren, jfr. lovens § 10, stk. 2.

Selv om jeg har stor forståelse for de problemer, som møder arrangører af markedsfester med videre, må jeg herefter konstatere, at en besvarelse af spørgsmålet ligger uden for rammerne af justitsministeriets ressortområde.

Spm. nr. S 415

Til *justitsministeren* (6/12 84) af:

Carsten Andersen (SF):

»Kan ministeren oplyse sammensætningen af og kommissoriet for den arbejdsgruppe,

der med rigsadvokaten som formand er nedsat med henblik på at finde frem til »nogle ordentlige regler, som vi kan leve efter alle sammen med hensyn til dette skråt op-tegn«, sådan som formanden for Dansk Politiforbund har udtrykt sig?«

Svar (12/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

På justitsministeriets samarbejdsudvalgs møde den 11. maj 1984 besluttedes det, at der skulle nedsættes en arbejdsgruppe under samarbejdsudvalget.

Rigsadvokaten er formand for arbejdsgruppen, der endvidere består af repræsentanter for Dansk Politiforbund, Dansk Kriminalpolitiforening, Foreningen af Politimestre i Danmark og Politifuldmægtigforeningen.

Arbejdsgruppen har til opgave til samarbejdsudvalget på baggrund af gældende praksis at afgive en redegørelse for retningslinjerne for tiltalespørgsmålet vedrørende ringeagtsytringer over for polititjenestemænd.

Spm. nr. S 416

Til *kirkeministeren* (6/12 84) af:

Henning Nielsen (S):

»Vil ministeren oplyse, hvem der skal afgøre, om den af ministeren konstituerede døvepræst i Midtjylland, Jens Chr. Førgård, kan tegnsproget tilstrækkelig godt til at opnå endelig ansættelse?«

Begrundelse

I forbindelse med striden om udnævnelse af en ny døvepræst i Midtjylland har ministeren udtalt, at den nyudnævnte præst, Jens Chr. Førgård, nu får en prøvetid på 1 år til at lære tegnsproget, inden der bliver tale om egentlig ansættelse.

Svar (12/12 84):

Kirkeministeren (Mette Madsen):

Sognepræst Jens Chr. Førgård er fra den 15. januar 1985 konstitueret for et år i stillingen som præst for de døves menighed i Midtjylland. Der er samtidig bevilget pastor Førgård tjenestefrihed i hans nuværende stil-

[Kirkeministeren]

ling som sognepræst for Veggerslev-Villersø-Karlby-Voldby pastorat.

I konstitutionsperioden skal pastor Førgård, ligesom det var tilfældet for de øvrige døvepræster, der ikke på forhånd mestrede de døves tegnsprog, gennemgå en egentlig uddannelse heri, samtidig med at han gradvis overtager større og større dele af tjenestepligterne som præst for de døve.

Uddannelsesplanen vil blive godkendt af mig efter indstilling fra biskoppen over Århus stift.

Uddannelsesplanen er for tiden ved at blive endeligt tilrettet af de nuværende 4 døvepræster, bistået af den tidligere præst for de døves menighed i Midtjylland, pastor emeritus Poul Nielsen.

Uanset at planen således ikke er endeligt godkendt, har sognepræst Førgård påbegyndt arbejdet med at tilegne sig døvesproget.

Den foreliggende skitse til uddannelse er udarbejdet på grundlag af den uddannelsesplan, der blev udarbejdet i 1978 ved den sidste ansættelse af en præst i døvemenighederne. Uddannelsen er på grundlag af erfaringerne fra 1978 og tilsvarede erfaringer i Norge og Finland tænkt udvidet og udbygget og vil formodentlig komme til at bestå af en intensiv teoretisk undervisning, herunder på døveinstituttet i Fredericia og på Københavns universitet, og af en praktisk udbygning af færdighederne i døvesproget og indføring i en døvepræsts daglige arbejde. Sidstnævnte praktiske del af undervisningen vil foregå hos de øvrige døvepræster, i døvemenighederne og andetsteds.

Den foreliggende situation er altså ikke noget særtilfælde. Der har ikke tidligere været problemer med en vurdering af egnethed efter gennemført uddannelse. Ifølge skitsen er uddannelsen baseret på et yderst tæt samarbejde med de øvrige døvepræster og døvemenigheder, hvorfor der under hele uddannelsesforløbet vil foregå en løbende evaluering.

Spm. nr. S 417

Til *ministeren for skatter og afgifter* (6/12 84) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Kan visse anpartstilbud falde ind under ligningslovens regler om beskatning af kursgevinster?«

Begrundelse

Visse af især det sidste års tilbud af anparter bygger på den skattefrie kursgevinst af obligationer. Spørgsmålet er, om det, der tilbydes ved salget af sådanne anparter, ikke falder ind under ligningslovens § 4, ifølge hvilken kursgevinst på obligationer er skattepligtig, når obligationsbesiddelsen er et normalt led i den almindelige virksomhed.

I visse af anpartstilbuddene oplyses ligefrem, at beregningerne er foretaget under forudsætning af, at kursgevinsten er skattefrie. Det kunne tolkes derhen, at man fra anpartstilbydernes side har været vidt i overvejelser af, om beskatning af kursgevinster kunne komme på tale.

Som eksempel på et anpartstilbud, hvor obligationsbesiddelse er et normalt led i virksomheden, kan nævnes det anpartstilbud om containere, som ØK i disse dage udbyder, og hvorefter man køber containere for 100.000 kr. pr. anpart og køber obligationer for 85.000 kr. pr. anpart. I dette tilfælde kan det vel ikke bestrides, at det, man sælger, er en forretning, der i væsentlig grad handler om besiddelse af obligationer.

I dette tilfælde udgør obligationsdelen ca. halvdelen af den »virksomhed«, som anparten omhandler. Hvis der opstår afgrænsningsvanskeligheder ved at lade ligningslovens § 4 virke over for anparter, bedes ministeren oplyse, hvorledes en lovændring skal udformes.

Svar (11/12 84):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Leasingarrangementer vil typisk være organiseret som interessentskaber eller kommanditselskaber. Sådanne selskaber er ikke selvstændige skattesubjekter. Dette betyder bl.a., at indtægter og udgifter i forbindelse med selskabets virksomhed skal henføres til de enkelte selskabsdeltagere, der typisk vil være personer.

De skattesubjekter, som ligningslovens § 4, stk. 1, finder anvendelse på, er forsikringsselskaber, banker og andre virksomheder, der som et normalt led i deres almindelige virksomhed anbringer midler i bl.a. obligationer.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Også personer, der driver pengenering i form af vekselervirksomhed, bankiervirksomhed eller lignende, må antages at være omfattet af ligningslovens § 4.

Om der skal ske beskatning af kursgevinster, som skattepligtige personer opnår i kraft af deres deltagelse i leasingarrangementer, må afgøres ud fra en konkret vurdering af den enkelte deltagers forhold.

Er der tale om en person, der i forvejen driver pengenering i form af f.eks. vekselervirksomhed, kan der blive tale om anvendelse af ligningslovens § 4 på de opnåede kursgevinster.

For andre personer, der ikke kan anses for professionelle investorer i værdipapirer, vil der næppe blive tale om beskatning af de opnåede kursgevinster.

I begrundelsen til spørgsmålet anmodes jeg herefter om at oplyse, hvorledes en eventuel lovændring kan udformes, hvis ligningslovens § 4 ikke kan bringes til anvendelse på »almindelige« investorer i leasingarrangementer.

En eventuel udvidelse af anvendelsesområdet for ligningslovens § 4 til også at omfatte kursgevinster, der opnås i forbindelse med et leasingarrangement, vil formentlig kun kunne få en begrænset rækkevidde, medmindre man vil indføre en mere generel beskatning af kursgevinster.

Dette skyldes bl.a., at det nok i vidt omfang vil være muligt for deltagerne i leasingprojekter at indrette sig således, at midler, der investeres i obligationer o.lign., enten bliver hos de enkelte deltagere i projektet eller løbende udloddes til disse eller eventuelt i samvirket bliver individualiseret på de enkelte deltagers navne, således at disse må betragtes som ejere af bestemte poster værdipapirer.

Jeg er imidlertid enig med spørgeren i, at disse skræddersyede arrangementer, hvori der også indgår skattefri kursgevinster, må undersøges nærmere. Dette gælder ikke alene leasingprojekter, men også andre arrangementer, hvori der indgår skattefri kursgevinster som et væsentligt element.

Det er dog min opfattelse, at en generel beskatning af kursgevinster kan medføre visse ulemper, bl.a. af administrativ art.

Jeg finder det imidlertid nødvendigt, at skattefriheden for kursgevinster i bl.a. de nævnte arrangementer tages op til en nærme-

re vurdering, og jeg har derfor besluttet, at dette sker sideløbende med arbejdet med skattereformen.

Spm. nr. S 420

Til *forsvarsministeren* (7/12 84) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren bekræfte oplysninger i Ekstra Bladet den 6. og 7. december om eksistensen af en agent for FET i DKP, og hvad agter ministeren i givet fald at foretage for at få standset denne ulovlige spioneren mod et politisk parti?«

Begrundelse

Ekstra Bladet skriver den 6. og 7. december udførligt om agenten »Jan«, der i sin tid plantedes i DKP af PET, men senere har rapporteret til FET.

Agentens identitet kendes ikke, mens hendes eller hans virksomhed er ret nøje beskrevet, og den er klart ulovlig.

Naturligvis rejser agentens uappetitlige aktivitet også spørgsmålet om, hvorvidt andre lovlige politiske partier og organisationer er infiltreret af De mørke Magters spioner.

Hvis Ekstra Bladets oplysninger er korrekte, må ministeren naturligvis skride ind med henblik på at få standset ulovlighederne og de ansvarlige straffet.

Svar (14/12 84):

Forsvarsministeren (Engell):

Forsvarets efterretningstjeneste har ikke noget som helst kendskab til eksistensen af en agent for tjenesten i DKP.

Spm. nr. S 421

Til *undervisningsministeren* (7/12 84) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Finder ministeren det ikke betænkeligt, at eleverne i skolerne fratages mulighed for at få fuld indsigt i lærebøger ved, at lærerne kopierer afsnit, som de finder relevante for eleverne at læse?«

Begrundelse

Ved det store brug af løse kopier, der er særdeles uhandy for eleverne, er der en

[Pia Kjærsgaard]

grund til mistanke om begrænsning af elevernes mulighed for at vurdere stoffet fuldt ud.

Når man læser i en bog, er det normalt, at man starter forfra og læser al tekst igennem for at få en fuld forståelse af stoffet. Ved at kopiere dele af teksten opnår man tilsvarende huller i sin viden, som kan udfyldes med det stof, læreren videregiver eleven.

Dette kan være farvet af lærerens egen mening og dermed danne grundlag for en systematisk indoktrinering af eleverne.

Det må være elevens ret selv at danne sig en mening om en lærebogs indhold – en ret, der igen bør være gældende.

Svar (19/12 84):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er enig med spørgeren om, at der er en overdreven brug af fotokopiering i skolerne, og jeg vil derfor søge den nuværende fotokopieringsaftale ændret med henblik på at begrænse forbruget og dermed styrke brugen af hele bøger, rigtige tidsskrifter m.v.

Med hensyn til muligheden for gennemkopiering at gøre undervisningen ensidig kan jeg berolige spørgeren med, at alt materiale, som anvendes i undervisningen i folkeskolen, skal være godkendt af skolenævnet ved den enkelte skole. Dette gælder også fotokopieret materiale.

For gymnasieskolerne er der ikke fastsat tilsvarende regler om godkendelse af undervisningsmateriale af skolenævn etc. Her må eventuel kritik fremsættes af eleverne, der jo må betragtes som voksne mennesker. En vis kopiering vil altid være nødvendig og pædagogisk hensigtsmæssig – eksempelvis er der i mange bekendtgørelser krav om at inddrage aktuelle emner i undervisningen, og dette kan kun realiseres, hvis fotokopiering kan benyttes.

Spm. nr. S 423

Til *udenrigsministeren* (7/12 84) af:

Kofod-Svendsen (KrF):

»Vil udenrigsministeren tage sagen om den manglende religionsfrihed i Grækenland op i Europarådet?«

Begrundelse

Ifølge den græske grundlov er der religionsfrihed i Grækenland. Religionsfriheden indskrænkes dog væsentligt af to love fra henholdsvis 1938 og 1939: lov nr. 1363/38, som den håndhæves i dag efter tillæg ved lov nr. 1672/39. F.eks. skal evangeliske kristne have tilladelse til at holde offentlige møder af den lokale græsk-ortodokse biskop. Sådanne tilladelser gives sjældent. Der bliver ført kartotek over evangeliske kristne. Lovene medfører, at evangeliske kristne opfattes som en slags andenklassede borgere.

Der føres en del retssager i Grækenland mod evangeliske kristne i henhold til de nævnte love. Den gennemsnitlige straf er 2–6 måneders fængsel. De fleste retssager tabes ved underretterne, men de evangeliske kristne har vundet nogle efter appel til højere instans.

Det forekommer urimeligt, at et i øvrigt demokratisk land, som er medlem af flere demokratiske internationale organisationer, ikke ophæver en lovgivning, der er givet under et diktatur, og som indskrænker menneskerettighederne i landet væsentligt.

Svar (28/12 84):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det er korrekt, at den i begrundelsen omtalte lovgivning fra 1938 og 1939 fortsat er i kraft, men den fortolkes og anvendes nu i overensstemmelse med den demokratiske græske forfatning af 1974. Jeg er imidlertid bekendt med, at visse evangeliske menigheder, baptister og pinsemenigheder, forbereder et sagsanlæg ved højesteret for at få lovgivningen erklæret grundlovsstridig.

Såvel den tidligere generalsekretær for den græske evangeliske kirke som den nuværende, hr. Koulouris, har over for den danske ambassade i Athen oplyst, at kirken ikke siden juntaens fald i 1974 har haft nævneværdige vanskeligheder med myndighederne.

På det foreliggende grundlag finder jeg ikke anledning til at rejse spørgsmålet om religionsfriheden i Grækenland i Europarådet.

Spm. nr. S 424

Til *undervisningsministeren* (7/12 84) af:

Ebba Strange (SF):

[Ebba Strange]

»Hvilke forslag agter ministeren at fremlægge på baggrund af det arbejde, der er udført af udvalget vedrørende undervisning i dansk for voksne indvandrere?«

Begrundelse

Under indenrigsministeriets kontaktudvalg for indvandrere har været/er nedsat et udvalg, der skal komme med forslag til danskundervisning for voksne indvandrere. Efter hvad der er oplyst over for spørgeren, har dette udvalg allerede den 30. december 1983 afleveret et forslag om danskundervisning for voksne indvandrere til indenrigsministeren.

Der har således nu været næsten et år til rådighed for undervisningsministeren til at udarbejde de nødvendige lovforslag. Endnu er imidlertid intet dukket op på folketingets bord.

Under debatten den 5. ds. om beslutningsforslag B 44 forsikrede såvel regeringen som regeringspartierne, at indvandrerne skulle blive i Danmark – at de skulle integreres – at deres rettigheder skulle sikres.

Det er almindelig kendt, at der blandt 1. generations indvandrere stadig er mange, der ikke kan dansk. Det er også almindelig kendt, at dette forringer 2. generations forudsætninger for at lære godt dansk.

Det er lige så almindelig kendt, at netop de begrænsede danskkundskaber forringer indvandrerens stilling på arbejdsmarkedet. Når nu regeringen vil gennemføre de nye regler om jobtilbud, som der er indgået forlig med det radikale venstre om, er der stor risiko for, at flere tusinde indvandrere vil blive endnu ringere stillet, end de er i dag. Både fra undervisningssteder og arbejdsformidliger meldes der om vanskeligheder ved at skaffe arbejde til indvandrere på grund af sprogproblemer. På den baggrund er det på høje tid at få startet gode programmer i danskundervisning, specielt tilrettelagt for voksne indvandrere.

Svar (20/12 84):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Udvalget vedrørende undervisning i dansk for voksne indvandrere blev nedsat af den daværende indenrigsminister i begyndelsen af 1982.

Udvalget fik til opgave at kortlægge den eksisterende danskundervisning for voksne indvandrere samt at undersøge, hvilket behov der er for undervisning af indvandrere i dansk. Udvalget skulle endvidere fremkomme med eventuelle forslag om ændringer i gældende retsregler, vejledninger og lignende samt vedrørende organisationen af denne undervisning.

Første del af kommissoriet er opfyldt gennem udarbejdelse af en rapport over en spørgeskemaundersøgelse vedrørende undervisningen i dansk for voksne indvandrere samt en håndbog indeholdende en samling af undervisningsmateriale.

For så vidt angår den øvrige del af kommissoriet er der på sekretariatsplan udarbejdet et udkast dateret 30. december 1983 om en mulig fremtidig finansiering og organisering af indvandrerundervisningen.

Udkastet er sammen med andre forslag blevet drøftet i udvalget, men udvalget har ikke afgivet en indstilling, som jeg har kunnet tage stilling til.

Spm. nr. S 425

Til *justitsministeren* (10/12 84) af:

Lenger (VS):

»Hvordan vil ministeren sikre, at placeringen af flygtningene ikke giver anledning til unødvendige modsætninger i forhold til lokale beboere og myndigheder?«

Begrundelse

Dansk Flygtningshjælp holdt den 5. december et oplysningsmøde i Helsingør. Dette møde er det første af en række, og formålet er at oplyse lokalt, hvad det vil sige, at der oprettes et flygtningecenter i et område.

Med undtagelse af et obligatorisk indslag fra et enkelt politisk parti var der både blandt tilhørere og lokalpolitikere en positiv holdning til flygtningene.

Lokalpolitikerne gav dog udtryk for, at de gerne ville holdes løbende orienteret, og at de gerne ville kende Dansk Flygtningehjælps planer i lokalområdet, før de kunne læse om dem i aviserne. Spørgeren ønsker derfor oplyst, om der kan etableres et fast samarbejde med de lokale myndigheder, så de direkte inddrages i løsningen af opgaven.

[Lenger]

Fra såvel lokalpolitikere som tilhørere i øvrigt blev der også givet udtryk for en vis frygt for, at det kunne danne baggrund for racisme – og give lokale opildnere vind i sejlene – hvis der dannedes det indtryk, at flygtningene tog f.eks. boliger eller arbejdspladser fra de lokale beboere.

Ganske vist finder spørgeren ikke, at der behøver at være modstrid mellem de lokale beboeres og flygtningenes interesser, f.eks. tilføres der jo et millionbeløb til omsætning i lokalområdet; men det afgørende for racismen er jo ikke, om myterne har hold i virkeligheden eller ej.

Alene følelsen af, at udlændingene tager noget fra danskerne, er tilstrækkelig grobund for racismen. Derfor finder spørgeren, at det er nødvendigt med en intensiv lokal oplysningskampagne, møder og sammenkomster med flygtningene og en kontant indsats, der åbent tilfører det lokale samfund ressourcer, svarende til den behovsforøgelse, der følger af flygtningenes tilstedeværelse.

Svar (28/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Antallet af asylansøgere, der kommer her til landet, har som bekendt i løbet af 1984 været voldsomt stigende. Der er således i september, oktober og november ankommet henholdsvis 540, 631 og 780.

Indlogeringen af dette meget betydelige antal mennesker har givet direktoratet for udlændinge betydelige vanskeligheder, og der har i mange tilfælde med meget kort varsel måttet indlogeres asylansøgere i ledige egnede ejendomme. I alt 14 faste modtagelses- og indlogeringscentre er i løbet af de seneste måneder tilvejebragt i et samarbejde med Dansk Røde Kors, der på justitsministeriets vegne varetager den daglige drift af centrene. Direktoratet for udlændinge undersøger løbende mulighederne for ibrugtagning af yderligere faste indlogeringscentre, og justitsministeriet har blandt andet fra politikredse indhentet oplysninger om mulige indlogeringssteder. Oplysningerne herom er i vidt omfang af politiet indhentet fra kommunale myndigheder.

Direktoratet for udlændinge vil i videst muligt omfang søge at orientere lokale myndigheder og sikre, at der etableres et samarbejde ved oprettelsen af indlogeringscentre.

Man må imidlertid være opmærksom på det ofte helt akutte behov for ibrugtagning af centrene, så snart de er tilvejebragt, og på, at dette som regel ikke gør det muligt at tilvejebringe en fordeling af asylansøgerne i forhold til befolkningens fordeling. Denne fordeling bør man snarere søge tilvejebragt ved integration af flygtninge.

Det er justitsministeriets indtryk, at lokal-samfundene generelt har været åbne over for at modtage asylansøgerne i den nuværende situation.

Spm. nr. S 426

Til *ministeren for Grønland* (10/12 84) af:

Margrete Auken (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvorvidt Danmark, når Den internationale Hvalfangstkommission (IWC) arbejdsgruppe for IWCs fremtidige aktiviteter mødes i England i februar 1985, vil fremlægge et dokument om Danmarks holdning til kommissionens aktiviteter, efter at det besluttede stop for al kommerciel hvalfangst er trådt i kraft fra og med 1986, og i så fald hvilke grundlæggende holdninger og forslag Danmark da vil fremlægge i et sådant dokument?«

Begrundelse

I 1982 vedtog Den internationale Hvalfangstkommission (IWC) med bl.a. Danmarks stemme et stop for al kommerciel hvalfangst fra og med 1986. Dette betyder, at kommissionen fra og med sit årsmøde i 1985 ikke længere skal fastsætte fangstkvoter, men i stedet arbejde med andre opgaver relateret til forvaltningen af hvalerne. Det vil specielt dreje sig om fortsat videnskabelig belysning af hvalbestandenes størrelse, belysning af den stigende kemiske og radioaktive forurenings påvirkning af hvalerne og deres eventuelle overlevelsesmuligheder samt andre ikke-fangstrelaterede opgaver.

Det er den almindelige opfattelse, at det er nødvendigt at holde kommissionen i aktivitet, først og fremmest så den er intakt, når kommissionen tidligst i 1990 og senest i 1999 skal tage det vedtagne fangststop op til fornyet overvejelse, men også for at sikre et langt større kendskab til hvalerne, om hvem vi mennesker kun ved meget lidt.

[Margrete Auken]

Som mangeårigt, aktivt og fredningsvenligt medlemsland kan Danmarks komme til at spille en væsentlig rolle for IWCs fremtidige virke, og det er vigtigt, at Danmark aktivt sikrer, at kommissionen holdes intakt og fortsætter sit arbejde med at sikre de sidste hvalers overlevelse.

Svar (18/12 84):

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

Danmark har i lighed med en række andre medlemmer af Den internationale Hvalfangstkommission støttet et amerikansk forslag om at nedsætte en arbejdsgruppe med den opgave at identificere de arbejdsområder, hvor Den internationale Hvalfangstkommission har og fortsat vil have forpligtelser – herunder eventuelle nye aktiviteter – samt overveje, hvorledes disse behov bedst muligt imødekommes, idet den tillige skal vurdere de budgetmæssige og administrative konsekvenser heraf. En rapport fra arbejdsgruppen forventes fremlagt inden kommissionens årsmøde i juli 1985. Fra dansk side vil man deltage i dette arbejde, idet den danske kommissær er medlem af arbejdsgruppen i sin egen skab af næstformand for kommissionen og formand for dennes tekniske komité. På denne baggrund finder jeg det ikke rigtigt at fremlægge et dokument som skitseret i spørgsmålet.

Som fremhævet i begrundelsen for spørgsmålet er Danmark et mangeårigt, aktivt og fredningsvenligt medlemsland. Det er regeringens grundlæggende holdning – bl.a. tilkendegivet gennem de danske stemmeafgivelser i kommissionen – at det bør sikres, at kommissionen kan bevares intakt og oprettholdes med de økonomiske midler, der stilles til dens rådighed, således at dens arbejde til regulering af hvalfangsten og bevarelse af hvalerne kan fortsætte under de nye vilkår. Den danske holdning på det kommende møde vil være i overensstemmelse hermed.

Spm. nr. S 427

Til *miljøministeren* (11/12 84) af:

Tove Lindbo Larsen (S):

»Vil ministeren gribe ind over for den aftale, foderstofforeningerne og landbruget har indgået om tilsætning af antibiotika – tylosin

(tylan) og spiramycin – i foderet til smågrise under 30 kg?«

Begrundelse

Såvel Forbrugerrådet som Danske Slagtermestres Landsforening har givet udtryk for ønsket om et forbud mod anvendelsen af ovennævnte antibiotika af frygt for en kvalitetsforringelse af dansk svinekød. Landbrugsministeren har i et tidligere svar til mig sagt, at han vil fraråde anvendelse af tylan som vækstfremmende tilsætningsstof til foder med den begrundelse, at vi i Danmark principielt ser disse stoffer forbeholdt sygdomsbekæmpelsen.

Foder med de nævnte tilsætningsstoffer er hidtil ikke solgt i Danmark.

Svar (21/12 84):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for statens levnedsmiddelinstitut, som har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Levnedsmiddellovgivningen indeholder ikke bestemmelser, som bemyndiger miljøministeriet til at gribe ind over for den aftale, landbruget og foderstofforeningerne har indgået om tilsætning af antibiotika til foder til smågrise under 30 kg.

Aftalens bestemmelser vil ud fra alle hidtil kendte undersøgelser sikre forbrugerne mod tilførsel af eventuelle restkoncentrationer af tylan og spiramycin gennem levnedsmidler, hvori indgår svinekød.

Statens levnedsmiddelinstitut er fuldstændig enig i landbrugsministerens ønske om, at man undlader at bruge disse stoffer som vækstfremmende tilsætningsstoffer, og at sådanne stoffer forbeholdes sygdomsbekæmpelse.

Tylan er et vigtigt middel til behandling af dyr mod visse sygdomme. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt generelt at anvende stoffet som tilsætningsstof til foder, da der herved åbnes mulighed for udvikling af resistens hos bakterier, som er følsomme over for tylan.

Der har imidlertid endnu ikke været konstateret tilfælde, hvor udvikling af resistens over for behandling med antibiotika for bakterier hos mennesker og dyr har kunnet henføres til anvendelse af antibiotika som tilsætningsstof til dyrefoder.

[Miljøministeren]

Statens levnedsmiddelinstitut følger opmærksomt de undersøgelser, som foretages verden over for at belyse sammenhængen mellem antibiotika og resistens. Skulle en sådan sammenhæng blive påvist, er det statens levnedsmiddelinstutts indstilling, at veterinærmyndigheder af sundhedsmæssige grunde bør skride ind over for anvendelsen af stofferne som tilsætningsstof til dyrefoder.«

Det er en selvfølge, at også jeg som miljøminister følger denne sag ganske nøje.

Der er i Danmark med god grund en meget streng lovgivning om anvendelse af medicin til husdyr både til sygdomsbekæmpelse og til vækstfremme. Denne lovgivning administreres af landbrugsministeriet. Der har fra forskellig side været yttret ønske om at få denne lovgivning lempet. Det vil jeg finde betænkeligt dels af hensyn til den sundhedsrisiko, en lempelse vil kunne få for befolkningen, dels fordi det vil kunne skade vort ry som producent og eksportør af gode, sunde levnedsmidler.

Spm. nr. S 428

Til *ministeren for offentlige arbejder* (11/12 84) af:

Jens Otto Madsen (VS):

»Er ministeren enig i justitsministeriets cirkulære om vejafmærkning, hvor det om etablering af cykelstier som cykelbaner meget fornuftigt hedder: »Etablering af cykelsti på denne måde må kun ske undtagelsesvis, og kun hvor den normale afgrænsning af cykelsti med kantsten el.lign. ikke kan gennemføres«, og vil ministeren sørge for, at vejdirektoratet også fremover anbefaler amter og kommuner at følge justitsministeriets opfattelse?«

Begrundelse

Spørgeren henviser som baggrund for spørgsmålet til nedenstående uddrag af et brev fra Dansk Cyklist Forbund dateret 12. november 1984 til vejdirektoratet:

»I Cyklistforbundet har vi med stigende bekymring bemærket, at der er ved at ske en ændring i mange amters og kommuners praksis bort fra anlæg af særskilte cykelstier til fordel for foranstaltninger, der er integreret i selve vejarealet.

Vi tænker her på de tilfælde, hvor cykeltrafikken henvises til at benytte kantbanen – kantbaner, som etableres som led i de almindelige sikkerhedsforanstaltninger til synliggørelse af vejbaneafgrænsningen på vore landeveje.

...

Cyklistforbundet finder det specielt foruroligende, at det netop er landets øverste trafikmyndighed, som er anledning til den beskrevne ændring i praksis. Hermed sigter vi til den undersøgelse af cykel- og knallertuheld i landområder, som vejdirektoratet offentliggjorde i 1983, og på den pressemeddelelse, som vejdirektoratet udsendte i sommer, hvor en bevilling til kantafmærkning af hovedveje blev fremstillet som en foranstaltning, der primært tog sigte på cykeltrafikens sikkerhed.

Vi kan sammenfatte kritikken af undersøgelsen og pressemeddelelsen på den måde, at pressemeddelelsen afspejler den overoptimistiske tolkning af undersøgelsen, som vi mener vejdirektoratet gør sig skyldig i, og som fører til, at kommuner og amter henviser til og direkte projekterer kantbaneløsninger, fordi »kantbaner jo er lige så sikre som cykelstier«.

Cyklistforbundet har studeret undersøgelsen nøje, og vi kan ikke acceptere vejdirektoratets fortolkning af den. Vi mener, at undersøgelsen er disponeret på en måde, som umuliggør en alsidig belysning af sikkerhedsforholdene for cyklister, idet der ikke tages hensyn til cykelstiers trafikskabende effekt.

...

Alt i alt betyder dette ikke kun, at de trafiktal, man opererer med, er forkerter, men også, at vejdirektoratet bevidst har udeladt den allervigtigste forudsætning for cykeltrafikplanlægningen: nemlig den at forøge cykeltrafikmængden gennem at øge trygheden for cyklisterne.

...

Vi må altså både ud fra teoretiske overvejelser og ud fra vurderinger baseret på konkret talmateriale afvise undersøgelsen som repræsentativ for cykeltrafikken i dagens Danmark. Vi finder det derfor både fagligt og moralsk forkasteligt at anvende den som grundlag for generelle slutninger om brug af kantbaner i stedet for cykelstier. Konklusionen om, at kantbaner er lige så sikre som cykelstier, kan og vil af økonomisk betragtning

[Jens Otto Madsen]

kommuner og amter uundgåeligt blive læst som en kun alt for kærkommen tilskyndelse til at opnå anlægs- og driftsøkonomiske besparelser ved at undlade at anlægge særskilte cykelstier.

Vi skal på den baggrund opfordre vejdirektoratet til at ændre politik og tilbagekalde de meget bastante anbefalinger til vejbestyrelserne om at løse cyklisterens sikkerhedsproblemer ved brug af malede kantbaner.«

Svar (20/12 84):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Jeg er enig i, at cykelstier med kantstensopspring er af større værdi for cyklisterne end brede kantbaner med og uden cykelstisymbol, der alene afgrænser cyklisternes køreareal med en afstrikning.

Dette synspunkt er også lagt til grund i det vejregelmateriale, der er udsendt til vejbestyrelserne om emnet. Jeg kan nævne rapporten »Geometrisk udformning af veje i byområder«, oktober 1980, hvori det hedder, at der normalt bør etableres kantsten eller tilsvarende afgrænsning, hvor der anlægges fortove eller cykelsti uden skillerabat mod kørebane. I »Typekatalog for nye veje og stier i åbent land«, maj 1981, er det angivet, at kantbaner er en nødløsning, der kun bør anvendes ved eksisterende veje og kun, hvor cykeltrafikken er ganske ringe, og at spørgsmålet om anlæg af egentlige cykel/gangstier bør nøje overvejes, inden den nævnte nødløsning etableres.

I vejregelrapporten »Cykel- og knallertrafik«, februar 1981, gives der også udtryk for, at cykelbaner og brede kantbaner kun undtagelsesvis bør anvendes langs større veje og kun, når en egentlig cykelsti ikke kan gennemføres.

Siden det nævnte materiale er udsendt, har vejdirektoratet foretaget en undersøgelse af den sikkerhedsmæssige værdi af cykelstier og cykelbaner uden for bymæssig bebyggelse. Undersøgelsen bygger på analyser af samlede vejstrækninger på 3.250 km i en treårig periode. Den viser, at der ikke er den store sikkerhedsmæssige forskel mellem de to former for foranstaltninger.

Undersøgelsen, der er udsendt af vejdirektoratet i januar 1983, er kritiseret af Dansk Cyklist Forbund på grundlag af en analyse af forholdene i Frederiksborg amt. Da denne

analyse kun omfatter 100 km veje og et enkelt år, har forbundet imidlertid ikke det fornødne statistiske grundlag for at kritisere vejdirektoratets undersøgelse.

På baggrund af konklusionerne i vejdirektoratets undersøgelse af januar 1983 vil der i de næste 4-5 år blive anvendt 20 mill. kr. til at afstribe cykelbaner langs 715 km hovedlandeveje.

Det vil koste ca. 700 mill. kr. og mange år at anlægge cykelstier på strækninger af tilsvarende længde. På denne baggrund må jeg anse investeringen af de 20 mill. kr. over 4-5 år for at være af overordentlig stor sikkerhedsmæssig værdi.

Vejdirektoratet vil alene anvende cykelstriberne på bestående veje og inden for det eksisterende vejareal for at opnå nogle sikkerhedsmæssige gevinster, der ellers først kan opnås, når det økonomiske og trafikale grundlag for at etablere en egentlig cykelsti er til stede. Der er således tale om et supplement til den udbygning af hovedlandevejsnettet med cykelstier, som er i gang i disse år. Afstrikingen hindrer selvsagt ikke, at der senere etableres cykelstier på den pågældende vejstrækning, efterhånden som den kommer til at indgå i prioriteringen af midler til stianlæg langs hovedlandevejene.

Der er således ikke uenighed mellem ministeriet og Cyklistforbundet om, at udvidelse af eksisterende veje med kant- og cykelbaner og etablering af nye veje med denne afmærkning så vidt muligt bør undgås.

Spm. nr. S 429

Til *landbrugsministeren* (11/12 84) af:

Inger Harms (SF):

»Agter ministeren at følge det forslag fra organisationen Danske Slagterier, der går ud på at få autoriseret en enkelt grænseovergang mellem Danmark og Vesttyskland for transport af levende dyr?«

Begrundelse

Der er ingen tvivl om, at det, efter accelerationen af tilfældene af svinepest i Nordtyskland, hvoraf 3 tilfælde alene i Flensborgområdet blot i november måned, vil være en katastrofe for først og fremmest de sønderjyske landmænd, hvis smitten breder sig. Derfor henstiller spørgeren alvorligt til mini-

[Inger Harms]

steren at gå ind i forebyggelsen af, at smitten ikke bringes til Danmark. Den her foreslåede løsning er blot én måde, hvorpå smitten kan begrænses, når der samtidig etableres faciliteter til desinfektion af køretøjer og chauffører.

Svar (20/12 84):

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Som hidtil er det sikreste værn imod, at svinepesten kommer til Danmark, at danske landmænd holder stalddøren lukket for uvedkommende.

I medfør af gældende regler stilles der ved indførsel af levende dyr, fersk kød og kødprodukter krav, som hindrer indslæb af smitsomme sygdomme såsom svinepest ad denne vej. Det er derfor især kontaktsmitte i forbindelse med udførsel af levende dyr til områder med svinepest, der udgør en risiko.

En række muligheder for at imødegå risikoen for indslæb ad denne vej har været nøje gennemdrøftet med organisationen Danske Slagterier, der selv har gennemført foranstaltninger af prismæssig art for at bringe denne udførsel af levende svin til standsning. Dette synes at være lykkedes.

Jeg er enig med landbrugets organisationer i, at en opstramning af kontrollen ved grænsen igennem krav om rensning og desinfektion af transportvogne og af chaufførernes tøj vil være en yderligere sikring imod, at svinepesten kommer til Danmark. Sådanne regler vil derfor blive gennemført hurtigst muligt, ligesom udførselen vil blive bundet til bestemte grænseovergangssteder (Rødby og Padborg) for at sikre størst mulig kontrol med reglernes overholdelse.

Spm. nr. S 430

Til *ministeren for skatter og afgifter* (11/12 84) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren redegøre for mulighederne for at gennemføre den ideelle skattereform som beskrevet af professor Gunnar Thorlund Jepsen i en kronik i Børsen den 11. december 1984?«

Begrundelse

Thorlund Jepsen fremsætter den værst tænkelige kritik af skatteministerens udspil til

en skattereform: »Det næstbedste skatteudspil er det bedstes værste fjende«. Professor Thorlund Jepsen håber, at de løbende forhandlinger kan gøre folk og politikere klogere og deres tankegang mere langsigtet. Mon det kan tænkes, at Thorlund Jepsens og andre borgeres håb er begrundet?

Svar (17/12 84):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

I kronikken er det anført, hvorledes det ideelle skattesystem efter professor Gunnar Thorlund Jepsens opfattelse skal se ud. Han foreslår følgende:

1. For det første skal den personlige indkomstskat afskaffes inden år 2000.

2. Dernæst skal der indføres en proportional skat på *forbrugsmuligheden* inden år 2000.

3. Endelig skal der indføres et tilskudssystem, der sikrer alle personer en vis minimumsindkomst. Tilskuddene skal være uafhængige af indkomst og formue, men skal gradueres efter civil stand, alder m.v. Også dette skal ske inden år 2000.

Det er Gunnar Thorlund Jepsens opfattelse, at man kan afskaffe den personlige indkomstskat og progressionen, og at man kan gøre dette uden at afskaffe omfordelingen fra rig til fattig eller uden at afskaffe evneprincippet.

Desuden opnås der efter Thorlund Jepsens opfattelse også en række andre fordele. Der kan nævnes, at man ved at afskaffe den personlige, progressive indkomstskat får en endelig kildeskat, og man vil undgå at beskatte inflationen.

Endvidere vil man ved at afskaffe indkomstskatten og gøre renter skattefri samt afskaffe rentefradraget opnå, at al opsparing er skattefri, indtil opsparingen realiseres og forbruges.

Endelig vil en upersonlig proportional skat på forbruget betyde, at det, der investeres i produktion i form af maskiner, råvarer m.v., er skattefrit, indtil disse aktiver sælges.

Til Gunnar Thorlund Jepsens forslag skal jeg anføre følgende:

Tanken om, at forbruget udgør et bedre beskatningsgrundlag end indkomsten er ingen ny tanke. Jeg kan nævne, at der i 1958 udkom en betænkning om forbrugsbeskatning her i landet. Senest er indførelsen af en forbrugsskat blevet drøftet af bl.a. Thorkil

[Ministeren for skatter og afgifter]

Kristensen-udvalget og af Sparekasseforeningens skatteudvalg, som bl.a. i et debatoplæg om en skattereform har gennemgået principperne i en forbrugsbeskatning. Tilsvarende diskussioner har fundet sted i andre industrialiserede lande.

Indtil nu har man kun behandlet forbrugsbeskatning på det teoretiske plan i de industrialiserede lande.

Jeg er enig med Thorlund Jepsen i, at der i en forbrugsbeskatning tilsyneladende er elementer, som er meget positive. Det gælder især den tilskyndelse, der i et sådant system vil være til at spare op i stedet for at forbruge indkomsten. Jeg er endvidere enig med Thorlund Jepsen i, at det gældende indkomstskattesystem har en række uheldige virkninger, som det i stigende omfang er nødvendigt – men også stadig vanskeligere – at reparere på.

Som nævnt har en forbrugsbeskatning været indgående diskuteret på det teoretiske plan, men på den anden side indtil nu ikke vist sig brugbar i praksis. Jeg synes, det er et noget voveligt eksperiment fuldstændig at omlægge skattesystemet og så i øvrigt ellers se på, hvorledes det udvikler sig.

Hertil kommer, at uanset om en forbrugsbeskatning har en række fordele, må det ikke glemmes, at der også er ulemper forbundet med overgangen til en forbrugsbeskatning.

I Sparekasseforeningens debatoplæg er det nævnt, at før man overgår til en forbrugsbeskatning, er det nødvendigt at afklare en række spørgsmål.

Blandt disse spørgsmål er, hvorledes der skattemæssigt skal gøres op med anskaffelsen af varige forbrugsgoder som f.eks. biler. Skal f.eks. hele købsprisen for en bil føres til indtægt det år, hvor skatteyderen køber den? Det vil vist være en meget stor byrde for de fleste skatteydere.

Et andet spørgsmål, som er behæftet med betydelig usikkerhed, er forholdet til udlandet. Hvis Danmark overgår til en forbrugsbeskatning, vil vi være omgivet af lande, som har et mere traditionelt indkomstskattesystem. Bl.a. af denne grund synes det at være særdeles fordelagtigt at kunne opspare mest muligt af sin indkomst her i landet i en år-række uden beskatning og herefter emigrere til udlandet, hvor man så kan bruge de opsparede beløb uden beskatning. Også for virksomhederne synes der at kunne opstå

meget store problemer, hvis deres driftsomkostninger, f.eks. renteudgifter, ikke tages i betragtning i samme omfang som konkurrerende udenlandske virksomheders driftsudgifter.

Endelig er det nødvendigt med en række forskellige overgangsregler, fordi der jo som nævnt er tale om en fuldstændig omlægning af skattesystemet. Thorlund Jepsen er selv inde på, at der skal være en 16-årig overgangsperiode. For det første er dette ganske usædvanlig lang tid, og jeg tvivler på, at man gradvis kan omlægge systemet, uden at det vil volde meget betydelige forståelsesmæssige og administrative problemer.

Specielt bemærkes i denne sammenhæng, at en forbrugsbeskatning jo ikke uden videre vil bevirke, at en almindelig indkomstopgørelse falder bort. Så vidt jeg kan se, skal der fortsat opgøres en almindelig indkomst som i dag, foruden at der skal ske en opgørelse af forbruget i årets løb. Selv om vi administrativt har fået en meget betydelig maskinel behandling af ligningsarbejdet, er der efter min opfattelse en betydelig risiko for, at den enkelte borger skal fremkomme med endnu flere oplysninger til skattemyndighederne, for at man kan gennemføre en forbrugsbeskatning, dvs. at det bliver vanskeligere og mere kompliceret at udfylde selvangivelsen.

Efter min opfattelse er der behov for, at vi snarest må gennemføre en reform af indkomstskattesystemet. Jeg mener 'slet ikke', at vi kan holde til først at skulle have omlagt skattesystemet om 16 år. De problemer, vi står over for, er efterhånden så alvorlige, at der må kræves en omlægning inden for en overskuelig årrække, dvs. 1–2 år. Noget andet er så, at der for visse særlige skatteydergrupper bliver behov for specielle overgangsordninger. I regeringens oplæg til en skattereform forudsættes det således, at der skal laves en overgangsordning på 10 år for skatteydere, der påtager sig særlig store rentebyrder, f.eks. i forbindelse med anskaffelse af fast ejendom. Men dette er noget ganske andet end den 16-årige overgangsperiode, som Thorlund Jepsen forestiller sig.

Forbrugsbeskatning har bl.a. som formål at øge opsparingen. Jeg er af den opfattelse, at en skattereform i overensstemmelse med det oplæg, som regeringen er fremkommet med, også vil styrke opsparingen og vil forøge investeringerne i erhvervslivet, *samtidig*

[Ministeren for skatter og afgifter]

med at der sker en betydelig forenkling af skattesystemet. Og hertil kommer, at der ikke er tale om et voveligt eksperiment, men en omlægning til et system, som vil fungere også i forhold til udlandet.

Spm. nr. S 431

Til *udenrigsministeren* (11/12 84) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren oplyse, hvad der fra NATO-landenes og andre landes side gøres for at få Frankrig til at ophøre med atomsprængningerne i Stillehavet, samt hvad regeringen vil gøre for at få etableret et så virkningsfuldt internationalt pres på Frankrig som muligt?«

Begrundelse

Frankrig ikke alene fortsætter, men optræder ligefrem i denne tid atomprøvesprængningerne i Stillehavet (Moruroa-atollen).

New Zealands premierminister, David Lange, har den 10. december 1984 betegnet Frankrigs holdning som hensynsløs, og Australiens udenrigsminister, Bill Hayden, sagde den 9. december 1984, at Frankrig udviser foragt for Stillehavsbefolkningens interesser, se Land og Folk den 11. december 1984.

Denne kritik bør støttes og forstærkes med henblik på at skabe en sådan international opinion, at den franske regering tvinges til at bøje sig.

Derfor bør især vesteuropæiske lande klart og massivt give udtryk for deres afsky for de franske prøvesprængninger, af hvilke der alene i 1984 indtil nu har været otte.

Svar (18/12 84):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

En meget bred kreds af lande, herunder i særdeleshed New Zealand, Australien og andre Stillehavslande, tager klart afstand fra de franske atomprøvesprængninger på Moruroa-atollen i det sydlige Stillehav og udfolder bestræbelser på at få disse forsøg indstillet.

Det er dansk opfattelse, at et fuldstændigt stop for atomprøvesprængninger vil være et meget væsentligt skridt i retning af kernevåbenedrustning, da det vil hæmme såvel videre udvikling som spredning af kernevåben.

Danmark er således modstander af alle kernevåbenforsøg, herunder også de franske.

Denne opfattelse har vi givet udtryk for i forskellige sammenhænge: inden for NATO og EPS (det europæiske politiske samarbejde), i FN og direkte over for atommagterne.

På FNs igangværende generalforsamling er Danmark medforlagsstiller til en resolution, der er udarbejdet på australsk og newzealandsk initiativ, om det påtrængende behov for en traktat om et fuldstændigt atomprøvestop. Heri udtrykkes beklagelse af de fortsatte prøvesprængninger, og nedrustningskonferencen opfordres til at nedsætte et udvalg, der skal videreføre bestræbelserne på at løse problemerne i forbindelse med indførelsen af et fuldstændigt prøvestop.

Resolutionen blev vedtaget i generalforsamlingens første udvalg med 109 stemmer for, heriblandt alle NATO-lande, der ikke besidder kernevåben. De fem atommagter (USA, USSR, Storbritannien, Frankrig og Kina) afstod sammen med østlandene m.fl. Ingen stemte imod.

Man vil fra dansk side selvsagt videreføre sine bestræbelser på at skabe international tilslutning til indstilling af alle atomprøvesprængninger. Dette vil ske i de nævnte fora; i 1985 vil vi endvidere arbejde aktivt for sagen på den tredje gennemgangskonference om ikke-spredningstraktaten (NPT).

Spørgsmålet om de franske atomprøvesprængninger har også været rejst bilateralt over for Frankrig, således på udenrigsministerniveau i 1982, og vi vil gøre det igen, når passende lejligheder byder sig.

Spm. nr. S 432

Til *arbejdsministeren* (12/12 84) af:

Tonni Nielsen (SF):

»Vil ministeren sikre, at efterlønsmodtagerne kan få udbetalt deres efterløn inden jul i år?«

Begrundelse

Der henvises til artikel i Politiken den 7. december 1984.

Svar (20/12 84):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

[Arbejdsministeren]

Det fremgår af begrundelsen, at spørgsmålet er stillet på baggrund af, at der i en artikel i Politiken den 7. december 1984 er rejst kritik af, at efterlønsmodtagere ikke kan få udbetalt deres efterløn inden jul.

Ifølge arbejdsløshedslovens § 75 f udbetales efterløn bagud for 4 henholdsvis 5 uger, således at hver udbetalingsperiode slutter næstsidste søndag i en måned. I december 1984 slutter perioden således søndag den 23. december. Der er ikke ifølge loven mulighed for at dispensere fra denne bestemmelse.

Det skal dog bemærkes, at arbejdsdirektoratet i år har tilladt, at arbejdsløsheds-kasser, som udbetaler efterløn via PBC, kan foretage de nødvendige træk på Danmarks Nationalbank allerede den 20. eller 21. december. Efterlønnen må dog først være til disposition for medlemmer mandag den 24. december 1984.

Til orientering vedlægges direktoratets F-rundskrivelse af 25. september 1984 om udbetaling af dagpenge for december 1984 i arbejdsløsheds-kasser, som bruger måneds-kort. (Ikke optrykt her).

Hvis arbejdsdirektoratet ikke havde taget dette initiativ, måtte alle have ventet til den 27. december med at kunne bruge af deres efterløn.

Uanset at bankerne har lukket den 24. december 1984, vil langt de fleste efterlønsmodtagere derfor have adgang til enten at udskrive checks eller aftale med banken, at der sker overtræk for en enkelt eller ganske få dage.

Spm. nr. S 433

Til *energiministeren* (11/12 84) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Hvordan vil ministeren sikre, at uheld i lighed med det, der skete i Lyngby den 10. december, hvor naturgas kom ind i et net, hvor der rettelig burde have været bygas, ikke sker igen, samt oplyse, hvor dette tidligere er sket, hvilke skader det har medført, hvem der har dækket eventuelle skader, samt hvad det hidtil har kostet HNG?«

Begrundelse

Det skaber utryghed og er med til at bringe det samlede naturgasprojekt i miskredit, hvis der sker fejl som de her omtalte. Det er

derfor nødvendigt, at ministeren sikrer, at det ikke sker mere.

Svar (20/12 84):

Energiministeren (Enggaard):

I spørgsmålets anledning har jeg bedt energistyrelsen om at indhente og sammenfatte udtalelser fra Hovedstadsregionens Naturgas I/S og de for det sikkerhedsmæssige tilsyn ansvarlige organer under henholdsvis ministeriet for offentlige arbejder (Danmarks Gasmateriel Prøvning) og arbejdsministeriet (direktoratet for arbejdstilsynet).

Jeg har modtaget følgende udtalelse fra energistyrelsen, som jeg skal henholde mig til:

»I hovedstadsregionens naturgasprojekt indgår to typer naturgasanlæg, hvoraf den ene type består af nye anlæg og den anden type består af eksisterende bygasanlæg, der skal ændres (konverteres) til naturgas. Samme forhold gør sig ikke gældende i de øvrige regioner, hvor der alene er tale om nyanlæg.

For så vidt angår uheldet i Lyngby den 10. december i år blev der foretaget en konvertering af et net, samtidig med at et tilstødende nyanlæg blev idriftsat, og som følge af fejlbejning af en ventil er der herunder blevet ledt naturgas ud i et ikke konverteret bygasområde.

Direktoratet for arbejdstilsynet, der fører tilsyn med ledningsanlæg, har oplyst, at arbejdet med konvertering af eksisterende bygasnet til naturgas falder ind under arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 406/1979 om sikkerhedsbestemmelser for naturgas og de i medfør heraf af direktøren for arbejdstilsynet fastsatte detaljerede sikkerhedsbestemmelser.

Disse bestemmelser indeholder dels en række tekniske bestemmelser, dels bestemmelser om at konverteringsarbejdet skal udføres af kvalificeret personale i henhold til en forud fastlagt og internt godkendt plan indeholdende de nødvendige detailprocedurer for arbejdets udførelse samt kontrol- og sikkerhedsforanstaltninger.

Arbejdstilsynet giver tilladelse til den enkelte konvertering og fører tilsyn med arbejdets udførelse. Arbejdstilsynets tilladelser og tilsynet med arbejdets udførelse er tilrettelagt som stikprøvekontrol og forudsætter, at den egentlige kontrol udføres internt af Hoved-

[Energiministeren]

stadsregionens Naturgas I/S (kvalitetssikring).

Arbejdstilsynet vil ved fremtidige konverteringer, hvor tilsvarende forhold foreligger, stille krav om en mere detaljeret arbejdsprocedure og fysisk adskillelse mellem ledningsnetterne, medmindre Hovedstadsregionens Naturgas I/S kan påvise, at den nødvendige sikkerhed kan opnås på anden måde. Direktoratet vil herudover, i det omfang det er muligt, udvide den stikprøvevis kontrol, før tilladelser til konvertering meddeles, samt i forbindelse med arbejdets udførelse.

Danmarks Gasmateriel Prøvning, der administrerer sikkerhedsbestemmelser for stikledninger og husinstallationer, oplyser, at udledning af naturgas i bygasnettet indebærer en alvorlig sikkerhedsteknisk risiko ved anvendelse af de tilsluttede gasforbrugende apparater, hvorfor sådanne uheld skal undgås med alle midler.

For så vidt angår den konkrete hændelse er det Danmarks Gasmateriel Prøvnings vurdering, at denne skyldes en række sammenfaldende omstændigheder, der kombineret med flere på hinanden følgende dispositioner fra Hovedstadsregionens Naturgas I/S' side har resulteret i manglende overblik over driftssituationen.

Det er således Danmarks Gasmateriel Prøvnings opfattelse, at konsekvensen af den skete hændelse må være en nærmere vurdering af procedurerne vedrørende

- overvågning af de delsektioner med bygasforsyning, der grænser op til de sektioner, der påtænkes opfyldt med naturgas, herunder forhøjet overvågning af alle dispositioner af forsyningsmæssig karakter,
- Hovedstadsregionens Naturgas I/S' kontrolsystem for overholdelse af de udarbejdede procedurer.

Danmarks Gasmateriel Prøvning har yderligere taget initiativ til, at konstaterede kommunikationsvanskeligheder mellem gasselskab, entreprenør og forbruger afhjælpes.

For så vidt angår spørgsmålet om tidligere lignende uheld har *Hovedstadsregionens Naturgas I/S* meddelt, at der ikke har været tilfælde i lighed med uheldet den 10. december, men at der hos 30-40 enkelte kunder ud af en behandlet kundemasse på ca. 16.000 fejlagtigt er blevet fremført naturgas, inden de pågældende apparater var omstillet. For at hindre gentagelser af denne art er der ind-

ført en sikkerhedsperiode på 8 uger inden omstilling, hvor nye kunder ikke må tilsluttes bygasnettet.

Uheldene har ifølge Hovedstadsregionens Naturgas I/S medført skader på gasforbrugende apparater for ca. 50.000 kr. Omkostningerne er præliminært dækket af Hovedstadsregionens Naturgas I/S, idet enkeltskader med erstatning på over 10.000 kr. dækkes af selskabets forsikring.«

Jeg kan oplyse, at såvel arbejdsministeriet som ministeriet for offentlige arbejder har erklæret at kunne henholde sig til det af henholdsvis arbejdstilsynet og Danmarks Gasmateriel Prøvning over for energistyrelsen oplyste. Det er i øvrigt min opfattelse, at de skærpede sikkerhedsprocedurer hos såvel selskab som myndigheder samt den opfølgning af uheldsforløbet, som er stillet i udsigt, vil medvirke til at forbedre sikkerheden omkring lignende operationer.

Endelig kan det oplyses, at naturgasselskaberne har etableret et sikkerheds- og kvalitetsudvalg med henblik på at styrke samarbejdet mellem naturgasselskaberne om sikkerhedsspørgsmål i naturgassystemet. Naturgasselskaberne har et tæt samarbejde med Danmarks Gasmateriel Prøvning.

Spm. nr. S 434

Til *indenrigsministeren* (11/12 84) af:

Alice Faber (SF):

»Hvor mange patienter fik LSD på Frederiksberg hospital og Sankt Hans hospital i 1960erne, hvor mange heraf fik senere foretaget lobotomi eller lignende kirurgiske indgreb, samt hvor mange af disse patienter er levende i dag?«

Svar (18/12 84):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Det kan oplyses, at i hele den periode, hvori der blev anvendt LSD som led i behandlingen af psykiatriske patienter på Frederiksberg hospital, har i alt 246 patienter fået LSD på dette hospital.

For Sankt Hans hospitals vedkommende foreligger der ikke sikre opgørelser. En nøjagtig fastlæggelse af antallet af patienter, der er behandlet med LSD på dette hospital, vil forudsætte en manuel gennemgang af et betydeligt antal patientjournaler fra dette ho-

[Indenrigsministeren]

spital. På grundlag af forespørgsler hos nuværende og tidligere læger ved Sankt Hans hospital anslås det samlede antal LSD-behandlede patienter til ca. 10. Det kan ikke oplyses, hvorvidt og i givet fald hvor mange af disse patienter der eventuelt også tidligere har modtaget LSD som led i behandling på Frederiksberg hospital, og som derfor er medregnet i de ovennævnte 246 patienter fra Frederiksberg hospital.

Det kan ikke uden meget omfattende undersøgelser konstateres, hvor mange af de med LSD behandlede patienter der senere har fået foretaget lobotomi eller lignende kirurgiske indgreb. Dette skyldes bl.a., at sådanne operationer foretages på andre hospitaler end de i spørgsmålet nævnte. Af en afhandling fra rigshospitalets psykiatriske afdeling vedrørende patienter, der har fået foretaget psyko-kirurgiske indgreb, fremgår det, at 3 patienter tidligere har været behandlet med LSD, heraf i hvert fald 2 på Frederiksberg hospital.

Det vil være forbundet med betydelige vanskeligheder at undersøge, hvor mange af de patienter, der tidligere har været behandlet med LSD, der lever i dag. Dette skyldes bl.a., at mange af de pågældende patienter er behandlet før indførelsen af CPR-numre.

Spm. nr. S 435

Til *miljøministeren* (12/12 84) af:

Margrete Auken (SF):

»Kan ministeren oplyse, om han finder det betryggende for befolkningen, at gamle tildækkede lossepladser med husholdningsaffald er holdt uden for den nuværende miljølovgivning og dermed uden for tilsynsmyndighedernes område, og vil ministeren i benægtende fald fremsætte forslag om ændring af lovgivningen, således at miljømyndighederne får mulighed for at gribe ind i disse tilfælde?«

Begrundelse

Der henvises til haveforeningen »Sønderbro« på Amager, hvor der er et risikoment i opsvivende gas fra en med jord overdækket losseplads med husholdningsaffald, og hvor miljømyndighederne ikke har nogen mulighed for at foretage nogen form for indgreb.

Svar (18/12 84):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

»Lossepladser, som ikke længere er i drift, er omfattet af kommunernes almindelige tilsyn, jfr. miljøbeskyttelseslovens §§ 48 og 49. Det betyder, at kommunerne, hvis de bliver opmærksomme på et forureningsproblem i tilknytning til en nedlagt losseplads, må vurdere, om der bør gribes ind.

Hvis vandforsynings- eller grundvandsinteresser er truede, må kommuner og amtskommuner således overveje, om § 14 i miljøbeskyttelsesloven bør bringes i anvendelse, dvs. om der skal meddeles forbud eller påbud.

Såfremt der er konstateret en forurening, kan tilsynsmyndigheden endvidere give påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 44 til den, der er ansvarlig for forureningen.

Med hensyn til den konkrete sag, som er nævnt i begrundelsen for spørgsmålet, kan miljøstyrelsen oplyse, at man tidligere er blevet orienteret om, at der foretages undersøgelser på arealet på foranledning af Københavns kommune, som ejer arealet. Styrelsen har anmodet om fortsat at blive orienteret i sagen.

Styrelsen kan endelig oplyse, at arealet er en del af et større tidligere lossepladsareal på Amager Fælled, som for tiden undersøges af Københavns kommune i henhold til kemikalieaffaldsdepotloven«.

Spm. nr. 437

Til *miljøministeren* (12/12 84) af:

Agerschou (SF):

»Hvornår forventer ministeren nu, at den bebudede dioxinredøgørelse vil blive offentliggjort?«

Begrundelse

Den 26. juni 1984 oplyste ministeren i et svar til spørgeren (nr. S 653), at måle- og analysearbejdet i forbindelse med dioxinmålingerne ved affaldsforbrændingsanlægget i Nybro ved Varde var afsluttet. Ministeren oplyste videre, at det efter ministerens opfattelse ville være hensigtsmæssigt, at miljøsty-

[Agerschou]

relsen fik lejlighed til at vurdere resultaterne inden offentliggørelse. Ministeren oplyste i den forbindelse, at denne vurdering ville være afsluttet i nær fremtid, hvorefter resultaterne ville blive oversendt til folketingets miljø- og planlægningsudvalg. Omkring et par måneder senere – den 16. august 1984 – oplyste ministeren i et svar til folketingsmedlem Leif Hermann, at den omtalte dioxinredøgørelse fortsat var under udarbejdelse, idet en række problemer havde vist sig betydelig mere komplicerede end oprindeligt antaget. Det blev nævnt i ministerens svar, at det var vanskeligt at angive en præcis dato for fremkomsten af den pågældende redegørelse, men at miljøstyrelsen forventer, at arbejdet ville blive afsluttet inden for et par måneder. Der er nu gået ca. 4 måneder. Derfor bedes ministeren oplyse, hvornår ministeren nu forventer at dioxinredøgørelsen vil foreligge.

Svar (7/1 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Miljøstyrelsens rapport om dannelse og spredning af dioxiner især i forbindelse med affaldsforbrænding blev offentliggjort den 19. december 1984. Samme dag sendte jeg rapporten til folketingets miljø- og planlægningsudvalg.

Spm. nr. S 438

Til *indenrigsministeren* (12/12 84) af:

Agerschou (SF):

»Er det ministerens opfattelse, at indenrigsministeriet ikke behøver at rette sig efter en »hvilken som helst tilfældig« domstolsafgørelse?«

Begrundelse

På given foranledning, idet der specielt henvises til ministerens holdning til landsrettens dom vedrørende overflytning af Københavns kommunes lokalplansager fra magistratens 4 afdeling til overborgmesterens afdeling, ønskes spørgsmålet besvaret.

Svar (14/12 84):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Spørgsmålet er formuleret sådan, at man kan få det indtryk, at jeg anser mig for hævet over lov og ret. Naturligvis gør jeg ikke

det, og selvfølgelig retter jeg mig efter domstolens afgørelser.

Spm. nr. S 440

Til *miljøministeren* (13/12 84) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren oplyse navnene på de akraftreserverede arealer, der vil blive frigivet, og på, hvilke arealer der fortsat skal være reserveret til akraft?«

Begrundelse

Spørgeren henviser til miljøministerens udtalelse i Danske Kommuner 25/84.

Svar (21/12 84):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har tidligere tiltrådt planstyrelsens indstilling om, at landsplandirektivet bør revideres, når den regionale varmeplanlægning er kendt, og før kommuneplanerne skal revideres. Jeg har anmodet styrelsen om at iværksætte arbejdet med en revision senest i sommeren 1986.

Men som bekendt foreligger der nu 2 forslag til folketingsbeslutning om atomkraftværker.

Det ene, der er fremsat af medlemmer af det radikale venstre, drejer sig om »energiplanlægning uden atomkraft« og det andet, som er fremsat af medlemmer af socialdemokratiet, om »ophævelse af arealreservationer til atomkraftværker«.

Behandlingen i folketinget af de to beslutningsforslag vil være afgørende for regeringens stillingtagen til, om arealreservationerne til atomkraftværker skal ophæves og i så fald, om alle reservationerne skal ophæves, eller om nogle af dem skal opretholdes eventuelt til andre formål.

Såfremt nogle af arealreservationerne skal ophæves, men ikke alle, vil det bero på en nærmere vurdering og på drøftelser med de berørte kommuner, hvilke arealer der eventuelt fortsat skal fastholdes. Afgørelsen heraf må afvente folketingets stillingtagen til de to beslutningsforslag.

Spm. nr. S 441

Til *ministeren for Grønland* (13/12 84) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren bekræfte sit i pressen afgivne løfte om, at der ikke kommer til at sejle olietankere i Hurryfjorden og Scoresbysund i forbindelse med olieprojektet i Jameson Land i Østgrønland?«

Begrundelse

Som et svar på den miljøkritik, der er rejst i debatten om olieprojektet i Jameson Land, har ministeren i Jyllands-Posten den 13. december 1984 i en artikel skrevet, at »der kommer altså ingen (gentager: ingen) »kæmpemæssige supertankere« til Scoresbysund«.

Dette må forstås som et klart løfte om, at olien fra et eventuelt olieeventyr i Jameson Land ikke skal fragtes med tankere via Hurryfjorden og Scoresbysund.

Dette kunne der ikke opnås tilsagn om under folketingets behandling af lovforslagene om olieaktiviteter i Grønland. Tværtimod udtrykte hr. Preben Lange det således: »... hvis der bliver fundet olie i Jameson Land, skal vi her fra talerstolen igen debattere, hvordan transporten skal foregå, men den tid den sorg« (folketingets forhandlinger 1984-85, sp. 2686). Men nu synes ministeren jo ved sit indlæg i Jyllands-Posten endelig at have givet klart svar i sagen, således at der dermed er skabt sikkerhed for, at der ikke kommer tankskibstransporter i det særdeles sårbare havmiljø i Hurryfjorden og Scoresbysund.

Svar (8/1 85):

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

Med adresse til en Greenpeaceartikel i Jyllands-Posten den 11. december 1984 skrev jeg i samme avis den 13. december 1984 bl.a.:

»I forbindelse med den nu besluttede olieeftersøgning i Jameson Land omtales således den lokale modstand mod en forsyningsbase i Hurry Fjord/Scoresbysund, og som årsag anføres, at »man frygter, at de kæmpemæssige supertankere vil jage sæler og hvaler væk«.

Realiteterne bag dette er, at de danske og grønlandske myndigheder har været enige om at tillade, at der i efterforskningsfasen en gang om året, nemlig i den isfri periode, ankommer ét à to skibe til forsyningsbasen og

ilandsætter materiel og forsyninger og derefter forlader området igen, dvs. gennemfører helt den samme sejlads som de KGH-skibe, der på samme tid ilandsætter de årlige forsyninger til Scoresbysund-befolkningen.

Det her beskrevne er den eneste besejling, der er taget stilling til fra myndighedernes side.

Der kommer altså ingen (gentager: ingen) »kæmpemæssige supertankere« til Scoresbysund«.

Som det ses, vedrører ovenstående de aktiviteter, der er grundlag for at tage stilling til i dag, dvs. efterforskningsaktiviteterne. Hverken jeg eller Grønlands hjemmestyre har derimod taget stilling til godkendelse eller ikkegodkendelse af eventuelle fremtidige olieudvindingsaktiviteter, for hvilke der selvsagt først kan udarbejdes planer, når/hvis der findes olie og de nærmere omstændigheder for eventuel udvinding er blevet nøje vurderet.

Spm. nr. S 442

Til *justitsministeren* (13/12 84) af:

Lenger (VS):

»Med hvilken lovhjemmel kan det begrundes, at Århus kommune har større ret til at udlevere ellers fortrolige personoplysninger til politiet, blot fordi kommunen selv har indgivet en politianmeldelse mod en personkreds, der i det højeste kun kan være delvis sammenfaldende med den kreds, hvis navne er udleveret til politiet?«

Begrundelse

I ministerens svar af 23. november 1984 på spørgsmål nr. S 280 fra folketingsmedlem Thoft henholder ministeren sig til en udtalelse fra registertilsynet, hvori tilsynet tillægger det selvstændig vægt, at kommunen selv har indgivet en politianmeldelse.

Spørgeren mener, at den enkelte borgers krav på sikkerhed og diskretion omkring det offentlige oplysninger må defineres objektivt. Det vil sige, at sikkerheden og diskretionen ikke kan være afhængig af, hvad Århus kommune i øvrigt måtte beslutte om dette eller hint.

I den konkrete sag valgte Århus kommune at indgive politianmeldelse mod en gruppe borgere, som havde udført et arbejde, som

[Lenger]

det er kommunens pligt at udføre, nemlig at fjerne sundhedsfarlige lofter fra daginstitutionerne. Over for dette krævede politiet i Århus, at navne på alle forældre i de pågældende institutioner skulle udleveres, uanset at såvel politiet som kommunen vidste, at de to persongrupper ikke kunne være sammenfaldende.

Svar (28/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. S 280 fra medlem af folketinget Thoft er videregivelsen af de oplysninger, der nævnes i spørgsmålet, sket i medfør af § 21, stk. 1, i lov om offentlige myndigheders registre. Efter denne bestemmelse kan videregivelse finde sted i det omfang, det er nævnt i lovens kapitel 5 (§§ 16–20) om videregivelse af oplysninger til private. Ifølge lovens § 19 kan der til brug i konkrete retsforhold videregives enkeltstående oplysninger til private personer og virksomheder m.v., som kan godtgøre at have en retlig interesse i at få de pågældende oplysninger, der klart overstiger hensynet til oplysningernes hemmeligholdelse. Dette gælder dog ikke oplysninger, om hvilke der ved lov er fastsat særlige tavshedsforskrifter.

Forskrifterne for Det fælleskommunale Daginstitutionssystem, hvorfra oplysningerne blev videregivet, indeholder i § 37 en tilsvarende bestemmelse.

Det er således politiets interesse til brug ved den konkrete efterforskning i sagen at modtage oplysning om navn og adresse på personer, hvis børn var optaget i de pågældende daginstitutioner, der har begrundet, at oplysningerne kan videregives fra registeret.

Det er i forbindelse med vurderingen af, om betingelsen for udlevering i disse bestemmelser er opfyldt, uden betydning, om anmeldelsen i sagen hidrører fra kommunen eller er indgivet af andre.

Oplysningen i registertilsynets udtalelse i sagen om, at kommunen selv havde foretaget anmeldelsen, er ifølge det oplyste fra registertilsynet medtaget i begrundelsen for at angive, at kommunen havde et grundlag for at vurdere politiets anmodning om at modtage de nævnte oplysninger.

Spm. nr. S 443

Til *justitsministeren* (13/12 84) af:

Lenger (VS):

»Finder ministeren, at boligselskabet Præstehaven i Århus overholdt registerlovgivningen, da det til Århus kommune udleverede en oversigt over, hvilke lejere der skal modtage tilbagebetaling af varmepege?«

Begrundelse

Boligselskabet Præstehaven har – uden at underrette de ca. 800 lejere – udleveret en oversigt over samtlige tilbagebetalinger af overskydende a conto-betaling for varme til social- og sundhedsforvaltningen i Århus kommune.

Spørgeren finder dette yderst betænkeligt, dels fordi en sådan udlevering i sig selv strider mod lejernes forventning om diskretion, dels fordi Århus kommune i sag efter sag har vist, at hvad der kommer til dens kendskab, også kommer til andre offentlige myndigheders kendskab.

Svar (13/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Efter § 4, stk. 2, i lov om private registre kan erhvervsvirksomheder, foreninger m.v. videregive registrerede oplysninger uden den registreredes samtykke, i det omfang videregivelse uden sådant samtykke er et naturligt led i den normale drift af virksomheder m.v. af den pågældende art.

Registertilsynet fører bl.a. tilsyn med, at der ikke sker overtrædelse af lovens bestemmelser. Registertilsynet er en uafhængig myndighed, hvis afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Registertilsynet har over for justitsministeriet oplyst, at tilsynet for tiden behandler en klage over videregivelse af oplysninger om lejerne til Århus kommune fra det boligselskab, der omtales i spørgsmålet. Tilsynet forventer at træffe afgørelse i klagesagen i løbet af kortere tid.

Spm. nr. S 444

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (13/12 84) af:

Per Stig Møller (KF):

»Finder ministeren, at det er foreneligt med tanken bag og reglerne for lokal-TV- og

[Per Stig Møller]

nærradioforsøgene, at der centralt udsendes fællesprogrammer til forskellige lokal-TV-stationer, og at en sammenbinding af sådanne stationer i et såkaldt networksystem er i overensstemmelse med loven?»

Begrundelse

Den 13. december 1984 omtalte Berlingske Tidende, at Dan-TV producerer og videreformidler fællesprogrammer til lokalstationer i Jylland, på Fyn og Bornholm gennem et kasette-network.

Lokal-TV og nærradio skal bringe stof fra området selv og ikke dublere Danmarks Radio. Der er sat begrænsninger på den såkaldte fremmedproduktion, hvorfor det kan forekomme modstridende med loven, at de samme centralt producerede orienterings- og nyhedsudsendelser herefter kan ses rundt omkring i landet som lokal-TV.

Svar (21/12 84):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Efter reglerne for forsøgsordningen med nærradio og lokal-TV skal en væsentlig del af den enkelte stations programmer være produceret lokalt. Lokalradio- og -TV-udvalget, der følger forsøgsordningen, har indtil nu ikke generelt fastlagt, hvor stor en andel den lokale produktion skal udgøre af en TV- eller radiostations programmer.

Jeg er enig med spørgeren om, at opbygningen af et »network«, hvor en række TV-stationer spredt over landet fast forsynes med ens programmer fra en fælles central, umiddelbart forekommer vanskeligt foreneligt med grundtanken i forsøgsordningen. Det bemærkes i denne forbindelse, at det i hvert fald har ligget uden for den nuværende ordnings forudsætninger at give en central af nævnte type sin egen tilladelse til at udsende programmer over forskellige stationer. Som det er nævnt ovenfor, er det på den anden side accepteret, at stationerne i et vist omfang kan supplere de lokalt producerede programmer med stof af anden oprindelse.

Efter min opfattelse må forholdet mellem opbygning af »networks« og forsøgsordningen vurderes meget nøje, og jeg er bekendt med, at spørgsmålet om »networks« indgår i Lokalradio- og -TV-udvalgets kommende

drøftelser som et særligt punkt. Jeg vil finde det rigtigst ikke at foregribe udvalgets overvejelser, men jeg vil lægge vægt på, at spørgsmålet søges afklaret så hurtigt som muligt.

Spm. nr. S 445

Til *justitsministeren* (13/12 84) af:

Birgith Mogensen (CD):

»Vil ministeren redegøre for sit syn på, at de juridiske ledere af landets fængsler (fængselsinspektører) kan omstøde et lægeligt ud-sagn vedrørende én eller flere indsatte fremtidige lægelige behandlingsbehov?»

Begrundelse

Der er fra lægeside offentligt rejst tvivl om, hvorvidt de juridiske ledere af vort kriminelle sanktionssystem er tillagt en hensigtsmæssig kompetence i relation til de medicinske behandlere.

Lægers og andre behandleres indsats har det direkte sigte at forberede de indsatte tilbagevenden til det normale samfund, og hensynet til denne vigtige side af strafforførelsen begrunder behovet for et fornuftigt samarbejde mellem juridiske ledere (fængselsinspektører) og medicinske behandlere.

Der skal i øvrigt henvises til et brev fra overlægen på Herstedvester til sundhedsstyrelsen (den 27. august 1984), hvoraf det fremgår, at lægerne på ovennævnte og andre fængselsinstitutioner »ikke bliver hørt«, såfremt fængselsinspektører eller andre har en anden opfattelse af den enkelte indsatte sygdomssituation.

Svar (20/12 84):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Fængselsinspektørerne – som i helt overvejende grad er jurister – har som chefer for anstalterne det lokale ansvar for anstalterne, herunder for behandlingen af de indsatte i vid forstand og for orden og sikkerhed. Den lægelige behandling af indsatte i fængslerne varetages derimod af læger i overensstemmelse med de almindelige regler i lægelovgivningen.

Det er imidlertid klart, at de særlige forhold, som følger af selve frihedsberøvelsen, kan medføre, at lægelige råd og ordinationer

[Justitsministeren]

af sikkerhedsmæssige grunde ikke i alle tilfælde kan følges fuldt ud. I sådanne tilfælde må den nødvendige behandling søges gennemført på anden måde. Tvivlsspørgsmål om, hvorvidt der i sådanne situationer er handlet på en lægeligt forsvarlig måde, kan indbringes for sundhedsstyrelsen.

Det tilføjes, at sundhedsstyrelsens besvarelse af den i begyndelsen for spørgsmålet nævnte klage fra en af overlægerne på Herstedvester ikke foreligger på nuværende tidspunkt.

Spm. nr. S 446

Til udenrigsministeren (13/12 84) af:

Pelle Voigt (SF):

»Er den palæstinensiske befrielsesorganisation, PLO, velkommen til at oprette et PLO-kontor i Danmark efter organisationens veloverståede nationalrådsmøde i Amman?«

Begrundelse

Regeringen har tidligere, f.eks. i folketinget den 28. oktober 1982, givet udtryk for, at PLO kunne oprette et kontor i Danmark, såfremt organisationen ønskede det.

Efter de betydelige resultater, som blev nået på PLOs nationalrådsmøde i Amman, og den understregning af PLOs fredsvilje, som fandt udtryk på mødet, må spørgsmålet om en nærmere kontakt mellem PLO og de vesteuropæiske og nordiske lande blive endnu mere aktuelt.

I den forbindelse er der grund til at pege på, at Danmark er det eneste skandinaviske land, som ikke har et PLO-kontor, ligesom vi er det eneste land i EF – med mulig undtagelse af Irland – hvor et sådant kontor endnu ikke findes.

PLO åbner om kort tid et kontor i Oslo og ønsker rimeligvis også at åbne et tilsvarende kontor i København.

Det er derfor væsentligt at få oplyst, hvorledes regeringen stiller sig til åbningen af et sådant kontor i Danmark nu efter det palæstinensiske nationalrådsmøde.

Svar (27/12 84):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Såvel før som efter mødet i det palæstinensiske nationalråd i Amman den 22.–29.

november 1984 har det været regeringens opfattelse, at PLO vil kunne oprette et informationskontor i Danmark under forudsætning af, at kontorets aktiviteter ikke overtræder danske lovbestemmelser, og at eventuelle udenlandske statsborgere tilknyttet kontoret har opnået arbejds- og opholdstilladelse i Danmark i henhold til de normale bestemmelser herfor. Et sådant kontor vil i givet fald ikke få nogen særlig status i forhold til de danske myndigheder.

Den norske og svenske regering indtager en tilsvarende holdning til de PLO-kontorer, der henholdsvis er etableret i Stockholm og planlægges oprettet i Oslo.

Spm. nr. S 447

Til justitsministeren (13/12 84) af:

Thoft (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at det af retsbogen fra afhøringen af Lars Zachariassen i forbindelse med den såkaldte dobbeltspion-sag fremgår, at Samarbejdskomiteen for fred og sikkerheds lokaler i Gothersgade har været overvåget?«

Begrundelse

I et spørgsmål til forsvarsministeren har jeg på baggrund af Ekstra Bladets oplysninger den 24. november side 12 anmodet om en forklaring på, hvorfor efterretningstjenesten har overvåget Samarbejdskomiteens lokaler i Gothersgade. I et svar af 12. december d.å. fastslår forsvarsministeren, at »FET ikke har gennemført nogen som helst overvågning af de nævnte lokaler«.

Vi må nu have oplyst, om det er korrekt, at lokalerne rent faktisk har været overvåget, og om dette fremgår af retsreferatet fra afhøringen af Lars Zachariassen. Næste skridt bliver så at få fastslået, hvilken myndighed der har finansieret og taget initiativ til overvågningen.

Svar (8/1 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det kan oplyses, at østre landsrets behandling af sagen mod Lars Zachariassen delvis er foregået for lukkede døre. I det omfang Lars Zachariassens forklaringer har kunnet berøre statens forhold til fremmede magter,

[Justitsministeren]

har der således i medfør af retsplejelovens § 29, stk. 2, været truffet beslutning om dørlukning.

Af principielle grunde kan jeg ikke redegøre nærmere for, hvad der er forklaret under lukkede retsmøder. Jeg kan dog oplyse, at det ikke af retsbogen fremgår, at der skulle have været foretaget overvågning af de i spørgsmålet nævnte lokaler.

Spm. nr. S 448

Til statsministeren (13/12 84) af:

Leif Hermann (SF):

»Er det korrekt, at statsministeren har bedt miljøministeren fremskynde sagsbehandlingen i miljøstyrelsen vedrørende miljøgodkendelsen til Convex Biotechnology A/S, Nibe, og i bekræftende fald kan statsministeren da oplyse, hvorvidt det er almindeligt, at han uden noget videre kendskab til sagerne anmoder ministerkolleger om at fremskynde sagerne mest muligt?«

Begrundelse

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmål nr. S 384, at statsministeren skal have bedt miljøministeren fremskynde den i spørgsmålet omtalte sagsbehandling mest muligt.

Det forekommer spørgeren oplagt, at statsministeren naturligtvis må være opmærksom på eventuel langsommelig sagsbehandling i de øvrige ministres ressort. Medmindre statsministeren har konkrete holdepunkter for formodning om slendrian og bureaukrati i ministerkollegernes forvaltning af deres embeder, finder spørgeren, at statsministeren ikke mindst af hensyn til den værdighed og uafhængighed, der må omgive et sådant embede, i det mindste må have haft et minimalt kendskab til virksomhedens aktiviteter og vanskeligheder med den konkrete sag, medmindre statsministeren da i øvrigt mener, at enhver henvendelse til ham fra en hvilken som helst borger skal have statsministerens »gode ønsker« med på vejen. Eller sagt på en anden måde: det er næppe troligt, at statsministeren ikke har været vidende om den omtalte virksomheds miljøgodkendelsesproblemer.

Svar (18/12 84):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Som oplyst allerede i mit svar på spørgsmål nr. S 384 har min opgave i sagen været at videresende en henvendelse fra Convex Biotechnology A/S til miljøministeren med anmodning om, at miljøministeren så på mulighederne for en hurtig sagsbehandling. Jeg har således ikke taget stilling til ansøgningen.

Spm. nr. S 449

Til miljøministeren af:

Leif Hermann (SF):

»Har ministeren på statsministerens foranledning anmodet miljøstyrelsen om at fremme behandlingen af ankesagen vedrørende miljøgodkendelse af Convex Biotechnology A/S, Nibe?«

Begrundelse

Spørgeren henviser til begrundelsen for spørgsmål nr. S 384.

Svar (19/12 84):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Nej.

Spm. nr. S 450

Til statsministeren (13/12 84) af:

Leif Hermann (SF):

»Kan statsministeren bekræfte, at han i forbindelse med sin postbesørgelsesvirksomhed for Convex Biotechnology A/S, Nibe, over for miljøministeren har anmodet denne om at fremme firmaets miljøsag mest muligt?«

Begrundelse

Spørgeren henviser til begrundelsen for spørgsmål nr. S 384.

Svar (18/12 84):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg henviser til mit svar på spørgsmål nr. S 448.

Spm. nr. S 451

Til arbejdsministeren (14/12 84) af:

Tommy Dinesen (SF):

[Tommy Dinesen]

»Findes der kompetente undersøgelser om påvirkningerne af opløsningsmidlernes indflydelse på det menneskelige legeme?«

Begrundelse

Undersøgelsen, der er finansieret af Oliebranchens Fællesråd og fortæller, at malere og andre, der arbejder med opløsningsmidler, skulle være mindre begavede eller mere drikfældige end andre borgere, burde ikke kunne indgå som en kompetent undersøgelse vedrørende malernes arbejdsmiljø.

Derfor er det af yderste vigtighed at få frem til offentligheden, hvilke kompetente undersøgelser der foreligger.

Hvis ikke der foreligger ordentlige, videnskabeligt belyste undersøgelser, bør ministeren iværksætte sådanne, da det handler om mennesker, der føler sig overordentlig sjofelt behandlet i den undersøgelse, der er foretaget af oliebranchen, og denne kan ikke danne baggrund for det seriøse arbejde, der må og skal gennemføres på dette område.

Svar (2/1 85):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Jeg kan på baggrund af en udtalelse fra direktoratet for arbejdstilsynet oplyse, at en lang række danske og udenlandske undersøgelser godtgør, at udsættelse for organiske opløsningsmidler kan medføre såvel akutte som kroniske helbredsskader på mennesker.

En væsentlig del af de eksisterende undersøgelser omhandler sammenhæng mellem udsættelse for organiske opløsningsmidler og hjernepåvirkning. Det er bl.a. vist, at opløsningsmidler har en akut virkning på hjernens funktioner, og at intellektuelle præstationer hos udsatte arbejdstagere kan være ændrede som følge af akut og/eller kronisk udsættelse. I en række undersøgelser er der endvidere fundet kronisk, neuropsykiatrisk sygdom og kronisk toksisk encefalopati (hjernebetændelse).

Foruden skader på centralnervesystemet er der påvist en række andre skadevirkninger som følge af udsættelse for visse organiske opløsningsmidler. Der kan bl.a. nævnes leverskader, reproduktionsskader og risiko for kræft.

Der foregår løbende en vurdering af de enkelte organiske opløsningsmidler i Nordisk

Ekspertergruppe for Grænseværdidokumentation. Indtil nu er 17 organiske opløsningsmidler vurderet og 12 andre planlagt vurderet. Disse dokumentationer er udgangspunkt for den medicinske argumentation ved fastlæggelse af grænseværdier i de nordiske lande.

Som det fremgår af arbejdstilsynets oplysninger, gøres der en aktiv forskningsindsats bl.a. i internationale fora om opløsningsmidlers mulige skadevirkninger, og jeg finder på denne baggrund ikke behov for særlige initiativer fra min side.

Spm. nr. S 452

Til *udenrigsministeren* (14/12 84) af:

Margrete Auken (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvorfor den danske regering ikke har reageret over for, at Danmark som medlem af Den internationale Hvalfangstkommission (IWC) ikke er blevet konsulteret af Japan og USA, før disse to lande indgik en aftale, der vil sikre en fortsat japansk kystfangst på kaskelot-, brydes- og vågehvaler samt pelagisk vågehvalfangst, efter at det af IWC besluttede hvalfangststop træder i kraft fra og med 1986 samt fastsatte fangstkvoter uden at konsultere IWCs videnskabelige komité?«

Begrundelse

I 1981 vedtog IWC med Danmarks stemme et stop for kaskelothvalfangst. Japan nedlagde protest imod denne fredning, og for at undgå, at Japan selv fastsatte en fangstkvota, indvilligede IWC i at afholde et specialmøde i marts 1982. På specialmødet besluttedes at fastsætte en midlertidig fangstkvota på kaskelothvaler frem til 1983-84-fangstsæsonen, hvorefter en nulkvota ville blive etableret. På dette års IWC-møde fastholdt kommissionen sin beslutning fra 1981 (og 1982), og en nulkvota på kaskelothvaler er derfor nu etableret.

I 1982 vedtog IWC med Danmarks stemme et stop for al kommerciel hvalfangst (moratorium) fra og med 1986. De tre største hvalfangstlande: Norge, Japan og Sovjetunionen har nedlagt protest mod dette moratorium og er derfor ikke bundet heraf.

Ifølge amerikansk lovgivning, den såkaldte Packwood/Magnusson amendment pålægges USA at iværksætte sanktioner over for de af

[Margrete Auken]

IWCs medlemslande, der ikke vil acceptere kommissionens vedtagelser. Det drejer sig om en halvering af fiskerikvoter i amerikansk farvand. Da Japan har påbegyndt fangst på fredede kaskelothvaler, skulle USA således have iværksat sanktionerne, men dette er ikke sket. I stedet har Japan og USA indgået en aftale, der ifølge en pressemeddelelse fra det amerikanske handelsministerium tillader Japan at fortsætte sin kystfangst på kaskelothvaler frem til 1987-88, uden at USA iværksætter sanktionerne, og på betingelse af, at Japan senest den 13. december 1984 lover at trække sin protest mod det vedtagne kaskelothvalfangststop tilbage, desuden tillades fortsat japansk kystfangst på brydes- og vågehvaler samt pelagisk vågehvalfangst frem til 1987-88 på betingelse af, at Japan senest den 1. april 1985 lover at trække sin protest mod moratoriet tilbage.

Aftalen mellem USA og Japan er indgået, uden at de to lande har konsulteret IWCs øvrige medlemslande og uden at konsultere IWCs videnskabelige komité.

Aftalen mellem USA og Japan danner et meget uheldigt præcedens og åbner mulighed for, at de øvrige hvalfangstlande, der har nedlagt protest mod moratoriet, Norge og Sovjetunionen, vil kunne indgå lignende aftaler. Sker dette, vil det moratorium, der er vedtaget på fuldt demokratisk vis, være totalt værdiløst. Desuden er aftalen unfair over for de øvrige hvalfangstlande såsom Island, Spanien og Brasilien, der modvilligt har accepteret moratoriet. Aftalen kan endda resultere i, at disse hvalfangstlande vil tage deres accept af moratoriet op til fornyet overvejelse.

Det er af største vigtighed, at IWC kan have mulighed for at bygge sit arbejde på et forsvarligt videnskabeligt grundlag, men dette umuliggøres, når to af kommissionens medlemslande fastsætter egne fangstkvoter, som det behager dem.

Skal Danmark følge sin officielle fredningsvenlige politik i IWC, og er Danmark tilhænger af, at det internationale demokrati skal fungere på en forsvarlig måde, må den danske regering tage skarp afstand fra den aftale, der er indgået mellem USA og Japan.

Svar (2/1 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Som jeg har oplyst i min besvarelse af spørgsmål nr. S 370, har resultatet af de japansk-amerikanske forhandlinger været, at USA for sit vedkommende ville undlade at iværksætte sanktioner over for en japansk fangst af indtil 400 kaskelothvaler i indeværende fangstsæson og 400 i 1985, såfremt Japan inden den 13. december 1984 meddelte, at protesten imod IWC-beslutningen for den pågældende kaskelothvalbestand blev trukket tilbage med et nærmere angivet virkningstidspunkt. En sådan meddelelse blev afgivet den 12. december 1984.

Aftalen er bl.a. indgået på baggrund af en udtalelse fra IWCs videnskabelige komité fremlagt på kommissionens årsmøde i juni 1984.

Aftalen må i øvrigt ses som et led i bestræbelserne på at undgå ureguleret hvalfangst, når moratoriet for kommerciel hvalfangst træder i kraft. Regeringen har på denne baggrund ikke overvejet at ændre den danske politik i IWC ved at reagere over for den bilaterale aftale, idet det må forventes, at forhandlingsresultatet vil blive gjort til genstand for drøftelser på IWCs kommende årsmøde i juli 1985.

Spm. nr. S 453

Til *ministeren for skatter og afgifter* (14/12 84) af:

Dohrmann (FP):

»Hvordan ligger det talmæssigt med de historiske erfaringer for realiseringen af de skattenedsættelser, som er stillet i udsigt ved såkaldte fradragssaneringer?«

Begrundelse

Regeringens skattereformudspil af 11. december 1984 har som hovedelement, at en lang række fradrag helt eller delvis skal berøves skatteyderne. Man påstår så, at det indvundne merprovenu skal bruges til at nedsætte de almindelige beskatningsprocenter.

Risikoen ved denne fremgangsmåde er nærliggende, nemlig at fradragberøvelsen bliver definitiv, mens skatteprocenterne – i al fald ikke på længere sigt – bliver nedsat.

I vurderingen af denne risiko er det nærliggende at se på, hvordan det er gået i andre tilsvarende situationer, som jo imidlertid ikke

[Dohrmann]

har haft den særlige karakter, at staten har været belastet med nær så store rente- og afdragsforpligtelser på statsgæld som dem, der eksploderer i hidtil uanet format gennem disse års finanslove med de kæmpemæssige milliardunderskud.

Et af de eksempler, der ønskes belyst, er fjernelsen af skattefradraget i 1966. Hvor meget blev beskatningsmassen forøget med som følge af fjernelsen af dette fradrag, og hvordan gik det med den samlede indkomstskatteudskrivning i årene efter 1966?

Et andet eksempel er fjernelsen af ejendomsskattefradraget for parcelhusejere m.fl. Resulterede denne fjernelse i det, som folketingsflertallet stillede i udsigt, nemlig at ejendomsbeskatningsprocenterne ville falde tilsvarende?

Hvilke løfter blev afgivet ved omsindførelsen i 1962 og ved senere forhøjelser af momsprocenten om modsvarende skattereduktioner, og hvordan forholder den derefter forløbne udvikling sig til hæderlighedsgraden i, at folketingets flertal holder sine løfter?

Svar (2/1 85):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

I begrundelsen for spørgsmålet anføres det, at der bl.a. ønskes en talmæssig belysning af virkningerne af fjernelsen af skattefradraget i 1966 samt afskaffelsen af

fradragsretten for ejendomsskatterne vedrørende private boliger.

Endvidere ønskes det oplyst, hvilke løfter om modsvarende skattereduktioner der blev afgivet ved omsindførelsen i 1962 og ved senere forhøjelser af momsprocenten.

Hertil kan jeg vedrørende afskaffelsen af skattefradragsretten oplyse, at skattefradraget bortfaldt med virkning fra og med skatteåret 1968-69. Beskatningsgrundlaget for dette skatteår var som hovedregel indkomsterne i 1967, og de skattepligtige indkomster udgjorde for dette skatteår 54,9 mia kr. Opgjort med skattefradrag efter de tidligere gældende regler ville de skattepligtige indkomster antagelig have været ca. 12,3 mia kr. lavere eller ca. 42,6 mia kr.

De samlede indkomst- og formueskatter for skatteåret 1968-69 udgjorde 29,4 pct. af de skattepligtige indkomster. For skatteåret 1969-70, hvor skatterne kun blev opkrævet med halvdelen af de pålignede beløb, steg den nævnte procent beregnet på helårsbasis til 30,7, og efter overgangen til kildeskat i 1970 blev procenten 32,3.

Med hensyn til udviklingen i grundskyldpromillerne efter begrænsningen af fradragsretten for ejendomsskatterne har indenrigsministeriet oplyst, at den gennemsnitlige kommunale og amtskommunale grundskyldpromille i perioden fra 1982 har udviklet sig således:

	1982	1983	1984 bud- get	1985 bud- get
Gennemsnitlige kommunale grundskyldpromille ¹⁾	12,36	13,42	13,69	12,48
Gennemsnitlige amtskommunale grundskyldpromille ²⁾	13,0	12,0	11,0	10,0
Gennemsnitlige samlede grundskyldpromille	24,36	24,35	24,03	21,71

¹⁾ Inkl. Københavns og Frederiksberg kommuner.

²⁾ Inkl. bidrag til promillefonde.

Det skal til opgørelsen bemærkes, at det i lov nr. 281 af 10. juni 1981 om udskrivning af amtskommunal grundskyld for skatteårene 1982-85 er fastsat, at grundskyldpromillen i disse år skal udgøre henholdsvis 13, 12, 11 og 10.

Endelig skal det oplyses, at stigningen i værdien af de afgiftspligtige grundværdier

fra 1982 til 1985-budgettet har været ca. 10 procentpoint, hvorimod stigningen i værdien af udskrivningsgrundlaget for de kommunale indkomstskatter har været ca. 36 procentpoint i den samme periode. Dette har ført til, at ejendomsskatterne har udgjort en stadig faldende andel af de samlede (amts)kommunale skatter.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Vedrørende omsætningsafgiften finder jeg, at det ingen mening har at foretage historiske granskninger af omstændighederne omkring indførelsen af omsen i 1962, momsen i 1967 og senere forhøjelser af momssatsen, fordi det efterfølgende økonomiske forløb ændrede de forudsætninger, som lå til grund for de foretagne indgreb.

Endelig kan jeg oplyse, at regeringens skattereform skal hvile i sig selv. De lavere skatteprocenter, som er et væsentligt element i reformen, giver et provenutab. Dette søges indvundet gennem omlægningen af fradragene, gennem en fradragssanering og ved initiativer, der imødegår skattetænkning. Der er således ikke tale om, at der loves generelle skattenedsættelser i forbindelse med skattereformen.

Spm. nr. S 454

Til *industriministeren* (15/12 84) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange politimestre der nægter at meddele lejlighedsbevillinger til sports-, by- og markedsfester, samt hvad baggrunden er for disse beslutninger?«

Begrundelse

Politimesteren i Horsens har nægtet at meddele lejlighedsbevilling til byfesten i Brædstrup. Sådanne afslag kan få følger af forskellig art. F.eks. kan det være vanskeligt for sportsforeninger m.fl. at klare sig økonomisk, hvis de ikke ved f.eks. byfester kan skaffe sig ekstraintægter til arbejdet. Derfor ønskes det oplyst, om lignende beslutninger også er taget i andre politikredse, i givet fald hvilke, samt hvad baggrunden er herfor.

Spørgeren skal ikke afvise, at der kan være tungtvejende grunde, siden beslutningen i Horsens nu er taget. Men om Horsens-området skulle være særlig belastet af en eller anden årsag, må i det mindste grundigt undersøges.

Svar (19/12 84):

Industriministeren (Stetter):

Efter restaurationslovens § 22 kan politiet ved fester, markeder, valg, midlertidige udstillinger og lignende særlige lejligheder tillade, at en dertil udpeget person, fortrinsvis en

restauratør, udøver en af loven omfattet virksomhed uden anden adkomst, dvs. serverer i henhold til en såkaldt lejlighedsstilladelse.

Ingen politimester nægter generelt lejlighedsstilladelser til sports-, by- og markedsfester, men det, der har givet anledning til det stillede spørgsmål, er formentlig det forhold, at politimesteren i Horsens efter det over for mig oplyste i videre omfang, end det tidligere har været tilfældet, vil følge reglerne i lovens § 22, hvorefter lejlighedsstilladelser fortrinsvis skal gives til restauratører.

Politiet i Horsens vil, når der er tale om større offentlige arrangementer, normalt kun give lejlighedsstilladelser til restauratører, og med en sådan praksis vil Horsens politi, efter hvad jeg forstår, være i overensstemmelse med den fortolkning, man i Politimesterforeningens bestyrelse anlægger på lovens § 22, og som almindeligvis følges i landets politikredse. En sådan ordning udelukker naturligvis ikke, at arrangørerne træffer aftale med restauratøren om fordelingen af festernes overskud, og skulle det i det konkrete tilfælde vise sig, at ingen restauratører er interesserede i at forestå serveringen, vil lejlighedsstilladelsen blive udstedt til arrangørerne, medmindre ganske særlige omstændigheder taler herimod.

Når politimestrene i almindelighed ved større arrangementer kun udsteder lejlighedsstilladelser til restauratører, beror det dels på lovens anvisning »fortrinsvis en restauratør«, dels at politiet ved større fester kan finde det nok så betryggende, at serveringen forestås af en person, der er fortrolig med restaurationslovens udskækningsbestemmelser.

Spm. nr. S 456

Til *miljøministeren* (17/12 84) af:

Leif Hermann (SF):

»Finder ministeren, at miljøbeskyttelseslovens § 50 a er overholdt, når Karup kommune som tilsynsmyndighed forholder sig passiv, selv om det af Karup Kartoffelmelsfabrik udspjøjtede frugtspildevand indeholder væsentlig større kvælstofmængder end forudsat i udspjøjtningstilladelse af 20. februar 1979?«

Begrundelse

[Leif Hermann]

Det fremgår af redegørelsen af 7. december 1984 fra Viborg amtsråd, at sagen er under overvejelse i amtsrådets udvalg for teknik og miljø med henblik på ændring eller ophævelse af den i spørgsmålet nævnte udsprøjtningstilladelse.

Det fremgår videre, at der i perioden 1979-84 i 13 af 27 i forvejen nitratbelastede vandboringer i området er konstateret en markant stigning i nitratindholdet.

Svar (7/1 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har svaret, at styrelsen ikke har de nødvendige oplysninger om forholdet, men at styrelsen vil indhente oplysninger om spørgsmålet fra Karup byråd og Viborg amtsråd og derefter afgive en udtalelse til mig.

Når miljøstyrelsens udtalelse foreligger, vil jeg foranledige spørgsmålet besvaret og fremsendt til folketingets miljø- og planlægningsudvalg.

Spm. nr. S 457

Til *miljøministeren* (17/12 84) af:

Leif Hermann (SF):

Finder ministeren, at miljøbeskyttelseslovens § 50 a er overholdt af Viborg amtsråd og Karup kommunalbestyrelse, når Karup Kartoffelmelsfabrik, der siden 1969 uden tilladelse har udsprøjtet derivatpildvand på jorden, fortsætter hermed uden indgreb fra hverken amtsråd eller primær tilsynsmyndighed?»

Begrundelse

Det fremgår af en redegørelse af 7. december 1984 fra Viborg amtsråd, at såvel amtsrådets udvalg for teknik og miljø som Karup kommunalbestyrelse ikke har foretaget sig noget, uagtet der ikke foreligger nogen tilladelse til udsprøjtningen.

Spildevandet udsprøjtes ifølge den nævnte redegørelse på to arealer nord og nordøst for Karup by, hvor der i umiddelbar nærhed af det ene udsprøjtningsskud siden 1979 er indvundet 500.000 m³ grundvand. Området betegnes i øvrigt som væsentligt for grundvandsinteresser. Videre angiver redegørelsen,

at Hedeselskabet i april 1983 har udtalt: »De estimerede koncentrationer af chlor og natrium i grundvandet er højere end de maximale grænser for drikkevand, hvorfor kvaliteten af de brønde, der ligger nedstrøms det nordøstlige udsprøjtningsskud, bør kontrolleres. Chloranalyser på grundvandet nedstrøms det vestlige areal viser dog væsentlig lavere værdier, hvorfor det skønnes, at de estimerede værdier er for høje. Den nye vandværksboring opstrøms udsprøjtningsskudene vil ikke kunne påvirkes af udsprøjtning på det vestligste område, hvorimod en mindre påvirkning fra det nordøstligste område ikke kan udelukkes«.

Svar (7/1 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har svaret, at styrelsen ikke har de nødvendige oplysninger om forholdet, men at styrelsen vil indhente oplysninger om spørgsmålet fra Karup byråd og Viborg amtsråd og derefter afgive en udtalelse til mig.

Når miljøstyrelsens udtalelse foreligger, vil jeg foranledige spørgsmålet besvaret og fremsendt til folketingets miljø- og planlægningsudvalg.

Spm. nr. S 458

Til *ministeren for skatter og afgifter* (18/12 84) af:

Dohrmann (FP):

»Kan ministeren be- eller afkræfte, at forhandlingerne med Norge om afgiftsfritagelse for danske vognmænd, der kører på norske veje, er brudt sammen, og at ministeren, på trods af at nordmændene intet betaler i Danmark, ikke vil benytte den bemyndigelse, et enstemmigt folketing gav tilslutning til om at skabe lige konkurrencevilkår?»

Begrundelse

Som det fremgik af folketingsdebatten vedrørende lovforslag nr. 55 1983/84 om ændring af lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v., kan vi fra dansk side ikke acceptere den forskelsbehandling, der finder sted ved, at norske vognmænd gratis nedslider det

[Dohrmann]

danske vejnet, medens danske vognmænd bliver pålagt store vejafgifter i Norge.

Nærværende spørgsmål er derfor stillet for at få afklaret, hvorledes forhandlingerne med Norge forløber, herunder forhåbentlig et dementi af det rygte, der cirkulerer, om at regeringen blot vil lade tilstandene forblive uændrede på trods af, at Vesttyskland, Italien, Jugoslavien, Spanien og Sovjetunionen har forhandlet sig frem til afgiftsfrigørelser for lastvogne fra de pågældende lande.

Svar (8/1 85):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Efter resultatløse forhandlinger med nordmændene om vejafgiften udstedte jeg i efteråret en bekendtgørelse, hvorefter der fra den 1. januar 1985 skulle opkræves en afgift af norske lastvogne ved kørsel her i landet.

Fra norsk side har man imidlertid nu anmodet om nye forhandlinger, der forventes påbegyndt i indeværende måned. Jeg har derfor udsat ikrafttrædelsestidspunktet til den 1. juli 1985.

Det er regeringens opfattelse, at man fra dansk side primært må arbejde for en forhandlingsløsning, og at det langsigtede mål fortsat må være at nå frem til en aftale om gensidig afgiftsfrihed.

Spm. nr. S 460

Til *justitsministeren* (18/12 84) af:

Leif Hermann (SF):

»Vil ministeren tage skridt til at iværksætte en undersøgelse af politiets brug af rumaflytning og agent provocateur i en i dagbladet Information den 8.-9. december 1984 omtalt sag, hvor det er oplyst, at den rumaflytning, der dannede grundlag for en del af bevisførelsen i sagen, ikke i sin fulde udstrækning har været forelagt retten, og at båndoptagelsen af den angivne aflytning senere er slettet af politiet med den virkning, at den domfældtes retsstilling med henblik på en genoptagelse af sagen er stærkt svækket?«

Begrundelse

Netop efter fremkomsten af strafferetsplejeudvalgets betænkning om indgreb i meddelelseshemmeligheden og brug af agent provocateur må det forekomme af afgørende be-

tydning for debatten herom og den senere behandling i folketinget af de påtænkte ændringer i retsplejeloven, at det er fuldstændig klarlagt, hvorledes den hidtidige brug af agent provocateur og rumaflytning har fundet sted. Det må ligeledes anses for afgørende, at det klarlægges, hvordan det kan gå til, at et så afgørende bevismiddel som båndoptagelsen af en rumaflytning kan blive slettet af politiet.

Svar (4/1 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriets strafferetsplejeudvalg har afgivet betænkning nr. 1023/1984 om politiets indgreb i meddelelseshemmeligheden og anvendelsen af agenter. Betænkningen er for tiden til høring hos en række myndigheder og organisationer, og jeg forventer at kunne fremsætte lovforslag på grundlag af betænkningen i begyndelsen af det nye år.

For så vidt angår den konkrete sag, som der sigtes til i spørgsmålet, kan jeg oplyse, at justitsministeriet den 13. juni 1984 meddelte afslag på en ansøgning om tilladelse til at indbringe østre landsrets dom af 16. marts 1984 for højesteret.

Justitsministeriet har for nylig fra domfældtes advokat modtaget en fornyet ansøgning om tilladelse til højesteretsprøvelse. I ansøgningen henvises til, at østre landsret den 5. november 1984 har foretaget en berigtigelse af en tilførsel til retsbogen om anvendelse af en båndoptagelse af en aflytning. Justitsministeriet har anmodet anklagemyndigheden om en udtalelse om denne nye ansøgning. Når anklagemyndighedens udtalelse foreligger, vil justitsministeriet træffe afgørelse i sagen. Såfremt der af de involverede fremsættes kritik af politiets behandling af en konkret straffesag, vil klage kunne indgives til vedkommende regionale statsadvokat, hvis afgørelse vil kunne indbringes for rigsadvokaten. Dennes afgørelse vil kunne indbringes for justitsministeriet. Justitsministeriet har ikke modtaget en sådan klage i den konkrete sag, som der er henvist til i spørgsmålet, og justitsministeriet finder ikke på det foreliggende grundlag at burde udtale sig om behandlingen hos politiet af den omhandlede sag.

Spm. nr. S 461

Til *arbejdsministeren* (18/12 84) af:

Fogh Rasmussen (V):

»Hvilke muligheder er der for at fritage arbejdsgiverne for at indbetale arbejdsgiverbidrag for den først ansatte?«

Begrundelse

Arbejdsgiverne bør være fritaget for at betale arbejdsgiverbidrag for den først ansatte. Allerede i dag er arbejdsgiverne fritaget for bidrag til arbejdsløshedsforsikring for den først ansatte. Denne ordning burde udvides til at gælde alle arbejdsgiverbidrag.

En fritagelse for at betale bidrag for den først ansatte vil lette vilkårene for de mindre virksomheder og gavne beskæftigelsen.

I mange enkeltmandsvirksomheder viger man tilbage for at ansætte en lønmodtager, fordi allerede den først ansatte udløser pligt til at indbetale diverse arbejdsgiverbidrag – med alt hvad det indebærer af administrativt besvær og indirekte lønomkostninger. Hvis der ikke skulle betales bidrag for den først ansatte, ville der helt givet blive ansat flere i de helt små virksomheder.

En række arbejdsgiverafgifter opkræves i dag samlet i den såkaldte fællesopkrævning (FOK: Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Lønmodtagernes Garantifond (LG), bidrag til invalidepension (IP), bidrag til arbejdsløshedsforsikringen (AL), Arbejdsgiverernes Elevrefusion (AER), Arbejdsmarkedets Uddannelsesfond (AUD)). Bidrag til invalidepension er nu ændret til et bidrag til førtidspension – og sættes i øvrigt væsentligt op. Samlet udgør disse bidrag ca. 4,7 pct. af lønsummen.

Folketinget har vedtaget, at også bidrag til førtidspension skal være omfattet af reglen om fritagelse for den først ansatte.

Herefter burde det være muligt, at arbejdsgiverne også blev fritaget for at indbetale bidrag for den først ansatte for så vidt angår de resterende ordninger under fællesopkrævningen. Der kan dog gøre sig særlige forhold gældende for ATP, fordi den er en pensionsordning.

Hovedorganisationen af Mesterforeninger i Danmark og Håndværksrådet har tidligere foreslået at fjerne arbejdsgiverafgifterne for lærlinge og elever. Formålet skulle være at fremskaffe flere lære- og praktikpladser. En

generel fritagelse for bidrag til den først ansatte vil dog antagelig have en endnu mere positiv effekt.

En fritagelse for indbetaling af bidrag for den først ansatte vil alt andet lige give et provenutab på de pågældende ordninger. Dette kan dækkes ind ved, at bidragene forhøjes forholdsmæssigt.

Svar (19/12 84):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Som nævnt i spørgsmålet er der gennemført regler om fritagelse for betaling af bidrag for først ansatte vedrørende arbejdsløshedsforsikring og førtidspension. Jeg kan endvidere oplyse, at det er besluttet i denne samling at fremsætte forslag herom også vedrørende AUD.

Jeg er i øvrigt indstillet på at foreslå en tilsvarende ændring vedrørende LG, ligesom jeg har taget spørgsmålet op over for undervisningsministeren om en ændring vedrørende AER.

Derimod kan der ikke blive tale om en fritagelse for først ansatte for så vidt angår ATP på grund af denne ordnings karakter af en pensionsordning, som det også er anført i begrundelsen for spørgsmålet.

Endelig skal jeg bekræfte, at de nævnte fritagelser medfører en forholdsmæssig forhøjelse af bidragene.

Spm. nr. S 462

Til *boligministeren* (19/12 84) af:

Bente Nielsen (V):

»Kan ministeren bekræfte, at boligstyrelsen fortrinsvis tilgodeser købstadkommuner og andre kommuner med større uddannelsesinstitutioner ved tildeling af kvoter for ungdomsboligbyggeri (inkl. ombygningsprojekter)?«

Begrundelse

Bag spørgsmålet ligger det faktum, at mange typiske landkommuner kan have et problem med at »fastholde« den lokale ungdom, idet udbuddet af relevante boligtyper ikke overalt er tilstrækkeligt. Såfremt ministeren kan svare bekræftende på spørgsmålet, vil overvejelser om en opprioritering af ansøgninger om tildeling af kvoten for ung-

[Bente Nielsen]

domsboligbyggeri fra disse typiske landkommuner – fra og med kvotafordelingen for 1985 – derfor være nærliggende.

Svar (9/1 85):

Boligministeren (Bollmann):

Efter boligbyggeriloven skal ungdomsboligkvoten, dvs. kvoten for det byggeri, der med offentlig støtte årlig kan opføres eller indrettes til boliger for unge under uddannelse, fordeles under hensyntagen til behovet for boliger til unge uddannelsessøgende i det pågældende område.

I boligstyrelsens cirkulæremateriale er der redegjort nærmere for, hvorledes en vurdering af behovet skal foretages.

Det fremgår bl.a. af pkt. 2 i boligstyrelsens cirkulære af 10. december 1979 om boliger for unge under uddannelse m.fl. – hvortil der henvises i boligstyrelsens cirkulære af 11. juni 1982 om offentlig støtte til ungdomsboliger, finansieret ved indekslån, pkt. 33 – at »det er en forudsætning for opnåelse af støtte, at der skønnes at være et reelt behov for boliger for uddannelsessøgende. Vurderingen af dette behov og mulighederne for at tilfredsstille det må ske i samråd med bygherren og kommunen. Vurderingen må foretages på baggrund af oplysninger for det pågældende geografiske område om antal uddannelsesinstitutioner, antal uddannelsessøgende, boligforhold m.v. Ved vurderingen bør der lægges vægt på boligernes beliggenhed i forhold til uddannelsesstederne, herunder ikke alene den geografiske afstand, men også kollektive transportmuligheder og udgifterne hertil. Erfaringerne viser, at trafikafstande af en vis størrelse kan medføre udlejningsvanskeligheder for boliger for unge under uddannelse.«

Som følge af det store pres på ungdomsboligkvoten lagde boligstyrelsen ved fordelingen af kvoten i 1984 betydelig vægt på projekternes beliggenhed i forhold til uddannelsesinstitutionerne forstået i bred forstand, således at det f.eks. også omfatter tekniske uddannelser, handelsuddannelser, lærlinge og EFG-uddannelser m.v.

Ved prioriteringen blandt ansøgninger på 1984-kvoten fandt boligstyrelsen således at måtte lægge vægt på, at der placeres ungdomsboliger i kommuner med uddannelses-

institutioner i bred forstand, men uden ungdomsboliger.

Boligstyrelsen tilkendegav imidlertid samtidig, at under forudsætning af en fortsat ungdomsboligkvota i de kommende år skønnede styrelsen, at kommuner uden uddannelsesinstitutioner i bred forstand med tiden vil kunne komme i betragtning ved tildeling af ungdomsboligkvoten.

Til brug for fordelingen af ungdomsboligkvoten for 1985 har boligstyrelsen i forbindelse med det årlige oplysningsskema til samtlige kommunalbestyrelser anmodet om oplysning om trafikforbindelser mellem kommuner uden uddannelsesinstitutioner og nærliggende kommuner med uddannelsesinstitutioner. Hensigten hermed har været at søge at imødekomme behovet for ungdomsboliger i kommuner uden uddannelsesinstitutioner, men med gode trafikforbindelser til nærliggende kommuner med uddannelsesinstitutioner.

På baggrund af de af kommunerne indsendte oplysningsskemaer finder boligstyrelsen, at der i en vis udstrækning vil være mulighed for at imødekomme behovet for ungdomsboliger i disse kommuner i 1985. Det er min forventning, at dette i endnu højere grad vil være muligt i 1986 og følgende år.

Spm. nr. S 463

Til *socialministeren* (19/12 84) af:

Inger Stilling Pedersen (KrF):

»Vil ministeren overveje, hvordan man kan styrke de under socialstyrelsen hørende konsulenter for åndssvage, blinde, døve, tunghøre og vanføres kompetence, således at de bedre bliver i stand til at rådgive forældre til handicappede og klienter i disses samarbejde med offentlige myndigheder?«

Begrundelse

Ved at følge konkrete sagers behandling i social- og sundhedssystemet kan man få indtryk af, at forældre til handicappede børn og klienter har et stort behov for rådgivning i forbindelse med den kontakt, de har med offentlige myndigheder.

Specialkonsulenterne har en dobbeltsidig rådgivningsfunktion dels over for kommuner og amtskommuner, dels over for den enkelte klient eller dennes pårørende. Det hindrer, at

[Inger Stilling Pedersen]

de kommer til at virke som klienternes »advokater« over for de offentlige myndigheder.

Svar (8/1 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen).

Specialkonsulentordningerne for blinde, døve, tunghøre, vanføre og psykisk udviklingshæmmede blev etableret i deres nuværende form i forbindelse med særforsogets udlægning 1. januar 1980.

Under hensyn til at ordningen har virket i en årrække i den nye struktur, er det fundet rimeligt at tage spørgsmålet om en eventuel revision op til overvejelse. Der er derfor i 1984 under socialstyrelsen blevet nedsat en arbejdsgruppe om specialkonsulentordningerne med repræsentanter for De samvirkende Invalideorganisationer og de kommunale organisationer.

Arbejdsgruppen skal foretage en vurdering af de gældende ordninger især på områder, hvor funktionerne er nye eller særligt påvirket af udlægningen. Arbejdsgruppen skal endvidere undersøge spørgsmålet om udnyttelse af ressourcerne, behovet for ændrede arbejdsmetoder, behovet for efteruddannelse, samarbejdet med andre specialordninger, herunder i (amts)kommunal regie, samt eventuelt udækkede områder inden for hovedafgrænsningerne af de gældende ordninger (de små handicapgrupper).

Når arbejdsgruppen har afsluttet sit arbejde, vil der blive taget stilling til, om der er behov for ændringer i specialkonsulentordningerne.

Spm. nr. S 464

Til *socialministeren* (19/12 84) af:

Inger Stilling Pedersen (KrF):

»Vil ministeren overveje, hvordan man kan styrke forældre- og klientindflydelsen i forbindelse med behandling af børn og voksne, der opholder sig på døgninstitutioner for fysisk eller psykisk handicappede?«

Begrundelse

Ved at følge konkrete sagers behandling i social- og sundhedssystemet får man indtryk af, at en forbedring af klienternes og deres pårørendes forhold er nødvendig. Bl.a. er en større forældre- og klientindflydelse nødven-

dig. Det ville være rimeligt, hvis man i højere grad tog hensyn til den ekspertise, forældre til handicappede børn efterhånden har opøvet, således at forældre til de handicappede – på lige fod med personalet – inddrages i såvel behandling som øvrige tilbud til den handicappede, herunder undervisningstilbud og lignende. Forældrene bør også have indflydelse på institutionens planlægning og struktur.

På denne måde kan de handicappedes vilkår forbedres væsentligt, uden at det vil betyde øgede udgifter for det offentlige.

Svar (8/1 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

I socialstyrelsens vejledning af 21. november 1984 om forvaltning af bistandslovens bestemmelser om døgnforanstaltninger og privat familiepleje for børn og unge er det nævnt, at forældre til børn og unge, der er optaget i døgninstitution, bør medinddrages i stillingtagen til spørgsmål, der i almindelighed berører deres forhold til institutionen. Det er endvidere nævnt, at døgninstitutioner bør have et forældreråd, som normalt har udtaleret i spørgsmål, der vedrører institutionen, og som i øvrigt kan tage ethvert spørgsmål om institutionens drift op til behandling.

For så vidt angår klientindflydelse på døgninstitutioner for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske handicap er det i socialministeriets cirkulære af 29. juni 1979 om disse institutioner påpeget, at forsoget bør udøves i et nært samarbejde mellem personale og beboere, og hvor der er tale om beboere, der ikke selv kan medvirke, mellem personale og dem, der varetager de pågældendes interesser. Socialstyrelsen har i cirkulæreskrivelse nr. 667 af 6. februar 1980 fastsat nærmere vejledende retningslinier om beboerråd og beboermøder ved døgninstitutioner for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske handicap.

Vigtigheden af at inddrage forældre og klienter i forholdet til døgninstitutionerne er således påpeget i de vejledende regler, der kan udstedes på dette område.

Jeg lægger megen vægt på, at forældre og klienter inddrages i institutionernes arbejde og gives en reel medindflydelse, men jeg finder det samtidig vigtigt, at denne inddragelse sker nedefra og med en hensyntagen til for-

[Socialministeren]

holdenes forskellighed og ikke som et diktat ovenfra efter nogle bindende regler.

De foreliggende oplysninger tyder på, at der er en positiv udvikling i gang inden for dette område. Det kan således oplyses, at socialstyrelsen har foretaget en undersøgelse af praktiseringen af beboerindflydelsen på døgninstitutioner for voksne med fysiske eller psykiske handicap.

Det er socialstyrelsens opfattelse, at i den tid, ovennævnte cirkulæreskrivelse nr. 667 har eksisteret, har udbredelsen af rene beboerråd været vellykket, og flere steder arbejdes der med at etablere beboerråd under en eller anden form.

Socialstyrelsen har i en skrivelse af 26. november 1984 til samtlige amtskommuner og Københavns og Frederiksberg kommuner gengivet undersøgelsens resultater og har samtidig henledt amtsrådenes opmærksomhed på værdien af at inddrage beboerne i beboerrådsarbejdet og på, at forældre/pårørende i praksis kan inddrages til støtte for dette arbejde.

Det kan yderligere nævnes, at der med hjemmel i lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender i socialministeriets bekendtgørelse nr. 300 af 26. juni 1979 er fastsat nærmere regler om nedsættelse af brugerråd i amtskommunerne.

Brugerrådet består af indtil 7 medlemmer. Heraf udpeges de 2 af amtsrådet efter forhandling med forældrerådene som repræsentanter for forældre til børn på henholdsvis dag- og døgninstitutioner under amtskommunerne, og 1 medlem udpeges af amtsrådet efter forhandling med beboerrådene som repræsentant for beboerne på institutioner under amtskommunerne.

Brugerrådet kan tage spørgsmål af mere generel karakter vedrørende sociale anliggender op til drøftelse og kan komme med forslag til initiativer.

Spm. nr. S 465

Til *socialministeren* (19/12 84) af:

Stavad (S):

»Kan ministeren bekræfte, at der ikke må ske nogen indskrænkning i den lovhjemlede valgfrihed for fordeling af barselorlov for »forældreperioden«, selv om moderen oppebærer arbejdsløshedsdagpenge?«

Begrundelse

Problemet opstår, såfremt faderen ikke ønsker at bruge den sidste del af barselperioden, men f.eks. de tre første uger af den valgfrie periode, hvorefter moderen igen benytter de tre sidste uger af perioden. Her nægter arbejdsløshedskasserne at udbetale arbejdsløshedsdagpenge til moderen for den periode, hvor faderen oppebærer barseldagpenge med den begrundelse, at hun ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Svar (8/1 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Arbejdsministeriet har oplyst følgende:

»Retten til fravær fra arbejdet i forbindelse med graviditet og barsel er reguleret i § 1, stk. 1, i lov om barselorlov m.v. I henhold til denne bestemmelse har forældrene en ubetinget ret til at fordele perioden efter den 14. uge efter fødslen mellem sig. Dette gælder også i de tilfælde, hvor den ene eller begge oppebærer arbejdsløshedsdagpenge.

For så vidt angår det konkrete spørgsmål om udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge til barnets moder i en periode, der ligger inden for den lovregulerede fraværperiode, men hvor faderen oppebærer barseldagpenge, gælder arbejdsløshedslovens almindelige bestemmelser, hvorefter modtageren (aktuelt moderen) skal være til rådighed for arbejdsmarkedet. Det er i første omgang A-kasserne, der i det enkelte tilfælde konkret vurderer, om denne betingelse er opfyldt.«

Socialministeriet kan henholde sig hertil, idet man skal tilføje, at der heller ikke sker nogen indskrænkning i forældrenes ret til barseldagpenge de sidste 6 uger (efter 1. juli 1985: 10 uger) af barseldagpengeperioden, selv om moderen i en del af denne periode oppebærer arbejdsløshedsdagpenge.

Spm. nr. S 466

Til *forsvarsministeren* (19/12 84) af:

Margrete Auken (SF):

»Hvis udvidelsen, direkte eller indirekte, af den geografiske udstrækning for NATOs aktiviteter fremdeles strider imod dansk politik, har vi da rejst indvendinger mod konklusionen på NATO-rapporten om kompensationsstiltag for indsættelse af rapid-deployment

[Margrete Auken]

forces i Sydvestasien og formuleringen i NATO-communicéet af 5. december, og hvordan er disse indvendinger kommet til udtryk?»

Begrundelse

Ifølge artikel i Information den 19. december har de danske protester været svage, om de overhovedet har været der. Denne beskrivelse bygger dog alene på unavngivne kilder og bør derfor ikke give anledning til kritik af regeringen, hvis det viser sig, at den danske regering klart har tilkendegivet sin reservation over for konklusionerne i rapporten om kompensationsiltagene og communicéet af 5. december.

Svar (8/1 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Det er fortsat den danske regerings holdning, at aktiviteter uden for NATOs ansvarsområde, som defineret i traktaten, ikke er noget NATO-anliggende og kun vil kunne finde sted på nationalt ansvar.

Hvad angår de amerikanske forstærkninger, som er optaget i SACEURs forstærkningsplan, har man fra dansk side givet klart udtryk for, at disse bør fastholdes til brug i Europa.

USA, der naturligvis suverænt træffer beslutning om anvendelsen af sine styrker, har tilkendegivet, at forstærkning af Europa fortsat har første prioritet, men at der ikke kan udelukkes situationer, hvor dele af styrkerne vil kunne være indsat andetsteds. På denne baggrund har de øvrige medlemmer af alliancen fundet det nødvendigt at tage denne mulighed i betragtning i egen sikkerheds interesse.

Der er ikke tale om at yde støtte til operationer uden for NATOs område, men om at sikre eget forsvar bedst muligt.

Rapporten er i øvrigt en opfølgning af beslutningen på NATO-topmødet i Bonn i juni 1982. Som det fremgår af communicéerne fra DPC i 1982, 1983 og 1984, er der siden Bonn-mødet arbejdet videre med emnet; og rapporten, som den foreligger nu, anviser visse foranstaltninger, som har til formål at styrke NATOs forsvar, og som nationerne har påtaget sig at studere nærmere.

Regeringen har således ikke fundet anledning til at tage afstand fra rapportens konklusioner, der som nævnt udelukkende vedrører forsvaret af den europæiske del af NATO og ikke aktiviteter uden for NATOs område.

Spm. nr. S 467

Til forsvarsministeren (19/12 84) af:

Margrete Auken (SF):

»Er det i overensstemmelse med dansk politik for den geografiske begrænsning af NATO-aktiviteterne, at Danmark skal aflaste amerikanske styrker, så de kan indsættes uden for NATO-traktatens område?»

Begrundelse

Gentagne gange er det fra officielt dansk hold blevet fremhævet, at Danmark hverken direkte eller indirekte vil medvirke til en udvidelse af NATOs område. Men ifølge rapporten om kompensationsiltag for indsættelse af rapid-deployment forces i Sydvestasien kan Danmark alligevel blive involveret i sådan en udvidelse. Særlig foruroligende er ministerens communiqué fra 5. december, hvor det nævnes, at »styrkemål med henblik på kompensation (er) blevet føjet til styrkemålspakken for 1985-90«.

Svar (8/1 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Der henvises til mit svar på spørgsmål nr. S 466.

Spm. nr. S 468

Til forsvarsministeren (19/12 84) af:

Margrete Auken (SF):

»Hvilke konsekvenser for det danske forsvar peges der på i NATO-rapporten om kompensationsiltag for indsættelse af rapid-deployment forces i Sydvestasien?»

Begrundelse

Ifølge Information den 19. december 1984 er NATO-rapporten om kompensationsiltag for Sydvestasien blevet færdig for et par måneder siden. I denne rapport skulle hvert lands situation analyseres, hvis de planlagte

[Margrete Auken]

forstærkninger i stedet sendes til Sydvestasien, og da det i givet fald særligt vil dreje sig om amerikanske marineinfanteristyrker, som ifølge Dyvig-rapporten er tildelt NATOs nordregion, må Danmark være berørt af disse analyser.

Svar (8/1 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Da det drejer sig om en rapport, der er klassificeret efter NATOs regler, kan jeg ikke give detaljerede oplysninger om dens indhold.

Der er imidlertid for Danmarks vedkommende tale om forslag, hvis gennemførelse ville betyde en generel styrkelse af dansk forsvar. Vi har fra dansk side – som det fremgår af mit svar på spørgsmål nr. S 466 – påtaget os at studere mulighederne for at fremme dem.

Forsvarsforliget sætter imidlertid meget snævre grænser for yderligere forsvarsforanstaltninger, og disse seneste forslag må i øvrigt ses på linie med en lang række andre forslag fra NATOs almindelige forsvarsplanlægning, der tager sigte på forbedringer af det danske styrkebidrag til alliancen.

Regeringen ser principielt gerne en yderligere modernisering af forsvaret, men hvilke konkrete foranstaltninger der i givet fald ville være mest hensigtsmæssige, er et spørgsmål, der vil bero på mange faktorer, herunder hensynet til sikker modtagelse af tildelte forstærkninger og muligheden for, at visse forstærkninger efter omstændighederne kan tænkes indsat andre steder.

I alle tilfælde vil enhver forbedring af forsvaret, som kan tænkes gennemført inden for de økonomiske rammer, være ensbetydende med en styrkelse, der er i landets egen interesse.

Spm. nr. S 470

Til *ministeren for skatter og afgifter* (20/12 84) af:

Dohrmann (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvorfor han ikke foreslår, at offentligheden får adgang til alle skatteregistre, da det hermed sandsynligvis vil blive afsløret, at mange af dem, der råber højest op om andres skattemoral, næsten intet selv betaler i skat?«

Begrundelse

At mange af de personer, der ofte udtaler sig fordømmende om andres transaktioner for at slippe billigere i skat, ofte bliver afsløret som nogle hyklere, fordi de tit selv har været de dygtigste i så henseende, giver begrundet mistanke om, at mange folketingsmedlemmer, borgmestre, ja selv ministre slipper forholdsvis langt billigere i skat end personer med væsentligt lavere indkomster.

Inden folketinget derfor overhovedet kan tillade sig at anvende ordet moral i forbindelse med skat, har offentligheden krav på at få oplyst, hvorledes lovgiverne, borgmestre m.fl. har det med skatter.

Der skal ikke lægges skjul på, at spørgeren tror, at offentlighedens adgang til skatteregistrene vil afsløre, at hovedparten af regeringens og folketingets medlemmer har nogle tilsigtede fradrag, som ligger langt over gennemsnittet.

Svar (9/1 85):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg kan oplyse, at et lignende spørgsmål om at lade offentligheden få adgang til oplysninger om skatteyderes indkomst og pålydende skatter er blevet rejst af medlemmer af Danmarks kommunistiske parti i folketings-samlingen 1973–74 i et forslag til folketingsbeslutning (forslag IX) og af et medlem af socialistisk folkeparti i samlingen 1982–83 i et skriftligt spørgsmål til ministeren (spørgsmål nr. S 627, folketingets forhandlinger 1982–83, sp. 6695).

Både den daværende finansminister og jeg har ved de lejligheder afvist at medvirke til, at nævnte skatteoplysninger bliver offentligt tilgængelige.

Efter den gældende skatte- og registerlovgivning er der pålagt skattemyndighederne en generel ubetinget tavshedspligt med hensyn til skatteyderens indkomst- og formueforhold. Det skyldes, at disse oplysninger tilhører privatlivet og derfor skal værnes. Loven om offentlighed i forvaltningen undtager da også oplysninger om enkeltpersoners personlige og økonomiske forhold fra offentlighedskravet.

Jeg kan i øvrigt ganske henholde mig til, hvad der er anført i mit svar på spørgsmål nr. S 627.

Spm. nr. S 471

Til *miljøministeren* (20/12 84) af:

Ebba Strange (SF):

»Hvorledes er ordlyden af den bekendtgørelse, der forbyder narresutter, der indeholder nitrosaminer?«

Begrundelse

I Politiken den 7. september 1984 oplyser Preben Aagaard Nielsen fra miljøstyrelsen, at der senest til nytår vil foreligge en bekendtgørelse, der forbyder sutter, der indeholder de kræftfremkaldende stoffer nitrosaminer.

For at kunne berolige forældre er det vigtigt, at vi nu kan være sikre på, at bekendtgørelsen også foreligger, og at dens indhold bliver bekendt.

Svar (8/1 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

»Miljøstyrelsen har i efteråret 1984 udarbejdet et udkast til bekendtgørelse om narre- og flaskesutter. Udkastet forhandles for tiden med de berørte parter.

Ifølge dette udkast er fremstilling, import og salg af narre- og flaskesutter kun tilladt, såfremt der ikke – ved anvendelse af en i bekendtgørelsesudkastet anvist analysemetode – kan påvises en afgivelse af N-nitrosaminer over 5 mikrogram/kg gummi eller en afgivelse af nitroserbare stoffer over 50 mikrogram/kg gummi. De anførte grænseværdier har miljøstyrelsen fastsat ud fra analysetekniske overvejelser.«

Spm. nr. S 472

Til *industriministeren* (20/12 84) af:

Maisted (FD):

»Hvorfor var det nødvendigt at afsætte direktionen for Kronebanken med øjeblikkelig virkning?«

Begrundelse

Med en balance på 14 mia kr. og et fuldstændigt overblik over bankens engagementer med bindinger i Nationalbanken virker

en øjeblikkelig fyring af direktionen som en skadelig handling over for bankens ejere, hvilket kun tjener bankens konkurrenters interesser.

Svar (8/1 85):

Industriministeren (Stetter):

Efter aktieselskabslovens § 51 er Kronebankens direktion udnævnt af bankens bestyrelse.

Tilsynet med banker og sparekasser har oplyst, at det fra Nationalbanken og de tre hovedbankers side som et led i etablering af en støtteordning blev krævet, at bankens hidtidige direktion øjeblikkelig fratrådte og erstattedes af en direktion udpeget af støttekonsortiet. Begrundelsen herfor var de store tab og tabrisici.

Kravet blev af Kronebankens bestyrelse og direktion accepteret på et møde i tilsynet med banker og sparekasser den 18. december 1984.

Spm. nr. S 473

Til *industriministeren* (20/12 84) af:

Maisted (FD):

»Hvor stor en del af Kronebankens såkaldte risikobetonede udlån var dækket af statsgaranterede kreditter?«

Begrundelse

Regeringen har opfordret dansk erhvervsliv til at vise optimisme og indskyde risikovillig kapital i nye projekter, der skaber nye arbejdspladser.

Svar (8/1 85):

Industriministeren (Stetter):

Såfremt engagementer eller dele af engagementer er dækket af ubetingede statsgarantier, anser tilsynet med banker og sparekasser disse engagementer fuldt dækkede og uden risici.

Spm. nr. S 474

Til *industriministeren* (20/12 84) af:

Maisted (FD):

»Hvis Kronebankens risikobetonede udlån ikke var dækket af 8 pct. reglen, hvorfor rea-

[Maisted]

gerede banktilsynet så ikke ved fusionen imellem Sjællandske Bank og Frederiksborg Bank eller ved sidste års regnskab?»

Begrundelse

Det virker mærkeligt, at banktilsynet først reagerer, når Kronebanken skal have tilført likvide midler.

Det virker som en særdeles god forretning for konkurrenterne at sætte en aktiepost på ca. 400 mill. kroner til kurs 230 ud af spillet ved at lade Nationalbanken sørge for likvide midler, når indsatsen er en garanti på ca. 500 mill. kroner, som allerede er stillet gennem eksportkreditrådet.

En afsættelse af direktionen på grund af en midlertidig likviditetskrise virker ødelæggende for Kronebanken, fordi indlånskunderne indirekte bliver opfordret til at flytte deres midler over til konkurrenterne.

Det er derfor svært at se formålet med en kollektiv afskedigelse af direktionen, der skader banken, når formålet med handlingen skulle være at videreføre Kronebanken.

Svar (8/1 85):

Industriministeren (Stetter):

Fusionen mellem Sjællandske Bank og Frederiksborg Bank skete med virkning fra 1. januar 1983. Det fremgik af den offentliggjorte fusionsstatus og det årsregnskab, der blev godkendt på generalforsamling i den fusionerede bank henholdsvis den 12. april 1983 og den 3. maj 1983, at banken opfyldte 8 pct.-kravet i § 21 i bank- og sparekasseloven.

Det kan i øvrigt oplyses, at årsregnskabet for den fusionerede bank for 1983, der blev godkendt på generalforsamling den 21. marts 1984, ligeledes opfyldte kravet i § 21.

Tilsynet med banker og sparekasser konstaterede i december 1984, at bankens egenkapital ikke længere var intakt som følge af meget betydelige tab og tabsrisici.

Det var derfor påkrævet, at tilsynet med banker og sparekasser reagerede så hurtigt som muligt på dette tidspunkt med henblik på at finde en løsning på bankens soliditetsproblemer.

Blandt de involverede parter i hjælpeaktionen for Kronebanken var der enighed om, at offentliggørelse af bankens soliditetsproble-

mer ville medføre risiko for likviditetstræk. Det var derfor nødvendigt at sikre, at banken var i besiddelse af tilstrækkelige likvide midler. Dette skete som bekendt ved, at Nationalbanken gav tilsagn om ubegrænset likviditetsstøtte.

Spm. nr. S 475

Til *industriministeren* (20/12 84) af:

Maisted (FD):

»Er der lighedspunkter i de tre storbankers hjælpeaktion over for Henriques Bank og Kronebanken ved hjælp af banktilsynet?»

Begrundelse

Hver gang banktilsynet kommer ind i billedet, forstærkes bankkoncentrationen.

Svar (8/1 85):

Industriministeren (Stetter):

Efter § 44 i lov om banker og sparekasser skal en banks bestyrelse, direktion eller revisorer indberette til tilsynet med banker og sparekasser, hvis de pågældende har en formodning om, at banken har tabt en del af sin aktiekapital. Tilsvarende gælder for sparekasser i medfør af § 45 i lov om banker og sparekasser.

I forbindelse med meddelelsen om pengeinstituttets vanskeligheder kommer pengeinstituttet normalt med et udspil om, hvilke hjælpeaktioner der skal iværksættes.

Såfremt tilsynet med banker og sparekasser finder edelsens forslag forsvarlige, søges pengeinstituttets forslag gennemført.

Såfremt pengeinstituttet er i store vanskeligheder, er det ofte af hensyn til indskyderne nødvendigt, at der iværksættes en hjælpeaktion så hurtigt som muligt. Pengeinstitutternes udspil i disse situationer er ofte selv at foreslå en hjælpeaktion fra et eller flere af de større pengeinstitutter. Nogle gange resulterer hjælpeaktionen i fusion af to pengeinstitutter. Imidlertid er der flere eksempler på, at et pengeinstitut selv klarer krisen ved at få tilført ekstra kapital, således at pengeinstituttet kan fortsætte som selvstændig enhed efter en rekonstruktion.

For så vidt angår forholdet omkring Henriques Bank og Kronebanken var problemerne så store, at det som følge af den nødven-

[Industriministeren]

dige hurtige hjælpeaktion var naturligt at rette henvendelse til hovedbankerne med anmodning om bistand.

Spm. nr. S 483

Til *industriministeren* (21/12 84) af:

Maisted (FD):

»Er de af ministeren indsatte repræsentanter i Kronebankens bestyrelse en garanti for de ansatte, således at deres ansættelsesforhold forbliver uændret?«

Begrundelse

Meningen med at indsætte politisk valgte repræsentanter i bankernes bestyrelser er, at disse repræsentanter varetager de ansattes og indlånerens interesser.

Derfor virker det u hensigtsmæssigt, at banktilsynet indsætter en ny direktion, der repræsenterer konkurrerende pengeinstitutter, som får et værdifuldt billede af Kronebankens forretninger og aktiviteter.

Svar (8/1 85):

Industriministeren (Stetter):

Ledelsens pligter er navnlig fastlagt i aktieselskabslovens § 54, hvorefter bestyrelse og direktion skal forestå ledelsen af selskabets anliggender og bestyrelsen skal sørge for en forsvarlig organisation af selskabets virksomhed.

De offentlige repræsentanter i pengeinstitutters bestyrelse virker på lige fod hermed og har derfor samme rettigheder og forpligtelser som øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Jeg kan i øvrigt henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 472.

Spm. nr. S 484

Til *ministeren for offentlige arbejder* (20/12 84) af:

Birthe Hansen (SF):

»Kan ministeren oplyse, om der i Norge og Sverige findes en tilsvarende ordning som i Danmark, hvad angår den besøgstjeneste for enlige og ældre, der er aftalt mellem Kommunernes Landsforening og post- og telegrafvæsenet, og i bekræftende fald, hvad er det konkrete indhold?«

Begrundelse

Der henvises til ministerens tidligere besvarelse af spørgsmål nr. S 393 og nr. S 394.

Svar (4/1 85):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Sociale tjenester gennem landpostbude har fungeret i Sverige siden januar 1974 og i Norge siden september 1977.

Tjenesten i de 2 lande omfatter følgende:

Kontakttjeneste, der er en tjeneste, hvor landpostbudet under sin daglige ombæring skal observere, om der er beboere på ruten, der umiddelbart behøver hjælp. Herudover skal landpostbudet i samråd med beboeren sørge for kontakten til kommunen, såfremt beboerens helbred er sådan, at denne har brug for hjemmehjælp eller lignende.

Besøgstjeneste, der omfatter samme opgaver, som nu er indført i Danmark.

Vareudbringning, der foregår ved, at beboeren bestiller varer hos den lokale forretningsdrivende, som herefter afleverer varerne på posthuset – eventuelt at varerne afhentes – hvorefter landpostbudet medtager varerne på førstkommende omdeling. Den enkelte beboer skal selv betale for denne tjeneste; dog kan kommunen yde tilskud hertil.

Desuden omfatter tjenesten *særlige opgaver*. Der er ikke direkte peget på bestemte typer af opgaver, men det formodes at være opgaver som udfyldning af skemaer og lignende eller hjælp herved.

Spm. nr. S 485

Til *ministeren for Grønland* (21/12 84) af:

Margrete Auken (SF):

»Kan ministeren garantere, at Danmark på det næste årsmøde i Den Internationale Hvalfangstkommission (IWC) ikke vil fravige Danmarks officielle fredningsvenlige holdning og officielle støtte til kommissionens vedtagne stop for al kommerciel hvalfangst (moratorium) fra og med 1986 og kun stemme for nulkvoter for den kommercielle hvalfangst i tråd med moratoriebeslutningen?«

Begrundelse

I 1982 vedtog Den Internationale Hvalfangstkommission (IWC) med Danmarks

[Margrete Auken]

støtte et totalt stop for al kommerciel hvalfangst (moratorium) fra og med 1986. Der skal derfor i tråd med denne moratoriebeslutning kun etableres nulkvoter for al kommerciel hvalfangst på kommissionens næste årsmøde i England.

I februar 1985 skal en arbejdsgruppe under IWC diskutere kommissionens fremtidige funktioner, efter at moratoriet er trådt i kraft. Danmark deltager i denne arbejdsgruppe i kraft af, at den danske kommissær er formand for kommissionens tekniske komité. I et tidligere svar har ministeren ikke ønsket at oplyse grundlaget for Danmarks holdning i denne arbejdsgruppe. Samtidig er ministeren af den opfattelse, at Danmark ved sin passive og til dels obstruktive holdning til fredningsforslag rejst i kommissionen, som bl.a. tilkendegivet i den danske afstemningspolitik, alligevel fører en fredningsvenlig politik i kommissionen.

På denne baggrund og i lyset af Danmarks manglende reaktion på, at USA og Japan, uden om IWC, har indgået en aftale, der vil betyde en fortsat japansk kommerciel hvalfangst efter moratoriets ikrafttræden, er der en begrundet frygt for, at Danmark på det kommende årsmøde vil praktisere en afstemningspolitik, der kan resultere i en fortsat kommerciel hvalfangst efter moratoriets ikrafttræden i strid med Danmarks officielle støtte til moratoriet.

Det er derfor vigtigt for folketinget, inden arbejdsgruppen mødes i februar, at få en utvetydig garanti fra ministeren om, at Danmark vil holde sig til den officielle fredningsvenlige holdning og støtte til moratoriet og ikke medvirker til en devaluering af moratoriets fredningsmæssige værdi.

Svar (8/1 85):

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

Dagsordenen for Den Internationale Hvalfangstkommissions årsmøde i juli 1985 er endnu ikke fastlagt. Når dette er sket, vil man fra dansk side tage stilling til de foreliggende forslag ud fra samme grundlæggende holdning som hidtil, idet man ikke har til hensigt at fravige den holdning, der er blevet tilkendegivet gennem Danmarks hidtidige politik i IWC.

Som det i øvrigt fremgår af besvarelsen af 30. august 1984 på spørgsmål nr. S 986 til

miljøministeren, indgår det i IWCs beslutning om 0-kvoter for kommerciel hvalfangst, at kommissionen senest i 1990 vil foretage en omfattende vurdering af, hvilke virkninger beslutningen om 0-kvoter har haft for hvalbestandene, og overveje modifikationer i beslutningen, herunder fastsættelsen af andre kvoter end 0-kvoter.

Spm. nr. S 486

Til *ministeren for Grønland* (21/12 84) af:

Margrete Auken (SF):

»Vil ministeren garantere, at Danmark i Den Internationale Hvalfangstkommissions (IWCs) arbejdsgruppe for IWCs fremtidige aktiviteter vil arbejde aktivt for, at det i arbejdsgruppens rapport til kommissionen tydeligt gøres klart, at man ønsker at sikre, at kommissionen bevares intakt, efter at moratoriet er trådt i kraft, og at der ikke ændres på kommissionens vedtagne stop for al kommerciel hvalfangst?«

Begrundelse

I 1982 vedtog Den Internationale Hvalfangstkommission (IWC) med Danmarks støtte et stop for al kommerciel hvalfangst fra og med 1986. Dette betyder, at kommissionen fra og med sit næste årsmøde kun skal fastsætte nulkvoter for den kommercielle hvalfangst i tråd med det besluttede moratorium. I stedet for at fastsætte fangstkvoter skal kommissionen, så længe moratoriet er i kraft, arbejde med andre opgaver, der er relateret til forvaltningen af hvalerne.

På baggrund af den nyligt indgåede aftale mellem USA og Japan, der vil betyde en fortsat japansk kommerciel hvalfangst efter moratoriets ikrafttræden, og på baggrund af de tre største hvalfangstlandes protest mod moratoriet samt den manglende deltagelse i arbejdsgruppen af stærke, fredningsvenlige nationer er der god grund til at formode, at arbejdsgruppens rapport til kommissionen i sit udgangspunkt vil åbne mulighed for fortsat hvalfangst efter moratoriets ikrafttræden.

Da Danmark officielt har en fredningsvenlig politik samt støtter det vedtagne moratorium, er det vigtigt, at Danmark aktivt arbejder for, at der ikke ændres på moratoriet.

Svar (8/1 85):

[Ministeren for Grønland]

Ministeren for Grønland (Tom Høym):

Som det fremgår af mit svar af 17. december 1984 på spørgsmål nr. S 426 af 10. december 1984, vil Danmark deltage i arbejdet i Arbejdsgruppen vedrørende Den Internationale Hvalfangstkommissions (IWCs) Fremtidige Aktiviteter ud fra den grundlæggende holdning, at kommissionen skal kunne bevares intakt og opretholdes med de finansielle midler, der stilles til dens rådighed.

Forslag om ændringer af IWCs beslutning om 0-kvoter for kommerciel hvalfangst fra 1986 kan ikke anses for at være omfattet af arbejdsgruppens kommissorium. Med hensyn til det nærmere indhold af IWC-beslutningen kan jeg i øvrigt henvise til besvarelsen af spørgsmål nr. S 485, der afgives samtidig hermed.

Jeg kan tilføje, at kommissionens formand har opfordret repræsentanterne for følgende lande til at indtræde i arbejdsgruppen: Japan, Mexico, Norge, St. Lucia, Spanien, USSR, Storbritannien og USA samt kommissionens næstformand (Danmark), næstformanden for den tekniske komité (New Zealand) og formanden for finanskomiteen (Holland).

Spm. nr. S 487

Til *justitsministeren* (21/12 84) af:

Leif Hermann (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvorvidt Københavns politis drabsafdeling har glemt at afhøre medlem af folketinget fru Anne Grete Holmsgård som sigtet for en eller flere straflovsovertrædelser?«

Begrundelse

Det fremgår af dagbladet Information for den 19. december 1984, at sagen om folketingsmedlem fru Anne Grete Holmsgårds udlevering af 2 rapporter fra monopoltilsynet nu fra drabsafdelingen på Politigården i København er fremsendt til statsadvokaten for København til videre foranstaltning.

Ifølge dagbladsreferatet har der ikke fundet nogen afhøring sted af fru Anne Grete Holmsgård, og det må derfor være af betydelig retssikkerhedsmæssig interesse at få afklaret, hvorvidt der verserer en sigtelse mod den pågældende, der jo i så fald har krav på en sigtets retsstilling i medfør af retsplejelovens

bestemmelser herom. Det forekommer ligeledes uklart, hvad statsadvokaten skal tage stilling til, idet de foretagne efterforsknings-skrift ikke har omfattet afhøring af den person, der er anmeldt for overtrædelse af bestemmelserne i straffelovens §§ 152 og 264 b, jfr. i øvrigt Stephan Hurwitz, Den danske strafferetspleje, 3. udgave 1966, side 210-211.

Svar (8/1 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Politidirektøren i København har over for justitsministeriet oplyst, at industriministeriet den 22. november 1984 anmodede Københavns politi om at undersøge, hvorvidt der er begået strafbare forhold i forbindelse med udlevering af de rapporter, som omtales i begrundelsen for spørgsmålet. Politidirektøren har videre oplyst, at politiet har indledt en undersøgelse, og i forbindelse hermed har politidirektøren forelagt spørgsmål vedrørende sagens videre behandling, bl.a. om foretagelse af afhøringer, for statsadvokaten for København.

Justitsministeriet kan henholde sig hertil.

Spm. nr. S 488

Til *justitsministeren* (28/12 84) af:

Lenger (VS):

»Hvad har Dansk Flygtningehjælp foretaget sig for at forbedre forholdet mellem flygtningene og beboerne i Blokhus?«

Begrundelse

Som nævnt i begrundelserne for en række tidligere stillede spørgsmål har Dansk Flygtningehjælp – med et positivt resultat – arrangeret informationsmøder i nogle af de byer, hvortil flygtningene henvises i første omgang.

Så vidt vides har noget tilsvarende ikke været forsøgt i Blokhus. Heri ligger måske én af årsagerne til den blandede modtagelse, som flygtningene har fået. Således fortæller Frederikshavns Avis den 22. december, at det lokale diskotek nægter flygtningene adgang til dans i weekenden.

Denne diskrimination er en klar lovovertrædelse; men efter spørgerens opfattelse løses modsætninger af denne karakter ikke ved politianmeldelser og håndhævelse af rigide paragraffer. Tværtimod må der etableres en

[Lenger]

kontakt mellem flygtningene og de lokale beboere. Problemets karakter kan illustreres med følgende udtalelse af restauratør Per Jensen til Frederikshavns Avis den 22. december: »Det har taget mig fem år at banke denne forretning op, og jeg ved, at mange fædre i området vil forhindre deres døtre i at tage på diskotek i weekenden, hvis jeg pludselig lukkede iranere eller irakere ind.«

Spørgeren vil ikke bestride restauratørens vurdering af situationen; men det er uholdbart, at han bringes i en situation, hvor han må vælge mellem at bevare sit kundegrundlag eller at overholde loven. Han har valgt det første; men sagen understreger, hvor vigtigt det er, at de lokale beboere og flygtningene bringes i kontakt med hinanden, således at eksempelvis den citerede restauratør kunne betjene områdets flygtninge uden at frygte for de øvrige kunders reaktion.

Svar (10/1 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Indledningsvis bemærkes, at Dansk Flygtningehjælp ikke har noget at gøre med oprettelsen eller driften af indlogeringscentre for asylansøgere, herunder det center, der er oprettet i Blokhus. Dansk Flygtningehjælp varetager derimod i forbindelse med det efterfølgende integrationsarbejde indlogeringen af flygtninge, der får asyl her i landet.

Jeg kan oplyse, at centeret i Blokhus på grund af den helt akutte indlogeringssituation måtte tages i brug den 1. december 1984 straks efter, at der af direktoratet for udlændinge var opnået enighed med udlejeren om vilkårene for lejemålet.

Centeret drives som de øvrige indlogeringscentre i samarbejde med Dansk Røde Kors, der forestår den daglige drift. Jeg kan oplyse, at Dansk Røde Kors' konsulent i det nordjyske område i midten af december 1984 afholdt et stort fællesmøde, hvori deltog ca. 300 personer, blandt andet lokalpolitikere og beboere fra Blokhus og omegn. Den lokale radio var også repræsenteret ved mødet, hvorfra der var transmission den efterfølgende aften.

Det er mit indtryk, blandt andet på baggrund af de oplysninger, som centerledelsen i Blokhus har kunnet give direktoratet for udlændinge, at forholdet mellem asylansøgerne

og den lokale befolkning i Blokhus generelt er udmærket.

Spm. nr. S 491

Til *justitsministeren* (2/1 85) af:

Lenger (VS):

»Kan ministeren oplyse årsagen til, at han ikke har inviteret repræsentanter for fangerne til at deltage i den kriminalpolitiske konference den 10. januar 1985, samt oplyse, hvilke af de øvrige deltagere der – i fangerne fravær – forventes at besidde den samme in-side viden om sanktionssystemet?«

Begrundelse

Deltagerlisten til den kriminalpolitiske konference den 10. januar 1985 afslører, at der ikke er inviteret repræsentanter for fangerne. Inden for de seneste år har fangerne ellers i stigende omfang blandet sig i den kriminalpolitiske debat dels som talsmænd og enkeltpersoner, dels i deres organisation, Fangerne Interessesegruppe. Det er også blevet mere almindeligt, at repræsentanter for fangerne er med i rundvisninger, når fængslerne modtager besøg. Dette var eksempelvis tilfældet, da folketingets retsudvalg i november 1984 besøgte Ringe statsfængsel.

Spørgeren mener, at debatten i fangerne fravær vil komme til at mangle en væsentlig dimension – nemlig sanktionssystemet set indefra.

Det kan ikke med rimelighed forventes, at andre af deltagerne på fyldestgørende måde kan erstatte fangerne viden. Selv om en del af dem har og har haft kontakt med mange fanger, har de jo aldrig oplevet sanktionssystemet på deres egen krop. Ministerens mange kvalifikationer uførtalt – herunder de nære relationer til den kendte forsvarsadvokat Erik Ninn-Hansen – vil end ikke han være i stand til at repræsentere lige præcis den sagkundskab som fangerne besidder.

Spørgeren skal derfor opfordre ministeren til at supplere deltagerlisten med repræsentanter for fangerne. En kriminalpolitisk konference uden repræsentanter for fangerne burde være lige så utænkelig som et udvalg om fondsbeskatning uden Kristian Mogenssen.

Svar (8/1 85):

[Justitsministeren]

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Som det er spørgeren bekendt, har justitsministeriet indbudt til kriminalpolitisk konference den 10. januar 1985.

Til konferencen er indbudt ikke blot medlemmer af folketinget, men også deltagere fra hele retsvæsenet, herunder fra kriminalforsorgen. Det skal i den forbindelse særligt fremhæves, at justitsministeriet har indbudt repræsentanter for KRIM (foreningen for human kriminalpolitik) og KRIM-Århus til at deltage i konferencen.

Som det fremgår heraf, vil der således være deltagelse på konferencen af personer, der i særlig grad må forventes at varetage de indsatstes interesser. Endvidere vil naturligvis også de deltagere på konferencen, der kommer fra kriminalforsorgen, have indgående viden om forholdene i kriminalforsorgens anstalter.

Jeg har derimod fundet ikke at burde indbyde personer, der aktuelt afsoner fængselsstraf, til at deltage i konferencen.

Spm. nr. S 494

Til *fiskeriministeren* (3/1 85) af:

Hjortnæs (S):

»Agter ministeren at tage initiativ til, at danske fiskere ligestilles med fiskere i øvrige EF-lande og Norden, hvad angår betaling for brug af deccasignaler?«

Begrundelse

Gennem mange år har firmaet Racal Decca A/S, som er et engelsk datterselskab, haft monopol på udsendelse af radiosignaler til brug for navigationsudstyr.

De danske fiskere og handelsflåden har været underlagt dette monopol og de priser, som et enerådende selskab har kunnet opnå.

Årslejen for en deccamodtager er p.t. ca. 20.000 kr. – betydelig mere end der betales i andre lande – og er således en omkostningsbelastning for danske fiskere. Til sammenligning kan anføres, at en dansk fremstillet modtager – Ship-Mate – i dag sælges til ejendom for ca. 18.000 kr. Altså en pris som udgør mindre end et års leje hos Decca.

Hvor længe skal danske fiskere finde sig i denne forskelsbehandling?

Svar (8/1 85):

Fiskeriministeren (Grove):

Der blev den 31. januar 1947 mellem marineministeriet og DECCA NAVIGATOR CO., LTD., London, indgået en overenskomst om, at der skulle oprettes et dansk aktieselskab med det formål at oprette og drive radiofyrrer samt at udleje og sælge modtagere til hjælp for positionsbestemmelser. Det blev bl.a. i overenskomsten bestemt, at lejen for deccamodtagere for danske brugere ikke måtte overstige den leje, der betales af tilsvarende brugere i det britiske statsamfund.

Denne overenskomst er siden 1957 blevet fornyet for 5 år ad gangen.

Der har i forbindelse med fornyelserne fra fiskeriets side været klaget over lejens størrelse, ligesom der gentagne gange har været stillet krav om statens overtagelse af stationerne.

Der findes i Europa 25 DECCA NAVIGATOR kæder, hvoraf 15 ejes og drives af de pågældende stater, medens 8 ejes og drives af Decca, heraf 6 i U.K., 1 i Danmark og den tyske Berlinkæde. De resterende 2 kæder drives af Decca og de pågældende stater i fællesskab.

Man er bekendt med, at en dansk fremstillet modtager – Ship-Mate – i dag sælges til ejendom på det danske marked, men man er ligeledes bekendt med, at Decca har sagsøgt det danske firma Rauff & Sørensen for overtrædelse af markedsføringsloven med påstand om, at det bl.a. forbydes firmaet at producere og markedsføre navigationsmidlet Ship-Mate RS 4000.

I henhold til overenskomstens § 4 er det alene forsvarsministeriet, der afgør, om overenskomsten skal bringes til ophør ved overenskomstperiodens udløb eller fornyes for en ny 5-årig periode. Da forsvarsministeriet ikke har ønsket overenskomsten bragt til ophør, er den senest forlænget for en ny 5-årig periode fra 15. oktober 1983.

Foruden søsikkerheden og betydningen for den kommercielle skibsfart har man fremhævet DECCA NAVIGATOR-systemets betydning for fiskeriet.

Det er af stor betydning for effektiviteten og for produktiviteten, at systemet fortsat eksisterer. Ved nøjagtigt at kunne fastslå beligheden af de bedste fiskepladser og ikke mindst nøjagtigt at kunne fastslå positioner

[Fiskeriministeren]

af vrug, sten etc., som giver »hold«, har fiskerierhvervet kunnet nedbringe omkostningerne til brændstof og reparation af trawl og lignende. Repræsentanter for industriministeriet og fiskeriministeriet har derfor over for forsvarsministeriet givet udtryk for store betænkeligheder ved ophør af systemet i Danmark.

Ved en eventuel opsigelse af overenskomsten vil forsvarsministeriet mod en passende godtgørelse kunne overtage Decca-stationerne. Endvidere skal de modtagere, der er leveret til forbrugerne, stilles til rådighed for forsvarsministeriet, hvis selskabet ikke fortsat ønsker at udleje (eller sælge) disse modtagere.

Interessen for fortsat benyttelse af selskabets egne modtagere skal ses i sammenhæng med, at sendersignalerne i den britiske kæde har været ændret af selskabet og derved har forstyrret modtagelsen hos brugere af andre modtagere. Dette har i særlig grad været til ulempe for danske fiskere, som anvender traditionelle fiskepladser i engelske farvandsområder.

Forsvarsministeriet er gennem skrivelser fra Dansk Fiskeriforening og Danmarks Havfiskeriforening af henholdsvis 6. og 9. december 1983 blevet opfordret til at bringe Decca-overenskomsten til ophør, således at driften af en dansk kæde overgår til den danske stat. Industriministeriet har over for forsvarsministeriets arbejdsgruppe givet udtryk for samme opfattelse.

Med henvisning til ovenstående – herunder de initiativer, som allerede er taget af fiskeriministeriet og fiskeriforeningerne samt industriministeriet gennem henvendelser til forsvarsministeriet – finder jeg ikke, at yderligere initiativer på nuværende tidspunkt kan tages fra fiskeriministeriets side. Jeg vil dog have sagen i erindring til overenskomstens udløb i 1988, idet jeg indtil da løbende vil følge udviklingen af andre navigationssystemer – herunder satellitnavigation.

Supplerende besvarelse af skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. S 1001

(Folketingsåret 1983–84, 2. samling)

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Fra indenrigsministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af folketinget Birthe Hansen stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med begrundelsen og det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1983–84, 2. samling, sp. 8126, var sålydende:

Til *indenrigsministeren* (23/8 84) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren acceptere, at man fra kommunernes side gang på gang indfører begrænsninger af ældre menneskers rettigheder med umyndiggørelse til følge?«

Supplerende svar (20/12 84):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Idet jeg i øvrigt henviser til min besvarelse den 3. september 1984 af ovennævnte spørgsmål, skal jeg – efter at have modtaget svar fra Sorø og Helsingør kommuner – supplerende oplyse, at Sorø kommune for så vidt angår lægebetjeningen af plejehjemsbeboere i Sorø har oplyst, at plejehjemmets læge ikke skal give sin tilladelse til, at en beboer, der opholder sig på en plejehjemsplads, hvortil der er knyttet fast tilsynsførende læge, søger anden lægehjælp.

Den faste læge må imidlertid have underretning om en sådan situation, så snart den opstår, da der må træffes aftale lægerne imellem om, hvem der ordinerer behandling og har ansvaret for denne, både for at sikre, at der ikke sker uforenelige behandlinger, og for at den pågældende beboer og plejehjemspersonalet ved, hvem der træffer de lægelige beslutninger.

For så vidt angår tandbehandlingen af de ældre i Helsingør kommune har kommunen som svar på min henvendelse sendt en kopi af aftale indgået mellem Dansk Tandlægeforening, Helsingør kommune og Kommunernes Landsforening vedrørende etablering af ældretandpleje på kommunale plejehjem og beskyttede boliger i Helsingør kommune i henhold til tandlægeaftalens bestemmelser. Kopi af aftalen vedlægges.

Kommunen har samtidig oplyst, at Kommunernes Landsforenings lønudvalg og bestyrelse samt Kommunernes Lønningsnævns forretningsudvalg har godkendt aftalen.

[Indenrigsministeren]

Sagen skulle have været behandlet på Helsingør byråds møde den 8. oktober 1984, men efter kontakt med tilsynsrådet besluttede byrådet at anmode tilsynsrådet om en udtalelse om den påtænkte ordning.

Tilsynsrådet for Frederiksborg amt har herefter forelagt sagen for indenrigsministeriet med anmodning om en vejledende udtalelse, herunder specielt om lovligheden af det omhandlede tilbud om tandpleje til gruppe 1- og 2-sygesikrede beboere på kommunale plejehjem.

Jeg har i den anledning i dag meddelt tilsynsrådet, at det efter indenrigsministeriets opfattelse ikke vil være lovligt på det foreliggende retsgrundlag, at kommunerne lader andre end de hvilende sygesikrede behandle af kommunalt ansatte tandlæger.

Jeg vil gerne redegøre for, hvorfor jeg ikke finder, at det er lovligt at tilbyde andre end de hvilende sygesikrede gratis behandling hos kommunalt ansatte tandlæger.

Sygesikringsloven hviler helt klart på den forudsætning, at tandlægevirksomhed som udgangspunkt er privat næring, og udgifterne til tandbehandling påhviler den enkelte, medmindre der er særligt holdepunkt for, at det offentlige kan betale helt eller delvis. Efter sygesikringsloven fastsættes det, til hvilke former for tandeftersyn og tandbehandling den offentlige sygesikring yder tilskud.

Sygesikringsloven med dertil hørende bekendtgørelser må antages udtømmende at gøre op med, under hvilke former tandbehandling kan finde sted, hvor der ikke er andet særskilt retsgrundlag, jfr. f.eks. lov om børnetandpleje.

Det vil derfor ikke efter indenrigsministeriets opfattelse være lovligt på det foreliggende retsgrundlag, at kommunerne tilbyder gruppe 1- og 2-sygesikrede beboere på kommunale plejehjem gratis tandpleje ved kommunalt ansatte tandlæger.

Af det, jeg her har sagt, følger også, at der for størsteparten af de ældre ikke vil blive tale om nogen umyndiggørelse, da de som aktivt sygesikrede ikke kan påtvinges en bestemt tandlæge.

Ældre, der bor på plejehjem, og hvis ophold skønnes at ville vare 3 måneder eller mere, har dog ikke ret til sygesikringens ydelser, hvis der på anden måde er draget omsorg for deres behandling. De bliver da såkaldt hvilende sygesikrede.

Det er den pågældende kommunalbestyrelse, der for de enkelte plejehjem beslutter, om beboerne skal være aktivt sygesikrede eller hvilende sygesikrede. Dette følger af sygesikringslovens § 1, stk. 6, og en bekendtgørelse om hvilende sygesikringsret udstedt i medfør heraf (nr. 119 af 17. marts 1976). For plejehjemsbeboere, der er hvilende sygesikrede, kan kommunen således beslutte, på hvilken måde der skal ydes tandbehandling.

Ønsker man, at det skal ske på kommunale børnetandklinikker, må det efter min opfattelse forudsætte, at de offentligt ansatte tandlæger, som går ind i betjeningen af de ældre, får en supplerende uddannelse.

Jeg beklager denne mulighed, der er for at påtvinge en bestemt ordning og fratage de ældre retten til selv at vælge tandlæge. Jeg mener, at det er vigtigt, at så mange som muligt bliver aktivt sygesikrede, så alle borgere bevarer retten til frit at vælge både læge og tandlæge. Derfor er indenrigsministeriet i øjeblikket i samarbejde med socialstyrelsen i gang med at undersøge, hvordan et system med ret for så vidt muligt alle borgere til at være aktivt sygesikrede kan føres ud i livet.

Bilag

Den 25. maj 1984

Kommunernes Landsforening

Etablering af ældretandpleje på kommunale plejehjem og beskyttede boliger i Helsingør kommune i henhold til tandlægeaftalens bestemmelser

Repræsentanter for Dansk Tandlægeforening, Helsingør kommune og Kommunernes Landsforening.

I. Parterne er enige om at indstille til godkendelse, at ordningen etableres som følger:

1. Ordningen omfatter beboere på kommunale plejehjem og beskyttede boliger, i alt ca. 600 personer, hvoraf de ca. 200 hvilende sygesikrede fuldt ud omfattes af ordningen, og for de øvrige ca. 400 beboere, som er henholdsvis gruppe 1- og 2-sikrede, vil ordningen blive et tilbud om tandbehandling. For de 400 beboere vil ord-

[Indenrigsministeren]

ningen indebære, at beboerne kan vælge at blive behandlet af egen privatpraktiserende tandlæge med kommunalt tilskud efter gældende regler.

2. I alt 4 tjenestemandstillinger omfattes af dispensationsordningen, således at de pågældende tandlæger både udfører arbejde i børnetandplejen og i plejehjemstandplejen. Ressourceforbruget anslås til at omfatte ca. 1 fuldtidsstilling.
3. Kommunen tilsikrer de implicerede tandlæger fornøden uddannelse i overensstemmelse med aftale mellem kommunen og Københavns Tandlægehøjskole. De sædvanlige regler for kommunalt ansat personale deltager i kurser finder i øvrigt anvendelse.
4. Ordningen etableres som en forsøgsordning i en 3-årig periode med reforhandling ultimo 1987 med henblik på videreførelse af ordningen.
Det er en forudsætning, at der i forsøgsperioden på 3 år ikke sker afskedigelse af tandlæger på grund af arbejdsmangel.
5. Dansk Tandlægeforening indtræder med 1 medlem i den af kommunen nedsatte evalueringsgruppe af ordningen.

II. Helsingør kommune fastslår, at overtandlægen er den administrative og faglige leder af ordningen.

For Dansk Tandlægeforening

Chr. Nissen

Henrik Wilfred Christensen

J. Grønlund

For Helsingør kommune

Ejner Pedersen

Flemming Jensen

For Kommunernes Landsforening

Bente Hintze

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 113:

Forslag til lov om ændring af ophavsretsloven.

(Fremsat 13/12 84).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans Hækkerup (S):

Jeg vil starte med at fastslå, at man om dette lovforslag kan sige det samme som om statsministerens åbningstale: det interessante er ikke det, der er med, men det, der ikke er medtaget. Det havde unægtelig været mere interessant at se ministerens bud på, hvordan vi kunne støtte de udøvende kunstnere i en situation, hvor den nye teknik: video, TV-satellitter og kabel-TV medfører et faldende behov for direkte fremførelser, end at få at vide, hvad ministeren mener om en ophavsretlig afgift på uindspillede bånd, så den stigende private kopiering og de deraf følgende mindre indkomster til udøvende kunstnere og producenter kan modvirkes, eller hvad ministeren mener om ophavsret, som er opstået som led i et ansættelsesforhold.

Der er kort sagt mange løse ender i denne sag, men det kan da være, at kulturministeren i denne debat vil løfte sløret for, hvilke tanker hun har gjort sig.

Om det konkrete lovforslag kan jeg sige, at vi i socialdemokratiet er positive over for, at der indsættes en udtrykkelig lovhjemmel, som knæsetter den hidtidige praksis om, at aftaler, der er truffet mellem undervisningsmyndighederne og rettighedshavernes organisationer om fotokopiering i undervisningsvirksomhed, også har virkning i forhold til forfattere og udgivere, der ikke er medlemmer af de organisationer, der er indgået aftale med. Men hvorfor har ministeren så ikke medtaget udvalgets forslag om en præcisering af bestemmelsen i § 11 om fotokopiering til privat brug? Mener ministeren, at aftalelicensordningen også omfatter universiteter og højere læreanstalter eller offentlige myndigheder og erhvervsvirksomheder? Det vil vi også gerne høre.

Jeg vil endvidere gøre nogle bemærkninger om den foreslåede bestemmelse om kabelspredning. Det undrer mig, at ministeren ikke har kunnet finde tid til at lade ophavsretsudvalget se på disse bestemmelser, for i øvrigt synes der jo ikke at have været tale